

ШЕВЧЕНКО

Тарас

*Міжнародний
мовно-літературний конкурс
учнівської та студентської
молоді
імені Тараса Шевченка*

УДК 37.016+811.161.2
ББК 74.26+81.2УКР
Т19

Схвалено на засіданні кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання (протокол № 1 від 07.09.2022)

Затверджено до друку вченою радою Чернігівського інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського (протокол № 3 від 22.09.2022 р.)

Укладач

Коткова Л. І. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського.

Рецензенти:

Приходько О. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету;

Молочко С. Р. – завідувач кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського;

Левченко Т. П. – учитель-методист Бахмацького ЗЗСО І–ІІІ ст. № 5 Бахмацької міської ради Чернігівської області.

Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка / Укл.: Л. І. Коткова. Чернігів : ЧОШПО ім. К. Д. Ушинського, 2022. 345 с.

У посібнику зібрані матеріали, які регламентують нормативно-правову базу проведення Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, а також завдання II, III та IV етапів.

Рекомендовано для викладачів, учителів української мови та літератури, методистів, заступників директорів, керівників методичних об'єднань, учнів загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв.

1.	Нормативна база	6
	<i>Указ Президента України від 30 вересня 2010 року № 928 "Про Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка"</i>	6
	<i>Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 571 "Про затвердження Положення про Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка"</i>	6
2	Завдання II, III та IV етапів Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	12
	<i>I Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	12
	<i>II Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	37
	<i>III Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	61
	<i>IV Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	82
	<i>V Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	103
	<i>VI Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	132
	<i>VII Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	153
	<i>VIII Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	174
	<i>IX Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	195
	<i>X Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	216
	<i>XI Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	237
	<i>XII Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка</i>	258
3	Критерії оцінювання твору	288

4	Бібліографічний покажчик літератури про Т. Г. Шевченка	291
5	Лавреати Національної премії України імені Тараса Шевченка 1962–2022 років	310
6	Використані Інтернет-ресурси	345

Вступне слово

На виконання Указу Президента України від 30 вересня 2010 року № 928 «Про Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка» щорічно проходить Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Згідно з Положенням про Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 року № 571, конкурс проводиться для учнів 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, у тому числі ліцеїв військових ліцеїв, у чотири етапи (жовтень – березень), для учнів професійно-технічних навчальних закладів, студентів і курсантів вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації всіх форм власності – у три етапи (листопад – березень).

Проведення Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка має сприяти вихованню в його учасників почуття гордості за свій народ, любові до рідного краю; формування готовності творити добрі справи задля рідної Батьківщини, заможної, повноправної й невіддільної від світового розвитку країни.

Творчі роботи можуть передбачати теми, пов'язані, зокрема, з культурою, мораллю, духовними цінностями українського народу, які сприяють об'єднанню націй, формують почуття патріотизму, оптимізму й віри в щасливе майбуття Української держави, про яку мріяв і писав у своїх творах Шевченко.

Завдання для першого етапу конкурсу готуються навчальними закладами, у яких він проходить, для другого та третього етапу – інститутами післядипломної педагогічної освіти, четвертого – МОН України та Інститутом модернізації змісту освіти.

У посібнику зібрані завдання II, III (Чернігівської області) та IV етапів Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, подано орієнтовні критерії оцінювання робіт. Також підготовлено нормативну базу щодо проведення конкурсу, бібліографічний покажчик публікацій про Тараса Шевченка та список лавреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка 1962–2022 років.

**У К А З
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ**

**Про Міжнародний мовно-літературний конкурс
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

З метою піднесення престижу української мови і літератури у молодого покоління, стимулювання учнівської та студентської молоді до вивчення рідної мови, підвищення рівня загальної мовної культури та в рамках підготовки до відзначення у 2014 році 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка **п о с т а н о в л я ю:**

1. Започаткувати проведення Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка як щорічного загальнонаціонального заходу, спрямованого на підвищення рівня знань з української мови і літератури, рідних мов і літератур, виховання у молодого покоління любові до мов Українського народу, забезпечення їх всебічного розвитку.

2. Заснувати, починаючи з 2011 року, 39 щорічних стипендій Президента України переможцям Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

3. Кабінету Міністрів України:

забезпечити розроблення та затвердження Положення про Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;

розробити та внести у тримісячний строк проект Положення про порядок призначення стипендій Президента України переможцям Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;

сприяти організації та проведенню Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;

передбачати під час доопрацювання проекту Закону про Державний бюджет України на 2011 рік та підготовки проектів законів про Державний бюджет України на наступні роки кошти, необхідні для організації та проведення Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка та виплати стипендій Президента України переможцям цього Конкурсу.

4. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
м. Київ, 30 вересня 2010 року
N 928/2010

В.ЯНУКОВИЧ

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

**від 1 червня 2011 р. № 571
Київ**

**Про затвердження Положення про
Міжнародний мовно-літературний конкурс
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Положення про Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, що додається.
2. Міністерству освіти і науки, молоді та спорту разом з Міністерством фінансів передбачати щороку в державному бюджеті кошти для організації і проведення Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Прем'єр-міністр України

М. АЗАРОВ

ПОЛОЖЕННЯ
про Міжнародний мовно-літературний
конкурс учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

1. Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (далі — Конкурс) проводиться з метою вшанування творчої спадщини Тараса Григоровича Шевченка, виявлення творчо обдарованої молоді, розвитку її потенціалу, виховання у молодого покоління поваги до мови і традицій свого народу, підвищення рівня мовної освіти в Україні.

2. Конкурс проводиться щороку з 1 жовтня до 10 березня.

3. Конкурс організовує та проводить МОНмолодьспорт.

4. У Конкурсі беруть участь учні 5—11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, ліцеїсти військових ліцеїв, учні професійно-технічних навчальних закладів, студенти і курсанти вищих навчальних закладів I—IV рівня акредитації усіх форм власності, учнівська та студентська молодь з числа українців, які проживають за межами України (далі — учасники Конкурсу).

5. Базовими предметами Конкурсу є українська мова і література, рідні мови та література національних меншин України.

6. До участі в організації та проведенні Конкурсу залучаються Національна академія наук, Національна академія педагогічних наук, Міноборони, МЗС, Мінкультури, а також представники творчих спілок, громадських та освітянських організацій, української діаспори.

7. МОНмолодьспорт розміщує щороку у вересні в засобах масової інформації оголошення про початок проведення Конкурсу.

8. Конкурс для учнів загальноосвітніх навчальних закладів та ліцеїстів військових ліцеїв проходить у чотири етапи:

перший — на рівні загальноосвітніх навчальних закладів та військових ліцеїв у жовтні;

другий — на рівні районів та міст обласного значення у листопаді;

третій — на рівні Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя у грудні;

четвертий, фінальний — на загальнодержавному рівні у лютому.

Конкурс для учнів професійно-технічних, студентів і курсантів вищих навчальних закладів проводиться у три етапи:

перший — на рівні професійно-технічних та вищих навчальних закладів у листопаді;

другий — на рівні Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя у грудні;

третій, фінальний — на загальнодержавному рівні у лютому.

Фінальний етап Конкурсу проводиться за участю представників МОНмолодьспорту.

Конкурс для учнівської та студентської молоді з числа українців, які проживають за межами України, проводиться з 15 січня до 20 лютого в державах їх проживання.

9. Для проведення Конкурсу утворюються оргкомітети та журі:

першого етапу Конкурсу — керівником навчального закладу, в якому проводиться Конкурс;

другого етапу Конкурсу — управліннями (відділами) освіти райдержадміністрацій (міських рад) (для учнів загальноосвітніх навчальних закладів та ліцеїв військових ліцеїв), Міністерством освіти і науки Автономної Республіки Крим, головними управліннями (управліннями) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (для учнів професійно-технічних, студентів і курсантів вищих навчальних закладів);

третього етапу Конкурсу — Міністерством освіти і науки Автономної Республіки Крим, головними управліннями (управліннями) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (для учнів загальноосвітніх навчальних закладів та ліцеїв військових ліцеїв);

фінального етапу Конкурсу — МОНмолодьспортом.

До складу журі включаються педагогічні та науково-педагогічні працівники загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладів, військових ліцеїв, науковці Національної академії наук та Національної академії педагогічних наук, представники творчих спілок.

Для проведення Конкурсу серед учнівської та студентської молоді з числа українців, які проживають за межами України, утворюються оргкомітети в державах їх проживання, які затверджують склад журі.

10. Завдання для кожної категорії учасників Конкурсу розробляються:

навчальними закладами, в яких проводиться Конкурс, — для першого етапу Конкурсу;

інститутами післядипломної педагогічної освіти — для другого та третього етапу Конкурсу;

МОНмолодьспортом — для фінального етапу Конкурсу, а також учнівської та студентської молоді з числа українців, які проживають за межами України.

Особи, що є розробниками завдань, забезпечують їх нерозголошення.

МОНмолодьспорт надсилає завдання для учнівської та студентської молоді з числа українців, які проживають за межами України, оргкомітетам у державах їх проживання через дипломатичні представництва України за кордоном.

Роботи учасників фінального етапу Конкурсу та Конкурсу, що проходить в інших державах, надсилаються до МОНмолодьспорту, де вони перевіряються журі та зберігаються протягом року.

11. Журі Конкурсу визначає за результатами кожного етапу Конкурсу, крім фінального, його переможців у кількості, що не перевищує 30 відсотків загальної кількості учасників відповідного етапу Конкурсу з урахуванням максимально набраних балів за виконані завдання відповідно до критеріїв їх оцінювання.

Переможцем будь-якого етапу Конкурсу не може бути учасник, який набрав менш ніж половину максимальної кількості балів.

12. У фінальному етапі Конкурсу від Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя беруть участь по три особи з числа учнів 5—11 класів загальноосвітніх навчальних закладів та ліцеїстів військових ліцеїв, які є переможцями третього етапу Конкурсу, та по три особи з числа учнів професійно-технічних, студентів і курсантів вищих навчальних закладів (відповідно до напрямів навчання), які є переможцями другого етапу Конкурсу.

13. Переможці першого — третього етапу Конкурсу нагороджуються дипломами I, II і III ступеня та цінними подарунками.

14. Переможці фінального етапу Конкурсу нагороджуються дипломами МОНмолодьспорту I, II і III ступеня та цінними подарунками. Кількість переможців не може перевищувати 50 відсотків загальної кількості учасників такого етапу Конкурсу з орієнтовним розподілом дипломів за ступенями у співвідношенні 1:2:3.

Переможці Конкурсу серед учнівської та студентської молоді з числа українців, які проживають за межами України, нагороджуються дипломами МОНмолодьспорту I, II і III ступеня.

15. Учні 9—11 класів — переможці фінального етапу Конкурсу, які нагороджені дипломами МОНмолодьспорту I ступеня, мають право брати участь у IV етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури додатково до встановленої рейтингом кількості учасників команди відповідного регіону.

16. Переможці фінального етапу Конкурсу, які набрали найбільшу кількість балів (відповідно до підсумкових протоколів), рекомендуються МОНмолодьспортом для призначення стипендій Президента України (39 стипендій):

з числа учнів 5—11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, у тому числі ліцеїстів військових ліцеїв, — 21 особа, по три особи з кожного класу;

з числа учнів професійно-технічних навчальних закладів — три особи;

з числа студентів і курсантів вищих навчальних закладів I—II рівня акредитації — шість осіб;

з числа студентів і курсантів вищих навчальних закладів III—IV рівня акредитації — дев'ять осіб.

17. Розмір стипендій Президента України установлюється Кабінетом Міністрів України.

18. Педагогічні та науково-педагогічні працівники, які підготували переможців фінального етапу Конкурсу, нагороджуються в установленому порядку відомчими відзнаками МОНмолодьспорту та цінними подарунками.

19. В урочистій церемонії нагородження переможців фінального етапу Конкурсу беруть участь представники МОНмолодьспорту, Міноборони, МЗС, Мінкультури, Національної академії наук, Національної академії педагогічних наук, творчих спілок, громадських організацій тощо.

20. Фінансування Конкурсу, крім його фінального етапу, здійснюється Міністерством освіти і науки Автономної Республіки Крим, головними управліннями (управліннями) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, управліннями (відділами) освіти райдержадміністрацій (міських рад), вищими навчальними закладами, які беруть участь у його проведенні, за рахунок коштів бюджету, з якого фінансується установа або заклад, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Фінансування фінального етапу Конкурсу здійснюється МОНмолодьспортом разом з Мінфіном за рахунок коштів державного бюджету згідно з кошторисом та інших джерел, не заборонених законодавством.

I Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Українська мова

1. Розкрийте зміст прислів'я (5-6 речень)
«У нашій дружбі – наша сила».

12 балів

Українська література

1. Напишіть твір-опис на тему:
*«Село на нашій Україні –
Неначе писанка село...»* (Т. Шевченко).

24 бали

Усього – 36 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Українська мова

1. Розкрийте зміст прислів'я (6-7 речень)
«Вдома і стіни гріють».

12 балів

Українська література

1. Напишіть твір-роздум на тему:
*«Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине...»* (Т. Шевченко).

24 бали

Усього – 36 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Українська мова

1. Складіть діалог (6-8 реплік), використавши прислів'я
«Мудрим ніхто не вродився, а навчився».

24 бали

Українська література

1. Напишіть твір-роздум на тему:
«У всякого своя доля і свій шлях широкий...» (Т. Шевченко).

12 балів

Усього – 36 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Українська мова

1. Напишіть лист другу (не більше 10-ти речень), використавши прислів'я
«Людей питай, а свій розум май».

12 балів

Українська література

2. Напишіть твір-роздум на тему:
*«Якби ви вчилися так, як треба,
То й мудрість би була своя...»* (Т. Шевченко).

24 бали

Усього – 36 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Українська мова

1. Напишіть замітку в газету (10-12 речень) під заголовком
«Не одежа красить людину, а добрі діла».

12 балів

Українська література

1. Напишіть твір-роздум на тему:
*«Учітьсь, читайте,
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...»* (Т. Шевченко).

24 бали

Усього – 36 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Українська мова

1. Напишіть відгук (10-15 речень) на улюблений твір мистецтва в публіцистичному стилі.

12 балів

Українська література

2. Напишіть твір-роздум на тему:
*«Ну що б, здавалося, слова?
Слова та голос – більш нічого.
А серце б'ється – ожива,
Як їх почує!..»* (Т. Шевченко).

24 бали

Усього – 36 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К.Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Українська мова

1. Уявіть себе депутатом Верховної Ради України. Сформулюйте пропозиції (не більше 10-ти) щодо покращення мовної ситуації в країні.

12 балів

Українська література

2. Напишіть твір-роздум на тему:
«*Борітеся – поборете...*» (Т. Шевченко).

24 бали

Усього – 36 балів

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К.Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

III (обласний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Виконати завдання за матеріалами телепередачі про лауреата Національної премії імені Т. Г. Шевченка чернігівського поета Дмитра Іванова.

Українська мова

1. Напишіть твір на тему:

Яким Ви уявляєте поета Дмитра Іванова в дитинстві?

50 балів

Українська література

1. Напишіть твір за поданим початком:

У кімнаті натомлена тиша...

50 балів

Усього – 100 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

III (обласний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Виконати завдання за матеріалами телепередачі про лауреата Національної премії імені Т. Г. Шевченка чернігівського поета Дмитра Іванова.

Українська мова

1. Складіть опис зовнішності поета Дмитра Іванова в художньому стилі.

50 балів

Українська література

1. Напишіть твір на тему:

Так ловко вечір вечоріє,

Скупавшись в маминих піснях (Д. Іванов).

50 балів

Усього – 100 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

III (обласний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Виконати завдання за матеріалами телепередачі про лауреата Національної премії імені Т.Г. Шевченка чернігівського поета Дмитра Іванова.

Українська мова

1. Складіть опис приміщення, у якому давав інтерв'ю поет Дмитро Іванов.

50 балів

Українська література

1. Напишіть твір на тему:
*України серце солов'їне –
Задесення золоте моє... (Д. Іванов).*

50 балів

Усього – 100 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К.Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

III (обласний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Виконати завдання за матеріалами телепередачі про лауреата Національної премії імені Т.Г. Шевченка чернігівського поета Дмитра Іванова.

Українська мова

1. Складіть біографічний нарис про поета Дмитра Іванова.

50 балів

Українська література

1. Напишіть твір на тему:

Зимовий вечір... Звичний та буденний... (Д. Іванов).

50 балів

Усього – 100 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

III (обласний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Виконати завдання за матеріалами телепередачі про лауреата Національної премії імені Т.Г. Шевченка чернігівського поета Дмитра Іванова.

Українська мова

1. Напишіть відгук про передачу, присвячену поетові Дмитру Іванову.

50 балів

Українська література

1. Напишіть твір за поданим початком:
Був засинений день. Сонце. Літо...

50 балів

Усього – 100 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

III (обласний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Виконати завдання за матеріалами телепередачі про лауреата Національної премії імені Т.Г. Шевченка чернігівського поета Дмитра Іванова.

Українська мова

1. Уявіть себе журналістом. Складіть інтерв'ю з поетом Дмитром Івановим (запитання й орієнтовні відповіді).

50 балів

Українська література

1. Напишіть твір на тему:

Ось і повернулася весна.

І в моїх обіймах розцвітає! (Д. Іванов).

50 балів

Усього – 100 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

III (обласний) етап I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Виконати завдання за матеріалами телепередачі про лауреата Національної премії імені Т.Г. Шевченка чернігівського поета Дмитра Іванова.

Українська мова

1. Створіть слайд-шоу презентації життя і творчості поета Дмитра Іванова.

50 балів

Українська література

1. Напишіть твір на тему:

Пам'ять – кінофільм неспинний... (Д. Іванов).

50 балів

Усього – 100 балів

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання фінального етапу
I Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

I. Складіть діалог між двома друзями, які обмінюються враженнями від щойно прочитаної книжки. В репліках діалогу використайте означення, обставини (місця, часу, способу) і додатки.

10 балів

II. Спробуйте пояснити, чому Тараса Шевченка називають Кобзарем?

10 балів

III. Дайте розгорнуту відповідь на запитання (10-15 речень): «Чи подібна казка на поезію? Якщо «так», то в чому полягає ця подібність?»

12 балів

Усього – 32 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
I Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

I. Напишіть твір на тему: «Про що я хотів би попросити Тараса Шевченка?»

12 балів

II. Дайте розгорнуту відповідь (0,5-1 стор.) на запитання: «Про які історичні події ми можемо довідатися з поетичних творів Тараса Шевченка?»

12 балів

III. Доберіть 10 епітетів до слова «поезія».

10 балів

Усього – 34 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
І Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

I. Уявіть, що Вам випало жити в часи Тараса Шевченка (тобто в середині ХІХ століття). Напишіть критичний відгук (рецензію) на будь-який улюблений твір (вірш чи поему) Тараса Шевченка, зазначивши актуальність цього твору, його ідею, особливості художньої мови (метафора, порівняння, гіпербола, епітет, паралелізм, використання архаїзмів, історизмів, неологізмів, старослов'янізмів тощо).

20 балів

II. Тарас Шевченко в одному з віршів писав:

«Доле, де ти?

Доле, де ти?

Нема ніякої?»

Напишіть твір (обсягом до 3 сторінок) на тему: «Особливості долі Тараса Шевченка». Спробуйте у своєму творі уявити й пояснити: якою була б доля Тараса Григоровича, якби йому випало жити в наш час? ..

12 балів

Усього – 32 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
І Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

I. Прочитайте вірш Т. Шевченка «І Архімед і Галілей...». Зробіть художній аналіз поезії (визначте тему й ідею твору, а також вкажіть основні виражальні засоби: метафори, епітети, антитези, порівняння, гіперболи тощо).

І Архімед і Галілей
Вина й не бачили. Єлей
Потік у черево чернече!
А ви, святії предотечі,
По всьому світу розійшлись
І крихту хліба понесли
Царям убогим.
Буде бите Царями сіянеє жито!
А люди виростуть.
Умруть Ще незачатії царята...
І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі.

20 балів

II. Тарас Шевченко писав у одному з віршів:
«І знову мені не привезла
Нічого почта з України...»

Напишіть листа (обсягом до 1 стор.) Тарасові Шевченку, використовуючи в ньому звертання, прикладки, відокремлені обставини.

12 балів

Усього – 32 бали

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання фінального етапу
I Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

I. Написати твір-роздум (2-3 сторінки) на тему: «Художній світ Тараса Шевченка – світ етичної моралі й моральної краси». У творі навести цитати з творчості самого поета або з праць вітчизняних шевченкознавців.

30 балів

II. «Шевченківський блиц». Дайте коротку й лаконічну відповідь на запитання.

1. Яким було дівоче прізвище матері Т. Шевченка?
2. Чому ім'я Катерина було «подвійно» дорогим для Т. Шевченка ?
3. Скільки дітей було в родині Шевченка?
4. Де похований Т. Шевченко?
5. Яка річка протікає біля могили Т. Шевченка?

5 балів

III. Назвати твори Т. Шевченка, з яких подано ці фрагменти?

1. Кохайтеся, чорнобриві, та не з москалями,
Бо москалі - чужі люде, роблять лихо з вами.
Москаль любить, жартуючи, жартуючи кине;
Піде в свою Московщину, а дівчина гине...

2. По діброві вітер віє, гуляє по полю,
Край дороги гне тополю до самого долу.
Стан високий, лист широкий марне зеленіє,
Кругом поле, як те море широке, синіє...

3. Було колись в Україні - ревіли гармати;
Було колись - запорожці вміли панувати.
Панували, добували і славу, і волю -
Минулося: осталися могили по полю.

4. Гомоніла Україна, довго гомоніла,
Довго, довго кров степами текла-червоніла.

Текла, текла та й висохла, степи зеленіють;
Діди лежать, а над ними могили синіють...

5. Пливуть співаючи; пливе
Позад завзятий Гамалія:
Орел орлят мов стереже;
Із Дарданеллів вітер віє,
А не женеться Візантія;
Вона боїться, щоб Чернець
Не засвітив Галату знову,
Або гетьман Іван Підкова
Не крикнув в море на ралець...

5 балів

IV. Прочитайте уривок із поеми «Княжна» Т. Шевченка:
Село! І серце одпочине.
Село на нашій Україні –
Неначе писанка село,
Зеленим гаєм поросло.
Цвітуть сади, біліють хати,
А на горі стоять палати,
Неначе диво.
А кругом
Широколисті тополі,
А там і ліс, і ліс, і поле,
І сині гори за Дніпром.
Сам бог витає над селом.

Подайте відповідь (обсягом 1-2 стор.) на запитання: «Українське село часів Шевченка й село ХХІ століття — причини трагічного занепаду?». У своїх міркуваннях напишіть також і про те, чому у творчості митця село постає ідеалізованим? За допомогою яких художньо-виражальних засобів змальовано «портрет» села в поданому уривку? Яким є обличчя українського села в наш час? Чи можна його назвати ідеальним?

20 балів

Усього – 60 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання фінального етапу
І Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

I. Написати твір-роздум (2-4 сторінки), відштовхуючись від таких слів Тараса Шевченка:

Я не нездужаю, нівроку,
а щось такеє бачить око,
І серце жде чогось...

Назву дібрати самостійно. У творі дати відповідь на запитання: «Що бачить і чого чекає молода людина (десятикласник чи десятикласниця) в Україні XXI століття?»

30 балів

II. Назвати твори Т. Шевченка, з яких подано ці фрагменти?

1. Летим. Дивлюся, аж світає,
Край неба палає,
Соловейко в темнім гаї сонце зустрічає.

2. Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить.
І на апостольським престолі Чернець годований сидить.

3. Як я була людиною, то Прісею звалась;
Я отутечки родились, тут і виростала.
Отут, було, на цвинтарі я з дітьми гуляю,
І з Юрусем гетьманенком
У піджмурки граєм...

4. Чи чуєш?
Щось плаче за ворітьми... мов дитина!
Побіжим лиш!.. Бачиш?
Я вгадував, що щось буде!
І разом схопились.
Та до воріт...
Прибігають - мовчки зупинились.

Перед самим перелазом дитина сповита
Та й не туго, й новенькою
Свитиною вкрита...

5. За горами гори, хмарою повиті,
Засіяні горем, кровію политі.
Споконвіку Прометея там орел карає,
Що день божий довбе ребра
Й серце розбиває.
Розбиває та вип'є живучої крові, -
Вона знову оживає і сміється знову...

5 балів

III. «Шевченківський бліц». Дайте коротку й лаконічну відповідь на запитання.

1. Назвіть село, в якому Тарас Шевченко провів дитячі роки.
2. Назвіть дату перепоховання Тараса Шевченка.
3. Назвіть ім'я професора Академії мистецтв і відомого художника, який відіграв велику роль у визволенні Тараса Шевченка з неволі.
4. Назвіть ім'я видатного російського актора, друга Т. Шевченка.
5. Назвіть ім'я пана, в якого Т. Шевченко був кріпаком.

5 балів

IV. Прочитайте фрагмент із російськомовної повісті Т. Шевченка «Музика» («Музикант»). Наведіть приклади риторичних фігур і персоніфікації в уривку. Запропонуйте відповідь (обсягом 0,5-1 стор.) на запитання: «Якою є роль мистецтв (музики, малярства) в художньому космосі Тараса Шевченка?».

Я вам, кажется, не писал еще о виолончели? Чудный! дивный инструмент! И я не знаю, где он мог его достать за такую ничтожную цену?

В прошлом году наш поправившийся г. Арновский возвратился из-за границы и между многими диковинными игрушками привез и виолончель. Боже мой, что это за игрушка! Только одна душа человека может так плакать и радоваться, как поэт и плачет этот дивный инструмент. Мастер, создавший его, не кто иной был, как сам Прометей...

20 балів

Усього – 60 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання фінального етапу
I Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

I. Написати твір-роздум (2-4 сторінки) на тему: «Шевченківський код у сучасній українській літературі кінця ХХ — початку ХХІ століть».

Навести аргументи, які б доводили чи спростовували, що творчість (ідеї, образи, художні візії, метафори тощо) Т. Шевченка є актуальною і для новітньої української літератури.

30 балів

II. Назвати твори Т. Шевченка, з яких подано ці фрагменти?

1. Якби ви вчилися так, як треба,
То й мудрість би була своя.
А то залізете на небо:
«І ми не ми, і я не я,
І все те бачив, і все те знаю,
Нема ні пекла, ані раю,
Немає й Бога, тільки я!»

2. Зоре моя вечірняя, зійди над горою,
Поговоримо тихесенько в неволі з тобою.
Розкажи, як за горою сонечко сідає,
Як у Дніпра веселочка воду позичає.

3. Полечу, каже, зигзицею,
Тією чайкою-вдовицею,
Та понад Доном полечу,
Рукав бобровий омочу
В ріці Каялі.
І на тілі,
На княжім білім, помарнілім
Омию кров суху, отру
Глибокії, тяжкії рани...

4. Минають дні, минають ночі. Минає літо.
Шелестить пожовкле листя, гаснуть очі,
Заснули думи, серце спить,
І все заснуло, і не знаю,
Чи я живу, чи доживаю,
Чи так по світу волочусь,
Бо вже не плачу й не сміюсь...

5. У неділю вранці-рано
Поле вкрилося туманом.
У тумані на могилі,
Як тополя, похилилась
Молодиця молодая.

5 балів

III. «Шевченківський блиц». Дайте коротку й лаконічну відповідь на запитання.

1. Назвіть ім'я кобзаря, якому Тарас Шевченко надіслав свою збірку «Кобзар» із творчим надписом.

2. Назвіть імена 5 лауреатів Національної премії України імені Т. Шевченка після 1980 р.

3. Назвіть ім'я українського поета ХХ століття, який сказав про Т. Шевченка: «Не поет — бо це ж до болю мало».

4. Назвіть імена найвизначніших сучасних дослідників творчості Т. Шевченка (2-3 імені).

5. Назвіть художній засіб, яскраво представлений у поданому фрагменті:
Село на нашій Україні -
неначе писанка село.

а) епітет; б) порівняння; в) метафора.

5 балів

IV. Прочитайте уривок із російськомовної повісті Т. Шевченка «Близнюки» («Близнецы»). Охарактеризуйте авторський стиль. Які мовностилістичні засоби і художні прийоми використовує митець для побудови тексту? Як функціонує іронія в цьому фрагменті? Яка її художня роль? Спробуйте також дати письмову відповідь на запитання: «Чому свої прозові твори Тарас Шевченко писав російською мовою?»

Всему просвещенному миру известно и переизвестно, что понедельник - день критический или просто тяжелый день и что в понедельник всякий более или менее образованный человек не предпримет ничего важного. Он лучше пролежит целый день; хотя бы там, как говорится, само дело просилось в руки, он перстом не пошевелит. Да и в самом деле, если хорошенько рассудить, если мы из-за презренного серебряника надругаемся над священными преданиями старины, что же тогда из нас будет? И выйдет какой-нибудь француз или, чего боже сохрани, куцый немец, а о типе или, так сказать, о физиономии национальной и помину не будет. А по-моему, нация без своей собственной, ей только принадлежащей, характеризующей черты похожа просто на кисель, и самый безвкусный кисель.

Но увы не так думают прочие. Например, наше военное сословие далеко отстало от современников на пути просвещения. Они, например, не веруют вовсе в понедельник и легкомысленно называют этот священный завет отцов и дедов наших бабьими бреднями. Боже мой, боже, вот до чего мы дожили. А попросил бы я это усатое сословие заглянуть, например, хотя бы в "Письмовник" знаменитого Курганова: там именно сказано, что еще древние халдепские маги и звездочеты, а за ними и последователи учения Зороастрова неукосненно веровали в критичность понедельника. Так вот поди, толкуй ты с беспардонною военщиною. Военный, вполне военный человек, - он лучше загнет лишний угол или возьмет у жида лишнюю бутылку самодельного рому, так называемого клоповика, чем выпишет мудрую книгу какую-нибудь, хоть, например, "Ключ к тайнствам природы" Эккартсгаузена с прекрасными рисунками знаменитого нашего Егорова. Так где тебе, и слушать не хотят.

Я все это речь веду к тому, терпеливый читатель, что, поругавши освященные многими и премногими годами верования предков наших, именно в понедельник рано утром из уездного города П., и губернии тоже П., выступил в поход не то гусарский, не то уланский полк, не помню хорошенько. Помню только, что сбор в трубу трубили, поэтому и надо думать, что полк был кавалерийский, а если б был пехотный, то сбор били бы в барабан.

20 балів

Усього – 60 балів

II Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II етап II Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Напишіть твір-опис на тему «І барвінком, і рутою, і рястом квітчає весна землю, мов дівчину в зеленому гаї...» (Т. Шевченко).

12 балів

2. Дайте відповіді на запитання.

1. Коли й де народився Тарас Григорович Шевченко?
2. У якій родині виростав майбутній поет?
3. Назвіть прізвище пана, у якого служив козачком Тарас Шевченко.
4. У котрому році вийшла перша збірка Тараса Шевченка?

2 бали

3. Напишіть твір-роздум на тему «Добре жить тому, чия душа і дума добро навчилася любить» (Т. Шевченко).

12 балів

Усього – 26 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II етап II Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Напишіть твір-опис вечора, узявши за основу слова Тараса Шевченка: «За сонцем хмаронька пливе, червоні поли розстилає і сонце спатоньки зове у синє море...».

12 балів

2. Дайте відповіді на запитання.

1. У котрому році Тараса Шевченка викупили з кріпацтва?
2. Який вищий навчальний заклад закінчив Тарас Шевченко?
3. Назвіть першу збірку Тараса Шевченка.
4. У якому місті вийшла друком перша збірка Тараса Шевченка?

2 бали

3. Прочитайте. З'ясуйте, які тема, основна думка цього тексту. Визначте тип і стиль мовлення. Підкресліть художні засоби в тексті. Поясніть, з якою метою вживає їх автор. Який настрій передає автор у цьому уривкові? Якими засобами поет досягає саме такого настрою у вірші? З'ясуйте, який тон мовлення слід обирати під час читання цієї поезії. Свою думку аргументуйте. Висловіть своє ставлення до прочитаного вірша.

*Було колись – в Україні
Ревіли гармати;
Було колись – запорожці
Вміли панувати.
Панували, добували
І славу, і волю;
Минулося – осталися
Могили на полі.
Високії ті могили,
Де лягло спочити*

*Козацькеє біле тіло,
В китаїку повите.
Високії ті могили
Чорніють, як гори,
Та про волю нишком в полі
З вітрами говорять.
Свідок слави дідівщини
З вітром розмовляє,
А внук косу несе в росу,
За ними співає.*

(Т. Шевченко)

12 балів

Усього – 26 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II етап II Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Напишіть твір-опис, узявши за основу слова Тараса Шевченка:
«Весна зиму проганяє, і зелений по землі весна килим розстилає, із ірію журавлі летять високо ключами...»

12 балів

2. Назвіть твори Тараса Шевченка, з яких подані ці уривки:

А качечка впливає
З качуром за ними,
Ловить ряску, розмовляє
З дітками своїми.

– Мені мати купувала.
– Мені батько справив.
– А мені хрещена мати
Лиштву вишивала.
– А я в попа обідала. –
Сирітка сказала.

Пливуть собі, співаючи,
Море вітер чує.
Попереду Гамалія
Байдаком керує.

Чом вас вітер не розвіяв
В степу, як пилину?
Чом вас лихо не приспало,
Як свою дитину?..

4 бали

3. Напишіть твір-роздум «Тарас Шевченко – художник».

12 балів

Усього – 28 балів

8 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум на тему «У всякого своя доля і свій шлях широкий...» (Т. Шевченко).

12 балів

2. Прочитайте вірш із «Давидових псалмів» Тараса Шевченка. Визначте тему та основну думку, тип і стиль мовлення. Поясніть значення виділених слів. Висловіть своє ставлення до прочитаної поезії.

Чиє що краще, краще в світі,
Як укупі жити,
Братам добрим добро певне
Пожить, не ділити?
Яко *миро* добровонне
З голови чесної
На бороду Аарону
Спадає росаю
І на шитії *омети*
Ризи дорогої;

Або роси Єрмонській
На святії гори
Високії Сіонській
Спадають і творять
Добро тварям *земнородним*,
І землі, і людям, –
Отак братів благих своїх
Господь не забуде,
Воцариться в дому тихім,
В сім'ї тій великій,
І пошле їм добру долю
Од віка довіка (Т. Шевченко).

12 балів

3. Дайте відповіді на запитання.

1. За яку провину російський цар віддав Тараса Шевченка «в москалі»?
2. Назвіть дату перепоховання Тараса Шевченка.
3. Назвіть професора Академії мистецтв і відомого художника, який відіграв важливу роль у визволенні Тараса Шевченка з кріпацтва.
4. З якого твору Т. Шевченка ці рядки:
Сонце гріє, вітер віє
З поля на долину,
Над водою гне з вербою
Червону калину...?

2 бали

Усього – 26 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II етап II Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Зробіть художній опис ранку в селі, узявши за основу слова Тараса Шевченка: «Корови підуть по діброві, дівчата вийдуть воду брать, і сонце гляне – рай, та й годі!».

12 балів

2. Назвіть твори Тараса Шевченка, з яких подані ці уривки:

Була колись шляхетчина,
Вельможная пані;
Мірялася з москалями,
З ордою, з султаном,
З німотою... Було колись...
Та що не минає?

Отакий-то Перебендя,
Старий та химерний!
Заспіває про *Чалого* –
На *Горлицю* зверне...

Защебетав соловейко –
Пішла луна гаєм;
Червоніє за горою;
Плугатир співає.

Дивлюся на море широке, глибоке,
Поплив би на той бік – човна не дають.
Згадаю Енея, згадаю родину,
Згадаю, заплачу, як тая дитина.

4 бали

3. Напишіть твір-роздум на тему: «Актуальність Шевченкових творів у XXI столітті».

12 балів
Усього – 28 балів

10 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум, узявши за основу слова Тараса Шевченка: «Не завидуй багатому, багатий не знає ні приязні, ні любові – він все те наймає».

12 балів

2. Назвіть твори Тараса Шевченка, з яких подані ці уривки:

1) Царю проклятий, лукавий,
Аспиде неситий!
Що ти зробив з козаками?
Болота засипав
Благородними костями;
Поставив столицю
На їх трупах катованих!

2) Чи я знала, ще сповита,
Що тая цариця –
Лютий ворог України,
Голодна вовчиця!..

3) Якби ви з нами подружили,
Багато б дечому навчились!
У нас же й світа, як на те –
Одна Сибір несходима,
А тюрм! а люду!.. Що й лічить!
Од молдаванина до фіна
На всіх язиках все мовчить,
Бо благоденствує!..

4) Дивлюся, сміюся, дрібні утираю –
Я не самотній, є з ким в світі жити;
У моїй хатині, як в степу безкраїм,
Козацтво гуляє, байрак гомонить...

4 бали

3. Прочитайте уривок з вірша Тараса Шевченка. Визначте його тему та основну думку, тип і стиль мовлення. Назвіть художні прийоми й засоби, використані Т. Шевченком у поданому уривку. Випишіть займенники, визначте їх розряди. Висловіть своє ставлення до прочитаного.

Мені здається, я не знаю,
А люде справді не вмирають,
А перелізе ще живе
В свиню або що, та й живе,
Купається собі в калюжі,
Мов перш купалося в гріхах.

І справді так. Мені байдуже
За простих сірих сіромах,
Вони і Господом забуті.
Так що ж мені тут гріти-дути!
А де оті?? Невже в сажах
Годує хам собі на сало?
А може, й так? Добра чимало
Вони творили на землі,
Ріками сльози розлили,
А кров морями. Люде знають,
Кого годують, доглядають.
І що ж ви скажете: за славу
Лили вони моря кроваві
Або за себе? Ні, за нас!
За нас, сердешних, мир палили!
Поки їх в саж не засадили.
Якби не те, то, певне, б пас
Свинар в толоці. Кляті! кляті!
Де ж слава ваша?? На словах!
Де ваше золото, палати?
Де власть великая? В склепах,
В склепах, поваплених катами,
Такими ж самими, як ви
Жили ви лютими звірми,
А в свині перейшли!..

12 балів

Усього – 28 балів

11 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум на тему: «Художній світ Тараса Шевченка – світ моральної краси». У творі наведіть цитати з творчості самого поета або з праць вітчизняних шевченкознавців.

12 балів

2. Дайте відповіді на запитання.

1. Хто з видатних російських акторів був другом Тараса Шевченка?
2. Чиїм кріпаком був Тарас Шевченко?
3. Назвіть 5 лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка після 1980 року.
4. Назвіть трьох найвизначніших сучасних дослідників творчості Тараса Шевченка.

2 бали

3. Назвіть твори Тараса Шевченка, з яких подані ці уривки:

1) А панство буде колихать,
Храми, палати муровать,
Любить царя свого п'яного,
Та візантійство прославлять,
Та й більше, бачиться, нічого.

2) Все упованіє моє
На Тебе, мій пресвітлий раю,
На милосердіє Твоє,
Все упованіє моє
На Тебе, Мати, возлагаю.

3) А ти, пречистая, святая,
Ти, сестро Феба молодая!
Мене ти в пелену взяла
І геть у поле однесла.

4) Такії, Боже наш, діла
Ми творимо у нашім раї
На праведній Твоїй землі!
Ми в раї пекло розвели,
А в Тебе другого благаєм,
З братами тихо живемо,
Лани братами оремо
І їх сльозами поливаєм.

4 бали

4. Наведіть приклади висловлювань Тараса Шевченка, які стали крилатими. На основі одного із них напишіть твір-мініатюру (1 – 2 сторінки).

12 балів

Усього – 30 балів

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

III етап II Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Опишіть тварину, зображену на картині Тараса Шевченка «Циганка-ворожка». З'ясуйте роль цього персонажа в загальному сюжеті картини.

12 балів

2. Прочитайте поезію Олександра Олійника «Пам'ятник». Опишіть свої враження від прочитаної поезії (не менше 10 речень).

Пам'ятник

Кобзареві пам'ятник відкрили.
То лише здалося, що із бронзи, –
Пам'ятник із пісні, що стокрила,
Пам'ятник з верби, що стала кобзою,
Пам'ятник з любові, що постала
На земнім, на вічнім п'єдесталі

12 балів

Усього – 24 бали

III етап II Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Напишіть лист другу, у якому повідомте його про виставку картин, відвідану вами нещодавно. Детально розкажіть про картину Тараса Шевченка «Циганка-ворожка»: подайте історію її створення, коротко опишіть, що на ній зображено, висловіть своє ставлення до цієї картини.

12 балів

2. Прочитайте поезію Любові Забашти «Гілочка з Шевченкової верби». За враженнями від цієї поезії напишіть твір-мініатюру «Тепло руки Тараса у тобі...».

Гілочка з Шевченкової верби

Ти пройдеш так через серця століть,
Верби зеленої проста, пахуча віть,
Як блискавка проходить через тучі,
І люди будуть гілочки твої
Везти в далекі землі і краї
Через моря і хвилі кругойдучі.

Ходи й до нас в Озерну Кончу в сад
Ти, гілочко вербова з Кос-Аралу,
І забрунькуй, і виростай помалу,
Твоїй красі з нас кожен буде рад.

Тепло руки Тараса у тобі,
І Кос-Аралу далі голубі,
І карби дум, і сліз його квиління.
Ти виростеш, я стану в тінь твою,
І біль Тараса в серці затаю.
І передам його крізь покоління.

А поки що ми поллємо з цебра
Вербу Тараса. Хлюпнемо живої
Води з цілющої озерно-дніпрової –
Їй листячко вже викидать пора.

Легкі, як пух, бруньки взяли снаги
З тієї землі, де видно береги
Дніпра могутнього, коли він був

на силі.

Ростить же, листячка верби
зеленокрилі:

Своя земля і сонце навкруги,
І Україна, наче молода,
Квітує знов, і дніпрові вода
Напоює свої зелені луки,
Підсоння дух, і проліски, і сон,
І заповіт Тараса в унісон,
Де мудрість генія, його любов і муки.

12 балів

Усього – 24 бали

III етап II Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Опишіть у художньому стилі циганку з картини Тараса Шевченка «Циганка-ворожка». Дотримуйтеся вимог до описів такого типу.

12 балів

2. Прочитайте поезію Олексія Довгого «Шевченко в Бігачі». За враженнями від цієї поезії напишіть твір-мініатюру «Шевченко-художник».

Шевченко в Бігачі

У Бігачі на пагорбі крутому
Стоїть ще й досі церква кам'яна.
Тут гомонять, що пам'ята вона
Відвідини Тараса. Як додому
З країв далеких сонячного літа
Приїхав Кейкуатов-князь в село,
Запрошення у Седнів прибуло,
Аби Тарас хоч раз його відвідав.
Коли і як – ніхто не пам'ятає,
Але в селі тим побував Тарас.
Й над озером в зеленому саду
Він малював княгиню молоду.

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

III етап II Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Напишіть замітку в газету про демонстрування в місцевому художньому музеї картини Тараса Шевченка «Циганка-ворожка». Розкажіть коротко про картину, про історію її експонування, висловіть свої враження від цього художнього полотна, подайте думки про картину відвідувачів виставки.

12 балів

2. Охарактеризуйте поезію Абрама Кацнельсона «Пік Шевченка»: визначте тему, основну думку вірша, основний художній образ, виділіть та з'ясуйте роль художніх засобів. Висловіть своє ставлення до поданої поезії.

Пік Шевченка

Читав я про сміливців, що змогли
Здолать вершину, де живуть орли.
І там, де пік із кам'яного груддя,
Поставили Шевченкове погруддя.
Здіймається той пік понад Кавказом,
Неначе гострим різьблений алмазом.
І вільно сонцю, зорям і планетам
Отам про вічність розмовлять з поетом.

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

III етап II Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Напишіть лист закордонному приятелю. Розкажіть у цьому листі про Шевченка-художника, а особливо детально — про його картину «Циганка-ворожка». Зробіть детальний опис картини. Висловіть своє ставлення до цього художнього полотна.

12 балів

2. Зробіть повний ідейно-художній аналіз поезії Абрама Кацнельсона «Пам'ятник Тарасові Шевченку у Вашингтоні».

Пам'ятник Тарасові Шевченку у Вашингтоні

На кущі ледь помітно розкрився бутон,
хоч була не весна, а пора вже осіння.
Та було весняне відчуття воскресіння.
Сяв сонцем і небом ясним Вашингтон.
І так близько, як велет, здіймався Тарас
і ставний, і красивий, в ошатнім сурдуті.
Він – борець за Україну, весь у творчій могуті,
і борець за свободу всіх націй і рас.
Він, освячений в сотнях пісень і легенд,
у томах монографій, в каскадах полемік,
український ушавлений інтелігент,
геніальний співець і митець-академік.
Мало знаний ще тут, може, вперше побачений,
він ще змалку пізнав і неволю, і гніт,
на вершину піднявся з надр крутої кріпаччини –
і його нині бачити може весь світ.
Ще дніпровська земля не зійшла з підшов.
Він, що шану віддав ще раніш Вашингтону
за тверду президентську прихильність закону, –
із вітанням сюди дружлюбцем прийшов.

Хай єднаються всі мужні, чесні й ширі,
всі оті, що обожнюють правду святу.
Як і Олдрідж, братами йому чорношкірі.
Лиш у душах ненавидить він чорноту.
Він шанує весь світ, тільки є та єдина
від колиски тобі Богом дана земля.
То ще мало, як зве тебе сином Україна –
славен той, хто собою її прославля.
Не кадив можновладцям тупим фіміам,
в його віршах, піснях не вславлялися лежні.
Роботящим рукам, роботящим умам
тільки й жить в Україні своїй незалежній.
Правда й сила своя – як своя в тебе хата.
Буде й воля – він вірить у це, демократ.
Буде, буде Україна щаслива, багата,
ще квітучіша, ще красивіша стократ.
Буде час – і вона задаватиме тон,
її звабу і розум ще визнає планета.
І здавалось: вслухається Джордж Вашингтон
в мудрі, віщі слова українця-поета¹.

12 балів

Усього – 24 бали

1 У поемі «Юродивий» висловлені симпатії Шевченка до боротьби американського народу за незалежність на чолі з Дж. Вашингтоном

III етап II Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

1. Зробіть детальний опис картини Тараса Шевченка «Циганка-ворожка».

12 балів

2. Зробіть повний ідейно-художній аналіз поезії Петра Куценка «Шевченко “Гайдамаків” дописав».

Шевченко «Гайдамаків» дописав

Шевченко «Гайдамаків» дописав
І за столом заснув –
чорніший хмари чорної.
А вже на ранок зайнялось (роса
висвітлювала світу глибину) –
Прослався шлях,
в який
Усі шляхи зійшлись.
І праведний вогонь їх, і лихий
Шугав у розп'яту криком вись,
Коли серед майданів із голотою
Він суд отой вершив...
І кравсь із Гонтою
Його дітей ховать.
(Козацькі очі
Китайкою накрив
І по обочі
Назад вертався,
Страшно усміхався
І впав...
Заснув.
На згарищі.
В сльозах.

А крик іще стояв на тлі заграви).
Шевченко «Гайдамаків» дописав,
Та серце тим ще більше розкривавив.

12 балів

Усього – 24 бали

III етап II Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

1. Проведіть екскурсію для іноземних відвідувачів у художньому музеї, де виставлена картина Тараса Шевченка «Циганка-ворожка». Детально розкажіть про цю картину, зробіть її повний опис, зверніть увагу іноземців на особливості українського живопису.

12 балів

2. Зробіть повний ідейно-художній аналіз поезії Станіслава Реп'яха «Шевченко “Гайдамаків” дописав».

Кобзарєва усмішка

Стрічав тебе
з мармуру й бронзи
із фарб і музичних октав.
І чомусь
за полум'я й сльози
ти усмішку завжди ховав.
Яка вона в тебе?
Гророва,
що кривду розтрощить уцент?
Чи може,
як тиха діброва,
що збудить у грудях щем?
Яка вона?
Й досі не бачу.
Та серцем я знаю все ж,
що ти,
замислений батьку,
нащадкам її бережеш!

12 балів

Усього – 24 бали

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання фінального етапу
II Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Завдання: напишіть невеличку казку (до 2 сторінок), в якій Ви або Ваш герой зустрічається з добрим чарівником або іншим казковим героєм. Цей герой може виконати два бажання: одне особисто для Вас, а друге — для Вашої родини або країни.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
II Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Тарас Шевченко у поемі «І мертвим, і живим, і ненарожденним...» писав: «І чужому научайтесь, // Й свого не цурайтесь». Як Ви розумієте ці слова? Чому людина має оберігати свою культуру, традиції? Чи може людина соромитися своєї мови або історії? Наскільки важливо бути відкритим до світу, переймаючи досвід інших? Наскільки потрібно вивчати іноземні мови сьогодні?

Завдання: напишіть міні-твір (2 сторінки) на тему: «І чужому научайтесь, // Й свого не цурайтесь», відповівши на поставлені запитання.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
II Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Напишіть лист (до 2-х стор.) одному з героїв Шевченкових творів. У своєму листі поміркуйте, чи міг би цей герой жити в наш час? Чи міг би він бути корисним для України? Також поясніть, чому Ви обрали саме цього героя.

У листі використовуйте омоніми, антоніми, багатозначні слова.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
II Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Тарас Шевченко якось написав: «Дружба без достатніх доказів порожнє, лукаве слово». Як Ви розумієте ці слова? Подумайте, чи Ви вважаєте так само? Чи дотримуєтеся інших поглядів на основу дружби?

Завдання: складіть діалог (до 2 сторінок) між двома друзями, в якому йшлося б про осмислення цих слів (їхнє ствердження або заперечення).

Або ж напишіть діалог, герої якого перевіряють на практиці свою дружбу. У діалозі використовуйте однорідні додатки, звертання, дієприкметникові звороти.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
II Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Український правозахисник-шістдесятник Іван Світличний сказав: «Вітчизна — це не хтось і десь, я — теж Вітчизна». Поміркуйте над цими словами: наскільки вони видаються значущими особисто для Вас? Як Ви розумієте це висловлювання? Чи відчуваєте свою відповідальність перед Батьківщиною? Чи справді кожний громадянин може бути Вітчизною?

Завдання: напишіть твір-роздум (до 4 сторінок) на тему «Вітчизна — це не хтось і десь, я — теж Вітчизна». У творі дайте відповідь на вищепоставлені запитання. У структурі твору використайте риторичні запитання, складнопідрядні речення з підрядними частинами причини і мети.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
II Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

ФОТО

Завдання:

Напишіть твір-відгук (до 4 сторінок) на цей твір мистецтва — відому малярську роботу Тараса Шевченка. Як би Ви охарактеризували цей малюнок? Які образи з Шевченкових творів Ви можете назвати в цій роботі? Яким є Ваше ставлення до Шевченка як художника? У творі використайте односкладні називні речення, поширені прикладки, однорідні та неоднорідні означення, неповні речення.

24 бали

III Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап III Міжнародного
мовно-літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Напишіть твір-опис «Садок вишневий коло хати» (Т. Шевченко).

12 балів

2. Напишіть твір-роздум «Мій улюблений вірш Тараса Шевченка».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап III Міжнародного
мовно-літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Напишіть твір-опис, узявши за основу слова Тараса Шевченка:
«Весна зиму проганяє, і зелений по землі весна килим розстилає, із ірлю журавлі летять високо ключами...».

12 балів

2. Назвіть 6 українських письменників та їх твори про Тараса Шевченка. Охарактеризуйте один із названих вами творів.

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап III Міжнародного
мовно-літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум за віршем О. Олійника:

Кобзареві пам'ятник відкрили.
То лише здалося, що із бронзи, -
Пам'ятник із пісні, що стокрила,
Пам'ятник з верби, що стала кобзою,
Пам'ятник з любові, що постала
На земнім, на вічнім п'єдесталі.

12 балів

2. Напишіть твір-опис, узявши за основу слова Тараса Шевченка: «За сонцем хмаронька пливе...».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап III Міжнародного
мовно-літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум «Добре жить тому, чия душа і дума добро навчилася любити» (Т. Шевченко).

12 балів

2. Напишіть твір-опис «І барвінком, і рутою, і рястом квітчає весна землю, мов дівчину в зеленому гаї...» (Т. Шевченко).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап III Міжнародного
мовно-літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум «„Заповіт” народ у націю єдна» (Г. Арсенич-Баран).

12 балів

2. Напишіть твір-опис тополі, узявши за основу слова О. Олійника:
«Обернулось дерево на свічку – в небо зелен-полум'ям тече».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап III Міжнародного
мовно-літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум **«Коли я думаю про тебе, то виміри всі замалі. Ти народився на Землі, але дало тебе нам Небо (А. Кацнельсон)»**.

12 балів

2. Напишіть статтю в газету **«Актуальність Шевченкових творів у наш час»**.

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап III Міжнародного
мовно-літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум «З'єднай нас, освяти, вкраїнський наш Пророче!» (Г. Арсенич-Баран).

12 балів

2. Запишіть інтерв'ю з лауреатом Національної премії України імені Тараса Шевченка.

12 балів

Усього – 24 бали

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап III Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум “Діла добрих оновляться, Діла злих загинуть”
(Т. Шевченко).

12 балів

2. Розгляньте світлину тканого рушника, виконаного лауреатом Національної премії імені Тараса Шевченка Ганною Василящук. Поміркуйте, чому рушник має назву “Думи мої, думи мої”. З’ясуйте, чому, на вашу думку, авторка використовує на цьому рушникові саме таку кольорову гаму. Напишіть про свої враження від цього твору.

12 балів

Усього — 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап III Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум «“А слава — заповідь моя” (Т. Шевченко): Вічне Шевченкове слово».

12 балів

2. Розгляньте світлину тканого рушника, виконаного лауреатом Національної премії імені Тараса Шевченка Ганною Василящук. Поміркуйте, чому рушник має назву “Думи мої, думи мої”. З’ясуйте, чому, на вашу думку, авторка використовує на цьому рушникові саме таку кольорову гаму. Напишіть про свої враження від цього твору.

12 балів

Усього — 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап III Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум «У всякого своя доля і свій шлях широкий».

12 балів

2. Розгляньте світлину тканого рушника, виконаного лауреатом Національної премії імені Тараса Шевченка Ганною Василящук. Поміркуйте, чому рушник має назву «Думи мої, думи мої». З'ясуйте, чому, на вашу думку, авторка використовує на цьому рушникові саме таку кольорову гаму. Напишіть про свої враження від цього твору.

12 балів

Усього — 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап III Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум «Усі на сім світі — І царята, і старчата — Адамові діти».

12 балів

2. Розгляньте світлину тканого рушника, виконаного лауреатом Національної премії імені Тараса Шевченка Ганною Василящук. Уявіть, що ви працюєте екскурсоводом у музеї, де виставлений цей рушник. Розкажіть про цей експонат відвідувачам музею. «Прочитайте» смисли, які приховує цей експонат. Поясніть, чому ткаля назвала свій рушник «Думи мої, думи мої». Опишіть, які емоції викликає у вас цей твір.

12 балів

Усього — 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап III Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Напишіть твір-роздум «Роботящим умам, Роботящим рукам Перелогі орать, Думать, сіять, не ждять І посіяне жать Роботящим рукам» (Т. Шевченко).

12 балів

2. Розгляньте світлинку тканого рушника, виконаного лауреатом Національної премії імені Тараса Шевченка Ганною Василящук. Поміркуйте, чому рушник має назву «Катерина». З'ясуйте, чому, на вашу думку, авторка використовує на цьому рушникові саме таку кольорову гаму. Напишіть про свої враження від цього твору.

12 балів

Усього — 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап III Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

1. Напишіть інтерв'ю з лауреатом Національної премії імені Тараса Шевченка. Сформулюйте запитання й запишіть імовірні відповіді.

12 балів

2. Розгляньте світлину тканого рушника, виконаного лауреатом Національної премії імені Тараса Шевченка Ганною Василящук. Уявіть, що ви працюєте екскурсоводом у музеї, де виставлено цей рушник. Розкажіть про цей експонат відвідувачам музею. «Прочитайте» смисли, які приховує цей експонат. Поясніть, чому ткаля назвала свій рушник «Катерина». Розкажіть, які емоції викликає у вас цей твір.

12 балів

Усього — 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап III Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

1. Напишіть репортаж у газету про проведення Шевченківських днів у вашому навчальному закладі.

12 балів

2. Розгляньте світлину тканого рушника, виконаного лауреатом Національної премії імені Тараса Шевченка Ганною Василящук. Уявіть, що ви працюєте екскурсоводом у музеї, де виставлено цей рушник. Розкажіть про цей експонат відвідувачам музею. «Прочитайте» смисли, які приховує цей експонат. Поясніть, чому ткаля назвала свій рушник «Катерина». Розкажіть, які емоції викликає у вас цей твір.

12 балів

Усього — 24 бали

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання фінального етапу
III Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Уявіть, що Ви потрапили в казковий вишневий садок — той, що зображено в однойменному вірші Тараса Шевченка. Там Ви зустрілися з дивними істотами, його постійними мешканцями. Один із героїв цієї історії подарував Вам магічний талісман (або наділив якимись дивовижними здібностями).

Завдання: напишіть невеличку казку (1,5-2 сторінки), відштовхуючись від такої назви; «Чудеса вишневого садка».

У казці використовуйте узагальнююче слово, однорідні підмети, однорідні присудки, односкладне непоширене речення.

28 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
III Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Завдання: складіть текст-розповідь про те, як у Вашому навчальному закладі (школі, гімназії чи ліцеї) вшановують Тараса Шевченка.

У тексті обов'язково використайте однорідні підмети, однорідні присудки, неозначено-особові займенники, частки.

Орієнтовний обсяг роботи - 1,5-2 сторінки.

28 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
III Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Завдання: зробіть структурно-художній аналіз поданого вірша Тараса Шевченка. Визначте тему та ідею твору. Чим, на Вашу думку, міг бути навіяний цей вірш? Визначте особливості художньої мови поезії (персоніфікації, порівняння, епітети, паралелізми), особливості віршового розміру.

Орієнтовний обсяг роботи — 2 стор.

Над Дніпровою сагою
Стоїть явор меж лозою,
Меж лозою з ялиною,
З червоною калиною.
Дніпро берег риє-риє,
Яворові корінь мис
Стоїть старий, похилився,
Мов козак той зажурився.
Що без долі, без родини
Та без вірної дружини,
І дружини і надії
В самотині посивіє!
Явор каже: — Похилюся
Та в Дніпріві скупаюся.
- Козак каже: — Погуляю
Та любую пошукаю. —
А калина з ялиною
Та гнучкою лозиною
Мов дівчаточка із гаю
Вихожаючи співають;
Повбирані, заквітчані
Та таланом заручені,
Думки-гадоньки не мають,
В'ються-гнуться та співають.

Примітка: Сага — річкова затока.

28 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
III Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Відомий літературознавець, доктор філологічних наук, професор Григорій Клочек у студії «До істинного Тараса Шевченка» написав: «Майже всі пам'ятники Шевченкові, що були поставлені в Україні до 1990 року, демонструють один і той же образ: із висоти постаменту на перехожих похмуро з-під лоба дивиться літній чоловік, одягнений у сюртук, подібний до тих, у яких ходили російські революціонери-демократи. Жодного пам'ятника, де можна було б побачити поета тридцятирічним,..».

Завдання: намалуйте «словесний ескіз» Вашого пам'ятника Тарасові Шевченку, який Ви створили б, якби були архітектором. Зазначте, *які* образи або яких героїв із творів Кобзаря Ви зобразили б на цьому пам'ятнику. Яким Ви створили б самого поета?

Також аргументуйте, чому пам'ятники Шевченкові, зведені в Україні до 1990 року, на Вашу думку, зображали «похмурого» і вже літнього митця?

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
III Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

На телеканалі «1+1» у січні 2013 року розпочався показ британського серіалу «Шерлок Холмс», у якому переосмислено традиційний образ, створений А. Конан-Дойлем. Шерлока Холмса у фільмі перенесено в сучасний високотехнологічний Лондон XXI століття.

Поміркуйте, чи можна було б створити аналогічний фільм на основі життя Тараса Шевченка або ж героїв його художніх творів (поем, повістей, драм), осучаснюючи їх. наділяючи світоглядом і технологіями 2013 року.

Завдання: напишіть міні-сценарій (до 4 сторінок) для фільму «Тарас Шевченко — геній XXI століття». Або виберіть у якості центрального героя Вашого сценарію одного з персонажів драматичних, ліро-епічних чи прозових творів Т. Шевченка.

У творі використайте відокремлені означення, односкладні речення, складнопідрядні речення з допустовими й наслідковими підрядними частинами.

28 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
III Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Відомий сучасний літературознавець, доктор філологічних наук, професор Петро Іванишин у статті «Тарас Шевченко, його людина та імператив» наголошує на особливому антиколоніальному виклику у творчості Великого Кобзаря. Шевченкознавець зазначає, що стрижневою ідеєю, довкола якої вибудовується система Шевченкового світобачення, є «імператив» — позачасовий і понаднаціональний у своїй суті.

Завдання: напишіть статтю в публіцистичному стилі (до 4 сторінок), пояснивши, в чому полягає **позачасовість** і **понаднаціональність** Шевченкового імперативу. Визначте, що має на увазі П. Іванишин, говорячи про цей імператив, у чому полягає його ідейна, світоглядна, філософська сутність. Назву статті доберіть самостійно.

У роботі наведіть приклади з творів Т. Шевченка (не менше 4), в яких, на Вашу думку, розкрито сутність цього імперативу.

Примітка: імператив — веління, постійна вимога, що ґрунтується на принципах моралі.

28 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Завдання фінального етапу
III Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Відома українська поетка, лауреат Шевченківської премії Ліна Костенко у серпні 2012 року опублікувала статтю «Ніч державності» (газета «День»), у якій, відштовхуючись від міркувань Євгена Маланюка, Зазначила: «Отож Маланюк написав «Ніч бездержавності», коли не було держави, А виявляється, що і з державності теж можна зробити ніч. То чи не час вже писати «Ніч державності?»».

Завдання: напишіть твір-роздум (до 4 сторінок), пояснивши, в чому полягає криза державності в Україні, яку засвідчує Л. Костенко. У яких вимірах можна говорити про цю кризу? Чи суголосні ідеї української поетки державотворчим і націософським поглядам Т. Шевченка? Запропонуйте вихід із цієї «ночі державності». Що потрібно зробити, аби «ніч» перетворити на «день державності»?

У творі наведіть цитати з творів Т. Шевченка, які розкривають ідею самого поняття «ніч бездержавності» (не менше 2). Використайте риторичні запитання та приклади оксиморону (оксюморону).

28 балів

IV Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Напишіть відгук на свою улюблену книгу про Тараса Шевченка.

12 балів

2. Напишіть твір-опис «Сонце гріє, вітер віє з поля на долину, над водою гне з вербою червону калину» (*Т. Шевченко*).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Напишіть твір-опис «І світ Божий як Великдень, і люди як люди!»
(Т. Шевченко).

12 балів

2. Напишіть висловлення про те, чому Тараса Шевченка називають Кобзарем. Свою думку аргументуйте.

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Напишіть твір-опис «Цвітуть сади, біліють хати...» (Т. Шевченко).

12 балів

2. Напишіть твір-роздум «Отак, люди, научайтесь ворогам прощати» (Т. Шевченко).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Напишіть про роль і місце кобзарського мистецтва в українській культурі.

12 балів

2. Напишіть твір-роздум «Любіться, брати мої, Україну любіть і за неї, безталанну, Господа моліть» (Т. Шевченко).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Напишіть біографію Тараса Шевченка в публіцистичному стилі, узявши за основу слова: «В неволі тяжко, хоча й волі, сказати по правді, не було» (Т. Шевченко).

12 балів

2. Напишіть про важливість поваги і взаєморозуміння між батьками й дітьми, узявши за основу слова Тараса Шевченка: «Що день Божий радості приносить своїй матері щасливій дочка уродлива».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

1. Напишіть про роль і місце Тараса Шевченка в українській культурі, узявши за основу слова: «Господь, любя отих людей, Послав на землю їм пророка – Свою любов благовістить! Святу правду возвістить!»

12 балів

2. Напишіть твір-опис «І небо невмите, і заспані хвилі; і понад берегом геть-геть, неначе п'яний, очерет без вітру гнеться» (Т. Шевченко).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К.Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

1. Напишіть твір-опис «Ставок, гребелька, і вітряк з-за гаю крилами махає. І дуб зелений, мов козак із гаю вийшов та й гуляє попід горою» (Т. Шевченко).

12 балів

2. Напишіть твір-роздум, узявши за основу слова Тараса Шевченка: «Ми восени таки похожі Хоч крапельку на образ Божий, Звичайне, що не всі, а так, Хоч деякі».

12 балів

Усього – 24 бали

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Напишіть твір-роздум на тему: «Роль і місце Шевченкових творів у моєму житті»

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Напишіть твір-роздум на тему: «Діла добрих оновляться, діла злих загинуть» (*Т. Шевченко*).

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Напишіть твір-роздум на тему: «Добро, у кого є госпóда, а в тій госпóді є сестра чи мати добрая» (*Т. Шевченко*). У своєму творі використайте факти з біографії Тараса Шевченка.

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Напишіть статтю в газету, присвячену 200-літтю Тараса Шевченка. Особливо зацентуйте увагу на значенні творчості Кобзаря в наш час.

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап IV Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Складіть план проведення Шевченківського тижня у вашій школі.
Напишіть розлогий репортаж про цей тиждень.

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Напишіть про Тараса Шевченка як художника. Проаналізуйте відомі вам картини митця. Одну із них опишіть детально.

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Напишіть твір-роздум на тему: «Мудрість Шевченкового заповіту «Учіться, читайте, І чужому научайтесь, Його не цурайтесь». Розкрийте глибину цього повчання, поміркуйте над тим, чому нам не варто свого цуратися і чого саме ми повинні навчатися в інших.

12 балів

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання фінального етапу IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Для українців стала крилатою фраза «Тарасів «Кобзар» – народу великий дар». Поміркуйте, чому невеличка поетична збірка Тараса Шевченка вважається народним скарбом, який не втрачає своєї актуальності ось уже півтора століття.

Завдання: складіть невеличкий текст розповідного характеру на тему «Тарасів «Кобзар» – народу великий дар» (1-1,5 сторінки). У роботі зазначте, чи погоджуєтеся Ви з крилатою фразою. Чи є Тарасів «Кобзар» скарбом особисто для Вас?

У тексті використайте однорідні підмети, однорідні присудки, окличні речення, речення з одного слова.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Чи відома Вам така фраза: «Хто Шевченка прочитав, той багатий серцем став»? Що вона означає? Чому Шевченкова поезія робить наші серця багатшими? У чому полягає особлива привабливість і значущість цих віршів?

Завдання: складіть текст-розповідь на тему «Хто Шевченка прочитав, той багатий серцем став». У тексті наведіть приклад із власного життя, який би підтверджував цю ідею, а також обов'язково використайте присвійні прикметники, однорідні додатки, неозначено-особові займенники.

Орієнтовний обсяг роботи – 1,5-2 сторінки.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Існує така народна мудрість: **«Шевченко дужий був не силою, а словом мудрим»**. Поміркуйте, в чому полягає Шевченкова мудрість? До чого вона закликає? Які цінності утверджує?

Завдання: складіть діалог (із другом), у якому подискутуйте про унікальність Шевченкової мудрості. Спробуйте довести другові, що твори Тараса Шевченка й досі актуальні, бо в них сховано величезний народний скарб — тисячолітню мудрість, закарбовану у слові. Підкріплюйте власну позицію цитатами із творів українського класика (не менше 3).

У діалозі використовуйте однорідні означення, поширені звертання, складні дієслівні присудки.

Орієнтовний обсяг роботи — 2 стор.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Максим Рильський так охарактеризував творчість українського Кобзаря: «Народ Шевченка не забуває і ніколи не забуде. Поет живе в серцях свого народу». Поміркуйте, чому творчість Тараса Шевченка стала актуальною в різні часи і для різних поколінь.

Завдання: напишіть твір-роздум на тему «**Народ Шевченка не забуває і ніколи не забуде**». У роботі наведіть приклади з творів Т. Шевченка (не менше 3), в яких, на Вашу думку, розкрито вічну актуальність Кобзаря для кожної нової епохи. У тексті використайте однорідні підмети, однорідні присудки, узагальнено-особові речення, частки.

Орієнтовний обсяг роботи – 2-2,5 сторінки.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Іван Франко так охарактеризував творчість українського Кобзаря: «Коли б мені прийшлося одним словом схарактеризувати поезію Шевченка, то я сказав би: се поезія бажання життя. Свобідного життя, всесторонній, нічим не опутаний розвій одиниці і цілої суспільності, цілого народу, – се ідеал Шевченка, котрому він був вірним ціле життя». Поміркуйте над цим влучним визначенням.

Завдання: напишіть твір-роздум на тему «Творчість Тараса Шевченка — це поезія бажання життя» (до 4 сторінок). У роботі наведіть цитати із творів Т. Шевченка.

У творі використовуйте відокремлені додатки, неповні речення, складнопідрядні речення з допустовими й наслідковими підрядними частинами.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Відомий російський поет і публіцист Микола Платонович Огарьов (1813 — 1877) так висловився про творчість Кобзаря: «Україна прокинулася у Шевченкові... Шевченко, народний в Малоросії, із захопленням прийнятий, як свій, у російській літературі; він став і для нас рідний: так багато було спільного в наших стражданнях і так самотність кожного стає необхідною умовою загальної свободи». Поміркуйте над цими словами російського літератора.

Завдання: напишіть твір-роздум (3-4 сторінки) на тему «**Тарас Шевченко — наднаціональний поет**», пояснивши, чому творчість Шевченка була високо поцінована в російській літературі. Чому теми, які порушував український поет, були близькі російському читачеві? В чому загальнолюдське значення Шевченкової творчості?

У роботі наведіть цитати з творів Т. Шевченка, які розкривають ідею загальнолюдського значення Шевченкової творчості (не менше 2). Використайте поширені звертання, складнопідрядні речення з підрядними допустовими частинами.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Відомий російський критик Микола Добролюбов (1836-1861) так висловився про унікальну своєрідність Шевченкової творчості: «У Шевченка все коло його дум і співчуттів перебуває в цілковитій відповідності зі змістом і ладом народного життя. Він вийшов із народу, жив із народом і не тільки думкою, а й обставинами життя був із ним міцно і кровно зв'язаний».

Завдання: напишіть твір-роздум (3-4 сторінки) на тему «Тарас Шевченко — народний поет», пояснивши, в чому полягає *народність* Шевченка. Що означає бути співцем народу? Які зобов'язання така позиція ставить перед митцем? Яку відповідальність накладає?

У роботі наведіть цитати з творів Т. Шевченка, які розкривають ідею народності поета (не менше 3). Використайте риторичні запитання, складнопідрядні речення з підрядними наслідковими частинами, приклади оксиморону (оксюморону).

28 балів

V Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап V Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені
Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Михайло Чалий писав: «Мабуть, нелюбов до Тараса злої мачухи, яка постійно гнала його геть, прискорила його вступ у школу до парафіяльного дячка, в «попихачі». Сироту хотіли збути з рук хоч би що там... Дячок часто морив його голодом. Сліпа Тарасова сестра сховає, було, за обідом кусень хліба і покладе на умовлене місце в саду. Вибравши вільну хвилинку, хлопчик поза огорожею пробирався у сад і, схопивши хліб, тікав у школу, боячись потрапити на очі лютій мачусі».

У формі висловлювання поміркуйте над долею малого Тараса (обсяг – до 1 сторінки).

12 балів

2. Назвіть твори Т.Г.Шевченка, із яких подано уривки.

А) Пливе човен води повен
Ніхто не спиняє,
Кому спинить – рибалоньки
На світі немає.

Б) Сім'я вечеря коло хати
Вечірня зіронька встає.
Дочка вечерять подає,
А мати хоче научати,
Так соловейко не дає.

В) Ще треті півні не співали,
Ніхто ніде не гомонів,
Сичі в гаю перекликались,
Та ясен раз у раз скрипів.

Г) Ой діброво – темний гаю!
Тебе одягає
Тричі на рік... Багатого
Собі батька маєш.

Д) За сонцем хмаронька пливе,
Червоні поля розстилає
І сонце спатоньки зове
У синє море: покриває

Рожевою пеленою,
Мов мати дитину.

5 балів

3. Укладіть образок (уявну картинку) «Вечірня зіронька встає».

12 балів

Усього – 29 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап V Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені
Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Максим Рильський писав: «Кобзарем його ми зовемо, так від роду і до роду. Кожен вірш свій і поему він присвячував народові».

У формі висловлювання прокоментуйте цей вислів (обсяг – до 1 сторінки).

12 балів

2. Назвіть твори Т.Г.Шевченка, із яких подано уривки.

А) Сім'я вечеря коло хати
Вечірня зіронька встає.
Дочка вечерять подає,
А мати хоче научати,
Так соловейко не дає.

Б) А туман, неначе ворог,
Закриває море
І хмароньку рожевую,
І тьму за собою
Розстилає туман сивий,
І тьмою німою
Оповіє тобі душу...

В) Ой діброво – темний гаю!
Тебе одягає
Тричі на рік... Багатого
Собі батька маєш.

Г) Ще треті півні не співали,
Ніхто ніде не гомонів,
Сичі в гаю перекликались,
Та ясен раз у раз скрипів.

Д) Вітер з гаєм розмовляє,
Шепче з осокою,
Пливе човен по Дунаю
Один за водою.

5 балів

3. Укладіть образок (уявну картинку) «Ой діброво, темний гаю».

12 балів

Усього – 29 балів

II (районний) етап V Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені
Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Василь Симоненко писав: «У росяні вінки заплетені суцвіття до ніг тобі, титане, кладемо. Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття, тебе своїм сучасником звемо».

Поміркуйте над словами письменника з погляду сучасника. Свої думки оформіть як твір-роздум (обсяг – до 1,5 сторінки).

12 балів

2. Назвіть твори Т.Г.Шевченка, із яких подано уривки.

А) Тече вода в синє море,
Та не витікає;
Шука козак свою долю,
А долі немає.

Г) І блідий місяць на ту пору
Із хмари де-де виглядав,
Неначе човен в синім морі,
То виринав, то потопав.

Б) Було колись – в Україні
Ревіли гармати;
Було колись – запорожці
Вміли панувати.

Д) Поклала мати коло хати
Маленьких діточок своїх;
Сама заснула коло їх.
Затихло все, тільки дівчата
Та соловейко не затих.

В) Встає хмара з-за Лиману,
А другая з поля;
Зажурилась Україна –
Така її доля!

5 балів

3. Укладіть образок (уявну картинку) «Затихло все, та соловейко не затих».

12 балів

Усього – 29 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра української мови і літератури

II (районний) етап V Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені
Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Віра Науменко писала: «Хто у світі знає Україну – той любить Тараса Шевченка, хто любить Тараса Шевченка – той знає Україну».

У формі висловлювання доведіть або спростуйте цей вислів (обсяг – до 1,5 сторінки).

12 балів

2. Назвіть твори Т.Г.Шевченка, із яких подано уривки.

А) Неначе сонце засіяло,
Неначе все на світі стало
Моє... лани, гаї, сади!..
І ми, жартуючи, погнали
Чужі ягнята до води.

Б) По діброві вітер виє,
Гуляє по полю,
Край дороги гне тополю
До самого долу.

В) І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.

Г) Сидить козак на тім боці, –
Грає синє море.
Думав, доля зустрінеться, –
Спіткнулося горе.

Д) На розпутті кобзар сидить
Та на кобзі грає;
Кругом хлопці та дівчата –
Як мак процвітає

5 балів

3. Укладіть образок (уявну картинку) «На розпутті кобзар сидить та на кобзі грає».

12 балів

Усього – 29 балів

II (районний) етап V Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені
Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Тарас Григорович Шевченко писав: «Свою Україну любіть, любіть її... Во врем'я люте, в остатню тяжкую минуту за неї Господа моліть».

Поміркуйте над словами письменника в контексті сучасника. Свої думки оформіть як твір-роздум (обсяг – 2 сторінки).

12 балів

2. Назвіть твори Т.Г.Шевченка, із яких подано уривки.

А) Реве гарматами Скутара,
Ревуть, лютують вороги,
Козацтво преться без ваги –
І покотились яничари.

Г) Не вертаються три брати,
По світу блукають,
А три шляхи широкії
Терном заростають.

Б) Доле, де ти? Доле, де ти?
Нема ніякої!
Коли доброї жаль, Боже,
То дай злої! злої!

Д) Чорна хмара з-за Лиману
Небо, сонце криє.
Синє море звірюкою
То стогне, то виє.
Дніпра гирло затопило.

В) В неволі виріс між чужими,
І, не оплаканий своїми,
В неволі, плачучи, умру,
І все з собою заберу...

«А нуте, хлоп'ята,
На байдаки! Море грає –
Ходім погуляти!»

5 балів

3. Укладіть образок (уявну картинку) «Висипали запорожці – лиман човни вкрили».

12 балів

Усього – 29 балів

II (районний) етап V Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені
Тараса Шевченка

10 КЛАС

1. Олесь Гончар писав: «Тарас Шевченко народився на українській землі, під українським небом, проте він належить до тих людей-світочів, що стають дорогими для всього людства і що в пошані всього людства знаходять своє безсмертя».

У формі твору-роздуму спростуйте або доведіть цей вислів (обсяг – до 2 сторінок).

12 балів

2. Назвіть твори Т.Г.Шевченка, із яких подано уривки.

А) Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине...
От де, люде, наша слава,
Слава України...

Г) Все йде, все минає – і краю немає.
Куди ж воно ділось? відкіля взялось?
І дурень, і мудрий нічого не знає.
Живе... умирає... одно зацвіло,
А друге зав'яло, навіки зав'яло...

Б) Сонце гріє, вітер віє
З поля на долину,
Над водою гне з вербою
Червону калину...

Д) У нашім раї на землі
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим.

В) Літа мої молодії
Марно пропадають,
Очі плачуть, чорні брови
Од віку линяють...

5 балів

3. Укладіть образок (уявну картинку) «Нічого кращого немає, як тая мати молодая з своїм дитяточком малим».

12 балів
Усього – 29 балів

II (районний) етап V Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені
Тараса Шевченка

11 КЛАС

1. Микола Тихонов писав: «Він був голосом народу, що боровся, голосом народного серця, і його слово, кинуте, як зерно, у землю свого віку, проросло, не пропало... Голос Тараса Шевченка чути сьогодні в усьому світі, а він, співець сім'ї великої вольних народів, разом із нами ввійде в чудове майбутнє людства як брат і друг, як будівник всенародного братерства».

У формі твору-роздуму спростуйте або доведіть цей вислів (обсяг – до 2 сторінок).

12 балів

2. Назвіть твори Т.Г.Шевченка, із яких подано уривки.

А) Як сніг, три пташечки летіли
Через Суботове і сіли
На похиленому хресті
На старій церкві.

Г) Умивай же біле личко
Дрібними сльозами,
Бо вернулись москалики
Іншими шляхами...

Б) Той тузами обирає
Свата в його хаті.
А той нишком у куточку
Гострить ніж на брата.

Д) Аж три пари на радощах
Кумів назбирали
Та ввечері й охрестили
І Марком назвали...

5 балів

В) Обніміте ж, брати сої,
Найменшого брата –
Нехай мати усміхнеться,
Заплакана мати.

3. Укладіть образок (уявну картинку) «В своїй хаті свою й правда, і сила, і воля».

12 балів

Усього – 29 балів

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К.Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Поміркуйте.

Твори Т. Г. Шевченка – «Садок вишневий коло хати», «Вітер з гаєм розмовляє», «Рече та стогне Дніпр широкий» – наповнені розмаїтими описами краси природи.

Напишіть невеликий твір-роздум на тему «Світ краси природи у творчості Т. Г. Шевченка» за мотивами вивчених творів.

12 балів

2. Створіть.

На основі знань біографії Тараса Шевченка складіть оповідання про якийсь епізод із його життя періоду дитячих років.

Підкресліть в оповіданні тропи, надпишіть над кожним вид тропу.

24 бали

3. Складіть сенкан зі словом *Шевченко*.

Поради до складання сенкану.

Сенкан – це креативна поезія за певною темою, що складається із п'яти рядків. У цьому творі автор виражає власне ставлення до певної особистості, події тощо, виражає асоціації, які викликає особистість, образ, подія, явище.

Схема складання сенкану

1. Одне слово, яке позначає тему (іменник).
2. Два означення (найчастіше прикметники) – опис теми, найбільш типові асоціації.
3. Три слова – дія, пов'язана з темою.

4. Фраза з чотирьох слів – ставлення до теми, її вираження або розкриття (власними словами, цитатою).

5. Одне слово – перефразування сутності теми, синонім слова-теми, у якому висловлюється сутність теми, робиться своєрідний підсумок.

Зразки сенкану

Місяць <i>Блідий, таємничий</i> <i>Обертається навколо Землі</i> <i>Уособлення ночі, таїни, містики</i> <i>Сателіт</i>	Україна <i>Рідна, щедра</i> <i>Оберігає нас усіх</i> <i>Я люблю свою країну</i> <i>Ненька</i>
---	--

10 балів

Усього – 46 балів

6 КЛАС

1. Поміркуйте.

Т. Г. Шевченко показав світові волелюбну душу українського народу. Його знаменитий «Кобзар» вибухнув вулканом народних страждань і сподівань на кращу долю. Перше видання книжки містило всього вісім творів, один із яких – «Іван Підкова».

Напишіть невеликий твір-роздум на тему «Возвеличення лицарських чеснот українських козаків у поемі Т. Г. Шевченка «Іван Підкова».

12 балів

2. Створіть.

Допитливий, вразливий, цікавий до всього маленький Тарас Шевченко не вдовольнявся звичайними забавками своїх однолітків. Його вабив довколишній світ, у якому стільки незрозумілого, загадкового і дивного. Хлопчик виростав мовчазний, завжди замислений. Ніколи не тримався хати, а все бував десь на природі... Одного разу навіть ходив шукати залізних стовпів, що десь підпирають на обрії небо...

У формі оповідання складіть розповідь про те, як маленький Тарасик ходив шукати залізних стовпів, що підпирають на обрії небо.

Підкресліть в оповіданні тропи, надпишіть над кожним вид тропу.

24 бали

3. Складіть сенкан зі словом *Шевченко*.

Поради до складання сенкану.

Сенкан – це креативна поезія за певною темою, що складається із п'яти рядків. У цьому творі автор виражає власне ставлення до певної особистості, події тощо, виражає асоціації, які викликає особистість, образ, подія, явище.

Схема складання сенкану

1. Одне слово, яке позначає тему (іменник).

2. Два означення (найчастіше прикметники) – опис теми, найбільш типові асоціації.
3. Три слова – дія, пов'язана з темою.
4. Фраза з чотирьох слів – ставлення до теми, її вираження або розкриття (власними словами, цитатою).
5. Одне слово – перефразування сутності теми, синонім слова-теми, у якому висловлюється сутність теми, робиться своєрідний підсумок.

Зразки сенкану

<p>Місяць <i>Блідий, таємничий</i> <i>Обертається навколо Землі</i> <i>Уособлення ночі, таїни, містики</i> <i>Сателіт</i></p>	<p>Україна <i>Рідна, щедра</i> <i>Оберігає нас усіх</i> <i>Я люблю свою країну</i> <i>Ненька</i></p>
--	---

10 балів

Усього – 46 балів

III (обласний) етап V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка \

7 КЛАС

1. Поміркуйте.

Т. Г. Шевченко у своїх творах використовував сюжети народних творів.

Напишіть невеликий твір-роздум з теми «Народнопоетична основа балади Т.Г.Шевченка «Тополя».

12 балів

2. Створіть.

Після смерті батька Тараса Шевченка мачуха, яка мала власних трьох дітей, вигнала Тараса з батьківської хати. Хлопчика взяли козачком-служником пана Енгельгардта.

У формі оповідання складіть розповідь про якусь подію із життя маленького Тараса-козачка.

Підкресліть в оповіданні тропи, надпишіть над кожним вид тропу.

24 бали

3. Складіть сенкан зі словом *Шевченко*.

Поради до складання сенкану.

Сенкан – це креативна поезія за певною темою, що складається із п'яти рядків. У цьому творі автор виражає власне ставлення до певної особистості, події тощо, виражає асоціації, які викликає особистість, образ, подія, явище.

Схема складання сенкану

1. Одне слово, яке позначає тему (іменник).
2. Два означення (найчастіше прикметники) – опис теми, найбільш типові асоціації.
3. Три слова – дія, пов'язана з темою.

4. Фраза з чотирьох слів – ставлення до теми, її вираження або розкриття (власними словами, цитатою).

5. Одне слово – перефразування сутності теми, синонім слова-теми, у якому висловлюється сутність теми, робиться своєрідний підсумок.

Зразки сенкану

Місяць <i>Блідий, таємничий</i> <i>Обертається навколо Землі</i> <i>Уособлення ночі, таїни, містики</i> <i>Сателіт</i>	Україна <i>Рідна, щедра</i> <i>Оберігає нас усіх</i> <i>Я люблю свою країну</i> <i>Ненька</i>
---	--

10 балів

Усього – 46 балів

III (обласний) етап V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Поміркуйте.

Окремі твори Т.Г.Шевченка – це філософські роздуми про своє життя, власний талант, місію на землі.

Напишіть невеликий твір-роздум з теми «Поезія "Минають дні, минають ночі..." – одкровення Тараса Шевченка».

12 балів

2. Створіть.

У непривітному, закутому в камінь, холодному туманному Петербурзі розпочав Тарас Шевченко вісімнадцятий рік свого життя. Важкою була дорога із Вільно до столиці Російської імперії – допоки валка із речами та двірнею пана Енгельгардта дісталася будинку на вулиці Моховій, устиг юнак пригадати багато подій свого не дуже щасливого життя...

У формі оповідання складіть розповідь про якусь життєву подію, яка могла пригадатися поетові дорогою. Підкресліть в оповіданні тропи, надпишіть над кожним вид тропу.

24 бали

3. Складіть сенкан зі словом *Шевченко*.

Поради до складання сенкану.

Сенкан – це креативна поезія за певною темою, що складається із п'яти рядків. У цьому творі автор виражає власне ставлення до певної особистості, події тощо, виражає асоціації, які викликає особистість, образ, подія, явище.

Схема складання сенкану

1. Одне слово, яке позначає тему (іменник).

2. Два означення (найчастіше прикметники) – опис теми, найбільш типові асоціації.

3. Три слова – дія, пов'язана з темою.

4. Фраза з чотирьох слів – ставлення до теми, її вираження або розкриття (власними словами, цитатою).

5. Одне слово – перефразування сутності теми, синонім слова-теми, у якому висловлюється сутність теми, робиться своєрідний підсумок.

Зразки сенкану

Місяць <i>Блідий, таємничий</i> <i>Обертається навколо Землі</i> <i>Уособлення ночі, таїни, містики</i> <i>Сателіт</i>	Україна <i>Рідна, щедра</i> <i>Оберігає нас усіх</i> <i>Я люблю свою країну</i> <i>Ненька</i>
---	--

10 балів

Усього – 46 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Поміркуйте.

Власні глибокі філософські роздуми про долю України, становище простого люду силою свого таланту Т. Г. Шевченко перетворив на ліричні шедеври.

Напишіть твір-роздум з теми «"Та не однаково мені..." – сповідь поета перед своїм народом».

12 балів

2. Створіть.

Багато людей допомагали Тарасові Шевченку з визволенням із кріпацтва: Є. Гребінка, І. Сошенко, О. Венеціанов, В. Жуковський, К. Брюллов та інші, розуміючи, що Тарас – талановита людина. Відомий російський поет В. Жуковський відразу оцінив талант Т. Шевченка та називав його «алмазом у кожусі».

У формі оповідання складіть розповідь про знайомство Т. Шевченка із поетом В. Жуковським. Підкресліть в оповіданні тропи, надпишіть над кожним вид тропу.

24 бали

3. Складіть сенкан зі словом *Шевченко*.

Поради до складання сенкану.

Сенкан – це креативна поезія за певною темою, що складається із п'яти рядків. У цьому творі автор виражає власне ставлення до певної особистості, події тощо, виражає асоціації, які викликає особистість, образ, подія, явище.

Схема складання сенкану

1. Одне слово, яке позначає тему (іменник).
2. Два означення (найчастіше прикметники) – опис теми, найбільш типові асоціації.
3. Три слова – дія, пов'язана з темою.

4. Фраза з чотирьох слів – ставлення до теми, її вираження або розкриття (власними словами, цитатою).

5. Одне слово – перефразування сутності теми, синонім слова-теми, у якому висловлюється сутність теми, робиться своєрідний підсумок.

Зразки сенкану

Місяць <i>Блідий, таємничий</i> <i>Обертається навколо Землі</i> <i>Уособлення ночі, таїни, містики</i> <i>Сателіт</i>	Україна <i>Рідна, щедра</i> <i>Оберігає нас усіх</i> <i>Я люблю свою країну</i> <i>Ненька</i>
---	--

10 балів

Усього – 46 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

1. Поміркуйте.

За мотивами творів «Тече вода в синє море...», «Нащо мені чорні брови...», «Причинна», «Тополя» напишіть твір-роздум з теми «Зображення пошуків щастя у творах Т. Г. Шевченка».

12 балів

2. Створіть.

У спогадах Іван Сошенко писав: «Раз навесні сиджу я та малюю, вікно було відчинене, аж ось плигає у вікно Тарас, перекидає мій малюнок «Луку-євангеліста», кидається до мене на шию і гукає:

– Воля! Воля!

– Чи не здурів оце ти, Тарасе? – питаю я в нього, а він усе гукає:

– Воля! Воля!

Він був цілком щасливий... Радість його переходила в тиху посмішку... Брався до роботи, але робота не йшла» (О. М. Авраменко).

У формі оповідання складіть розповідь про отримання Т. Шевченком відпускної (про звільнення з кріпацтва). Підкресліть в оповіданні тропи, надпишіть над кожним вид тропу.

24 бали

3. Складіть сенкан зі словом *Шевченко*.

Поради до складання сенкану.

Сенкан – це креативна поезія за певною темою, що складається із п'яти рядків. У цьому творі автор виражає власне ставлення до певної особистості, події тощо, виражає асоціації, які викликає особистість, образ, подія, явище.

Схема складання сенкану

1. Одне слово, яке позначає тему (іменник).

2. Два означення (найчастіше прикметники) – опис теми, найбільш типові асоціації.
3. Три слова – дія, пов'язана з темою.
4. Фраза з чотирьох слів – ставлення до теми, її вираження або розкриття (власними словами, цитатою).
5. Одне слово – перефразування сутності теми, синонім слова-теми, у якому висловлюється сутність теми, робиться своєрідний підсумок.

Зразки сенкану

<p>Місяць <i>Блідий, таємничий</i> <i>Обертається навколо Землі</i> <i>Уособлення ночі, таїни, містики</i> <i>Сателіт</i></p>	<p>Україна <i>Рідна, щедра</i> <i>Оберігає нас усіх</i> <i>Я люблю свою країну</i> <i>Ненька</i></p>
--	---

10 балів

Усього – 46 балів

III (обласний) етап V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 клас

1. Поміркуйте.

Ранній період творчості Т. Г. Шевченка пронизаний поетизацією славного історичного минулого України.

За мотивами творів «Іван Підкова», «Тарасова ніч», «До Основ'яненка» напишіть твір-роздум «Відображення історії України у творах Т. Г. Шевченка».

12 балів

2. Створіть.

17 квітня 1847 року Т. Шевченка привезли до Петербурга й ув'язнили в казематі III відділу «Імператорської Його Величності Канцелярії». У своєму "Щоденнику" Кобзар писав: «Якби я був недолюдок, кровопивця, то і тоді для мене найбільш вдалого покарання не можна було б придумати, як вислати мене в окремих Оренбурзький корпус солдатом. І до всього мені ще заборонено малювати» (О. М. Авраменко).

У формі оповідання складіть розповідь про випадок із життя Т. Г. Шевченка, пов'язаний із його участю в Кирило-Мефодіївському товаристві. Підкресліть в оповіданні тропи, надпишіть над кожним вид тропу.

24 бали

3. Складіть сенкан зі словом *Шевченко*.

Поради до складання сенкану.

Сенкан – це креативна поезія за певною темою, що складається із п'яти рядків. У цьому творі автор виражає власне ставлення до певної особистості, події тощо, виражає асоціації, які викликає особистість, образ, подія, явище.

Схема складання сенкану

1. Одне слово, яке позначає тему (іменник).

2. Два означення (найчастіше прикметники) – опис теми, найбільш типові асоціації.

3. Три слова – дія, пов'язана з темою.

4. Фраза з чотирьох слів – ставлення до теми, її вираження або розкриття (власними словами, цитатою).

5. Одне слово – перефразування сутності теми, синонім слова-теми, у якому висловлюється сутність теми, робиться своєрідний підсумок.

Зразки сенкану

Місяць <i>Блідий, таємничий</i> <i>Обертається навколо Землі</i> <i>Уособлення ночі, таїни, містики</i> <i>Сателіт</i>	Україна <i>Рідна, щедра</i> <i>Оберігає нас усіх</i> <i>Я люблю свою країну</i> <i>Ненька</i>
---	--

10 балів

Усього – 46 балів

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
V Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Напишіть твір-мініатюру (обсяг: 0,5-1 стор.) на тему «**Про що я хотів би попросити Тараса Шевченка?**».

У творі використайте такі однорідні члени речення: додатки, означення та присудки. Підкресліть їх.

27 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
V Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

6 КЛАС

Напишіть твір-мініатюру на таку тему: «Хоч я Тарасові в праправнуки годжуся, та, як у світі цьому жить, в Шевченка вчуся».

Орієнтовний обсяг роботи: 1,5 стор.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
V Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

7 КЛАС

Напишіть казку або притчу (на вибір) на основі відомостей про життя Тараса Шевченка. Орієнтовний обсяг: 1,5-2 стор.

У творчій роботі використовуйте пряму мову або діалог. Ускладніть речення поширеними звертаннями (не менше 2). Підкресліть їх.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
V Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Послуговуючись текстами відомих віршів і поем Тараса Шевченка, напишіть творчу роботу в публіцистичному стилі «*Уроки життя від Великого Кобзаря*». Поміркуйте над тим, які уроки дає нам творчість українського генія, що ми можемо взяти для себе з його творів у XXI сторіччі.

У роботі використайте 2 фразеологізми. Ускладніть речення поширеними звертаннями (3); однорідними присудками, вираженими дієсловами в наказовому способі (3). Підкресліть фразеологізми, поширені звертання, однорідні присудки.

Обсяг: 1,5-2 стор.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
V Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

«Тараса Шевченка розуміємо настільки, наскільки розуміємо себе – свій час і Україну в ньому», – написав видатний літературознавець, академік Національної академії наук України Іван Дзюба, автор четвертого тому академічної «Історії української літератури» (2014 р.), присвяченого творчості Кобзаря. Сьогодні творчість геніального українського поета видається особливо актуальною, а вшанування 200-річчя від дня народження Кобзаря припало на початок нового життя в історії України та української держави.

Завдання. Висловіть своє розуміння творчості Шевченка в контексті сучасних подій в Україні. Міркування напишіть у публіцистичному стилі, проілюструвавши твір прикладами із «Кобзаря».

Обсяг: 2,5-3 стор.

Використайте у творі-роздумі не менше 2 фразеологізмів. Ускладніть речення відокремленими прикладками (2), риторичними звертаннями й питаннями. Підкресліть прикладки, фразеологізми й риторичні фігури.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
V Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

У повісті «Музикант» Тарас Шевченко писав: «Я страшенно люблю дивитися на щасливих людей, і, по-моєму, немає прекраснішого, немає чарівнішого видовища, як образ щасливої людини». Проте чи може людина відчувати щастя сьогодні — в умовах, коли твоя земля перетворилася на простір кровопролиття і жахливих утрат? Як зберегти себе, як не втратити відчуття любові до світу, коли поряд гинуть люди?

Завдання. У публіцистичному стилі напишіть твір-роздум «**Чи можливе відчуття щастя в сьогоднішній Україні?**».

Доберіть заголовки для твору.

Орієнтовний обсяг: 3-4 стор.

Використайте прикладки, дієприкметникові та дієприслівникові звороти. Підкресліть прикладки і звороти.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
V Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Сьогодні Україна переживає одну з найжахливіших трагедій в історії новітнього часу — її Герої в умовах агресії з боку Росії змагаються за збереження державної цілісності та незалежності. У XXI сторіччі Україна стала об'єктом відвертого імперського зазіхання та цинічного нападу з боку сусідньої держави. Початок військової інтервенції припав на 2014 рік — рік 200-річчя від дня народження українського Кобзаря, який усупереч імперсько-колоніальній політиці царату утвердив Україну у слові.

Завдання. Напишіть ліричну сповідь у художньому стилі, відштовхуючись від рядків із поеми «Єретик» Тараса Шевченка:

*Господи, помилуй,
Спаси Ти нас, святая сило...
Не дай знуцатися лукавим...*

Обсяг: 2,5-4 сторінки.

У сповіді наведіть приклади з поетичних творів Т.Шевченка (не менше 2). Також використайте риторичні поширені звертання (3); речення, ускладнені порівняльними зворотами (2) та вставними словами (не менше 3). Підкресліть звертання, порівняльні звороти, вставні слова.

29 балів

VI Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Написати твір-мініатюру (опис)
Зацвіла в долині
Червона калина...
(Т. Г. Шевченко)

12 балів

2. Написати твір на тему «Мій улюблений вірш Тараса Шевченка».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Написати твір-опис на тему «Садок вишневий коло хати».

12 балів

2. Написати твір-розповідь «Дитячі роки Тараса Шевченка».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Написати твір-роздум на тему «Мрії Тараса Шевченка про щасливе майбутнє рідного народу (за поезією «Заповіт»)».

12 балів

2. Написати твір-розповідь «Тарас Шевченко на службі в пана Енгельгардта».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Написати твір на тему «Роздуми Тараса Шевченка про власну долю і долю України в поезії «Мені однаково, чи буду...».

12 балів

2. Написати твір-розповідь «Тарас Шевченко в науці у В. Ширяєва».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Написати твір-роздум на тему «Магія Шевченкового слова».

12 балів

2. Написати твір-розповідь «Викуплення Тараса Шевченка із кріпацтва».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

1. Написати твір-роздум на тему:

Сильніше слово лиш у Кобзаря,
Бо патріот, митець він і Людина.

12 балів

2. Написати твір-розповідь «Тарас Шевченко у майстерні Карла Брюллова».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

1. Написати твір-роздум на тему:

Не буває Шевченко сумним!

То лиш доля – сумніша від суму (Г. Чубач).

12 балів

2. Написати твір-розповідь «Тарас Шевченко на засланні».

12 балів

Усього – 24 бали

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Написати твір-опис *«Зацвіла в долині червона калина»* (Т. Шевченко).

12 балів

2. Написати твір-розповідь *«Малий Тарас у гостях у діда Івана Шевченка»*.

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Написати твір-опис «*Світає край неба палає*» (Т. Шевченко).

12 балів

2. Написати твір-розповідь «*Тарас – маленький художник*».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Написати твір-опис «*Тихесенько вітер віє, степи, лани мріють*»
(Т. Шевченко).

12 балів

2. Написати твір-розповідь «*Тарас Шевченко в науці у дяка*».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Написати твір-розповідь *«Юність Тараса Шевченка в Петербурзі»*.

12 балів

2. Написати твір-роздум *«Не вмирає душа наша, не вмирає воля»*
(Т. Шевченко).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Ви прослухали «Заповіт» Тараса Шевченка на музику Михайла Вербицького. Напишіть відгук про твір мистецтва. Передайте свої враження про цей твір та його авторів. Охарактеризуйте манеру виконання твору. Оформіть свій відгук як статтю в журнал про мистецтво. Доберіть вдалий заголовок. Дотримуйтесь стилю мовлення, притаманного жанру відгуку про твір мистецтва.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Ви прослухали «Заповіт» Тараса Шевченка на музику Михайла Вербицького.

Напишіть репортаж із концерту, де основним твором став «Заповіт» Тараса Шевченка на музику Михайла Вербицького. Репортаж наповніть відомостями про життя і творчість авторів. Передайте свої враження про цей твір та його виконання. Доберіть вдалий заголовок. Дотримуйтесь стилю мовлення, притаманного жанру репортажу.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Ви прослухали «Заповіт» Тараса Шевченка на музику Михайла Вербицького.

Напишіть есе, у якому подайте історію написання вірша, значення цього тексту для української культури та української нації. Есе наповніть відомостями про життя і творчість авторів. Передайте свої враження про цей твір та його виконання. З'ясуйте, які ще є варіанти цієї пісні й чим вони відрізняються від прослуханого вами варіанту.

Доберіть вдалий заголовок. Дотримуйтесь стилю мовлення, притаманного жанру есе.

24 бали

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Напишіть твір-мініатюру (обсяг: 0,5-1 стор.) на тему «**Моє найбільше прохання до Тараса Шевченка...**».

У творі використовуйте однорідні підмети, означення та обставини.

27 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Пошанування пам'яті про українського Кобзаря — запорука формування української нації, яка дбає про своє минуле і своїх найвизначніших представників.

Складіть розповідь про те, як у вашій школі (гімназії, ліцеї) традиційно відзначають Шевченківські дні. Запропонуйте нові форми і прийоми пошанування творчості Т. Шевченка у вашому навчальному закладі.

У розповіді використовуйте **епітети, порівняння, синоніми й омоніми**. Підкресліть їх у тексті.

Орієнтовний обсяг роботи: 1,5 стор.

28 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

7 КЛАС

За поданим початком напишіть міні-твір (до 2 стор.). Доберіть заголовок самостійно. Використовуйте цитати із творів Т.Г.Шевченка (не менше трьох).

В історії кожної літератури є твори, що мають магічний дар безсмертя. Саме до цих шедеврів належить поезія Великого Кобзаря, яка навчала його сучасників і сьогодні навчає нас...

28 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

8 КЛАС

Який із творів Т. Шевченка ви взяли б за життєвий дороговказ? Поясніть, у чому полягає світоглядна основа поезій Т. Шевченка. Наведіть приклади того, що ідеї, висловлені в «Кобзарі», мають понадчасову актуальність і загальнолюдське значення.

Висловіть власні погляди у формі твору (обсяг: 2-3 сторінки).

Уведіть у текст риторичне запитання та антитезу. Використайте не менше чотирьох цитат із обраних у якості прикладів творів Т. Шевченка. Підкресліть стилістичні фігури та цитати.

30 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

9 КЛАС

Під час заслання Тарас Шевченко вів щоденник під назвою «Журнал». Створіть щоденниковий запис від імені поета (1-2 сторінки) про один день із життя в неволі, використовуючи наявні зі шкільного курсу або вивчені самостійно відомості про життя українського митця.

Спробуйте також написати ще один щоденниковий запис, уявивши, що Тарас Шевченко — наш сучасник. Створіть щоденниковий запис від імені поета про важливу подію сьогодення (наприклад, Революція Гідності, День пам'яті загиблих під Крутами тощо).

У щоденниковому записі використовуйте односкладні речення, складносурядні та складнопідрядні речення. Підкресліть їх.

27 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

10 КЛАС

Сьогодні український народ переживає трагедію війни, коли силою зброї доводиться боронити свою землю від агресора.

Проте слово — також могутня зброя, здатна підносити людський дух і допомагати йому вистояти у найтяжчих умовах.

У публіцистичному стилі напишіть твір-роздум «Героям українського війська — Шевченкове слово», у якому поміркуйте, чи може «Кобзар» Т. Шевченка допомогти представникам української армії вистояти у боротьбі з нападниками. Які твори Т. Шевченка ви б порадили українським воякам, щоб підтримувати бойовий дух? Процитуйте їх у роботі.

Орієнтовний обсяг: 3-4 стор.

У творі використайте прикладки, дієприкметникові та дієприслівникові звороти, складнопідрядні речення з підрядними допустовими й наслідковими. Підкресліть прикладки, звороти і складнопідрядні речення з підрядними допустовими й наслідковими.

29 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

11 КЛАС

Уявіть, що вам випало жити в XIX столітті, коли у світі тільки починають зароджуватися ідеї «нації», національної незалежності «малих народів», які довгий час були «німими» в тілі великих імперій.

Ви тогочасний адвокат, якому випало на відкритому суді захищати честь і гідність видатного українського митця Тараса Шевченка. Російська імперська влада прагне заборонити митцеві писати і малювати, а також хоче заслати у вигнання.

Складіть публічний виступ на відкритому суді на захист Тараса Шевченка до царя Миколи I (3-4 сторінки).

У тексті використайте цитати із творів Т. Шевченка (не менше 2), риторичні поширені звертання (2), антитезу, лексику з царини юриспруденції і права; речення, ускладнені вставними конструкціями (не менше 2).

28 балів

VII Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Написати твір-опис природи «Світає, край неба палає...».

12 балів

2. Написати розповідь «Дитячі роки Тараса Шевченка».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Написати твір-опис природи «Минає літо, настала осінь, шелестить пожовкле листя...».

12 балів

2. Написати розповідь «Малий Тарас у науці у дядка».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Написати твір-опис природи «Зоре моя вечірняя, зійди над горою...».

12 балів

2. Написати розповідь «Малярське захоплення малого Тараса».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Написати твір-опис природи «За сонцем хмаронька пливе, Чрвоні поли розстилає...».

12 балів

2. Написати твір-роздум «Мрії Тараса Шевченка про щасливе майбутнє свого народу».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Написати твір-роздум «Роздуми Тараса Шевченка про долю України».

12 балів

2. Написати розповідь «Викуп Тараса Шевченка з неволі».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

1. Написати твір-роздум «На вічнім шляху до Тараса Шевченка».

12 балів

2. Написати твір-розповідь «Тарас Шевченко – член Кирило-Мефодіївського братства».

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

1. Написати твір-роздум «Актуальність творчості Тараса Шевченка».

12 балів

2. Написати твір-розповідь «Тарас Шевченко – учень Карла Брюллова».

12 балів

Усього – 24 бали

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VII Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Ви прослухали пісні у виконанні дуету «Тельнюк: Сестри». Напишіть, яка з виконаних композицій вам найбільше запам'яталася й чим.

12 балів

Усього – 12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VII Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Ви прослухали пісні у виконанні дуету «Тельнюк: Сестри». Поясніть, який вплив на емоції глядача під час прослуховування музичної композиції мають такі деталі, як одяг, міміка, жести, рухи.

12 балів

Усього – 12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VII Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Ви прослухали пісні у виконанні дуету «Тельнюк: Сестри». Опишіть зовнішність виконавиць пісень на слова Тараса Шевченка. Поясніть, який вплив на емоції глядача під час прослуховування музичної композиції має голосове інтонування та як воно змінюється відповідно до змісту пісенного матеріалу.

12 балів

Усього – 12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VII Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Ви прослухали пісні у виконанні дуету «Тельнюк: Сестри». Опишіть емоції, які викликали у вас ці композиції. Доповніть твір цитатами з поезій Тараса Шевченка.

12 балів

Усього – 12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VII Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Ви прослухали пісню у виконанні дуету «Тельнюк: Сестри». Напишіть відгук про цей твір мистецтва. Оформіть як статтю в журнал про мистецтво. Доберіть вдалий заголовок.

12 балів

Усього – 12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VII Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Ви прослухали пісню у виконанні дуету «Тельнюк: Сестри». Напишіть репортаж із концерту. Передайте свої враження про цей твір та його виконання. Доберіть вдалий заголовок. Дотримуйтесь стилю мовлення, притаманного зазначеному жанру.

12 балів

Усього – 12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап VII Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Ви прослухали пісню у виконанні дуету «Тельнюк: Сестри». Напишіть запитання для інтерв'ю, яке ви могли б узяти після концерту. Доберіть вдалий заголовок для майбутньої статті.

12 балів

Усього – 12 балів

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Тарас Шевченко – майстер українського слова, яким гнівно картав кривдників і підтримував скривджених та знедолених. Поміркуйте над тим, чому Тарасове слово не втратило своєї сили та актуальності і в наш час.

Завдання: складіть текст-розповідь на тему «Слово Тараса – України гордість і окраса» (1-1,5 сторінки). У роботі використовуйте засоби художньої виразності (епітети, порівняння); прості речення, ускладнені вставними словами, однорідними членами з узагальнювальним словом.

30 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

6 КЛАС

Запишіть власний виступ перед учнівською аудиторією на тему «Моя перша зустріч із творами Тараса Шевченка».

Орієнтовний обсяг роботи – 1-1,5 сторінки. У виступі використайте однорідні підмети, однорідні присудки, речення зі вставними словами, звертання.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Спростуйте або доведіть тезу українського письменника й науковця Віктора Петрова (В. Домонтовича), висловлену у статті *«Тарас Шевченко як поет нації»*:

«„Кобзар” Тараса Шевченка – це Біблія українського народу. І якщо якийсь народ і має Біблію народу, то це лише український народ».

Чи збігається мораль сучасного суспільства з моральними настановами Т. Шевченка?

Завдання: напишіть твір або есе на тему *«Тарас Шевченко — поет нації»*. У роботі використайте дієслова різних способів, дієприкметникові та дієприслівникові звороти. У канву твору/есе вплітайте художні засоби, цитати із вивчених або відомих поезій Т. Шевченка.

Орієнтовний обсяг роботи – 2 стор.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

У поезії *«Чужомовним киянам присвячую»* сучасної письменниці Анни Багряної ліричний герой запитує: *«Хто ж вас виплекав, діти? Та чийого ж ви роду, що навчилися губити рідне слово для моди?»*

Завдання: спростуйте або доведіть думку письменниці про те, що через 25 років Незалежності української мови стало менше у публічному просторі, на телебаченні тощо.

У роботі використовуйте такі мовні засоби: однорідні члени речення з узагальнювальними словами, різні види присудків, прості односкладні речення.

Орієнтовний обсяг роботи – 2-2,5 сторінки.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Сучасний шевченкознавець Василь Пахаренко так схарактеризував творчу манеру Кобзаря: *«Шевченкові, як нікому зі світових письменників до нього, удалося показати душу, багатий внутрішній світ простої людини. Він максимально наблизив авторську літературу до народу, який визнав його своїм поетом і захисником»*. Чи погоджуєтеся з думкою дослідника? У чому полягає «народність» Шевченкової поезії?

Завдання: напишіть твір-роздум на тему **«Поезія Шевченка – це душа народу»** (3–4 сторінки). У роботі використайте приклади з суспільно-політичного життя та вивчених творів Кобзаря. Доберіть епіграф. У твір уведіть неповні речення, складносурядні та складнопідрядні речення, художні засоби виразності.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Іван Франко зауважив, що доля переслідувала Тараса Шевченка *«ціле життя, та не покрила іржею золото його душі, не обернула його любові до людства в ненависть, ані його віри – в розпуку»*. Поміркуйте над цими словами І. Франка: який зміст у них закладено, чи суголосні вони сьогодні, моральним настановам нашого часу? Що давало можливість Шевченковій душі не обізлитися на світ і кривдників, не впасти в розпуку?

Завдання: напишіть твір-роздум або есе (2,5–4 сторінки) на тему **«Золото душі Тараса Шевченка»**. Свої думки проілюструйте цитатами із творів Т. Шевченка (не менше 2-х). Використайте неповні речення, складнопідрядні речення з допустовими й наслідковими підрядними частинами. Епіграфом для творчої роботи оберіть поетичні рядки Т. Шевченка.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Дмитро Кремінь, лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка, в одному з віршів написав так:

*На Олімп епоха нас виносить
і в безодню кидає вона...
Доки хтось окрайця хліба просить,
у холодний дім приходить осінь,
з нею - дух і хліба, і вина.
І земля у бідності багата,
мов хрещата українська хата,
де Тарас Шевченко в рушниках.
І зоря летить понад землею:
як вам, Архімеде й Галілею,
спитьсья в занпащених віках?*

Про які філософські теми й мотиви розмірковує ліричний герой? Яким постає образ Тараса Шевченка у вірші? Від чого цей образ застерігає нас? Що утверджує? **Завдання:** напишіть твір (обравши одну з жанрових форм – есе, поезію в прозі, ліричну сповідь чи ліричний етюд) на тему «**Шевченкові уроки як невичерпне джерело напуття в самотійній дорозі життя**». Розкрийте значення Кобзаря для кожного з нас через призму сьогодення та власних почуттів. У роботі використайте цікаві перифрази, одиничні та поширені відокремлені означення, складні речення з різними видами зв'язку.

30 балів

VIII Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Ви вже знайомі з фактами життя Тараса Шевченка. Напишіть листа своїм однокласникам «Хто твори Шевченка прочитав, той багатший серцем став», розкриваючи глибини творчості письменника (обсяг – до 1 сторінки).

12 балів

2. Альфред Єнсен, відомий історик, перекладач, писав: «Шевченко був для народу величним прикладом справедливості і самозречення». У формі висловлювання доведіть або спростуйте цю думку (обсяг – до 1 сторінки).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Ви вже знаєте про дитинство Тараса Шевченка. Напишіть твір-замальовку «Ніхто не бачить, як сирота плаче» (обсяг – до 1 сторінки).

12 балів

2. «У Шевченкові я бачу і відчуваю всю красу людської душі, це справжній співець свого народу», – так видатний режисер Костянтин Станіславський говорив, дивлячись на портрет Тараса Шевченка. У формі висловлювання передайте власні думки, які виникають у вас під час споглядання портрета митця (обсяг – до 1 сторінки).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Вам уже відомі окремі вподобання та звички Тараса Шевченка. Напишіть замітку до шкільної газети про те, чому може навчити нас життєвий шлях письменника «Шевченко надихає мене...» (обсяг – до 1,5 сторінки).

12 балів

2. Максим Рильський писав про Кобзаря: «Народ Шевченка не забуває і ніколи не забуде. Поет живе в серцях свого народу». У формі висловлювання прокоментуйте це твердження (обсяг – до 1,5 сторінки).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Ви вже знайомі з творчістю Тараса Шевченка. У формі нарису висловіть власні враження «Шевченків «Кобзар» – то для народу великий дар» (обсяг – до 1,5 сторінки).

12 балів

2. Павло Тичина писав: «Сьогодні думи Шевченка є невіддільні від дум нашого народу. І тому народ так часто, так охоче звертається до свого поета. Гуманізм Шевченка, його ставлення до людини, його постійна турбота за пригноблених – як це зараз нам співзвучно!» У формі висловлювання доведіть або спростуйте думку поета (обсяг – до 1,5 сторінки).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Ви вже знаєте, що Тарас Шевченко не мав змоги жити на Батьківщині. Напишіть розповідь від імені автора про його долю «Моя хата – мандрівочка, моя сестриця – в криниці водиця, мої перини – степові травини» (обсяг – до 2 сторінок).

12 балів

2. Павло Грабовський висловив таку думку про Тараса Шевченка: «Невмирущий дух поета, як і раніше, витає над рідною Україною, невмовкаюче роздається його віще слово і сіє на народній ниві живе насіння оновлення». У формі висловлювання прокоментуйте вислів, відповідаючи на запитання: «Чи актуальні нині ці слова?» (обсяг – до 2 сторінок).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

1. Напишіть есе на тему «В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля» (Т.Шевченко) (обсяг – до 2 сторінок).

12 балів

2. Іван Франко писав про життя Тараса Шевченка: «Доля переслідувала його в житті, скільки лиш могла, та вона не зуміла перетворити золота його душі у ржу, ані його любові до людей в ненависть і погорду, а віри у Бога у зневіру і песимізм». У формі висловлювання прокоментуйте думку письменника, спростовуючи або підтверджуючи її власними міркуваннями про життя Кобзаря (обсяг – до 2 сторінок).

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

1. Відразу після смерті Тараса Шевченка український народ склав кант «На смерть Кобзаря». Ця пісня закінчується словами: «Зачинилось для України покутне віконце – Заховалось під землею українське сонце». Узявши за основу ці слова, напишіть есе про роль і значення Тараса Шевченка для української культури та українського державотворення (обсяг – до 2 сторінок).

*Кант – старовинна пісня на три голоси, яка виконувалася без музичного супроводу.

12 балів

2. «Пісні на слова Шевченка мали значний вплив на українську народнопоетичну творчість. Вони внесли в народні пісні свіжі мотиви, ідеї, збагатили їх новим змістом, розширили мелодійне звучання. Перехід Шевченкових поезій у народний репертуар триває, кожне покоління і самодіяльних митців, і композиторів-професіоналів поповнює його новими зразками», – писав фольклорист і мистецтвознавець Микола Пазяк про поезію Тараса Шевченка. У формі висловлювання прокоментуйте це твердження (обсяг – до 2 сторінок).

12 балів

Усього – 24 бали

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап
VIII Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса
Шевченка

5 КЛАС

Розгляньте картину Олега Шупляка.

З'ясуйте, що зображено на картині. Як би ви назвали це полотно?
Опишіть картину. Розкажіть про свої враження від побаченого.

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап
VIII Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса
Шевченка

6 КЛАС

Розгляньте картину Олега Шупляка.

З'ясуйте, що зображено на картині. Як би ви назвали це полотно?
Опишіть картину. Розкажіть про свої враження від побаченого.

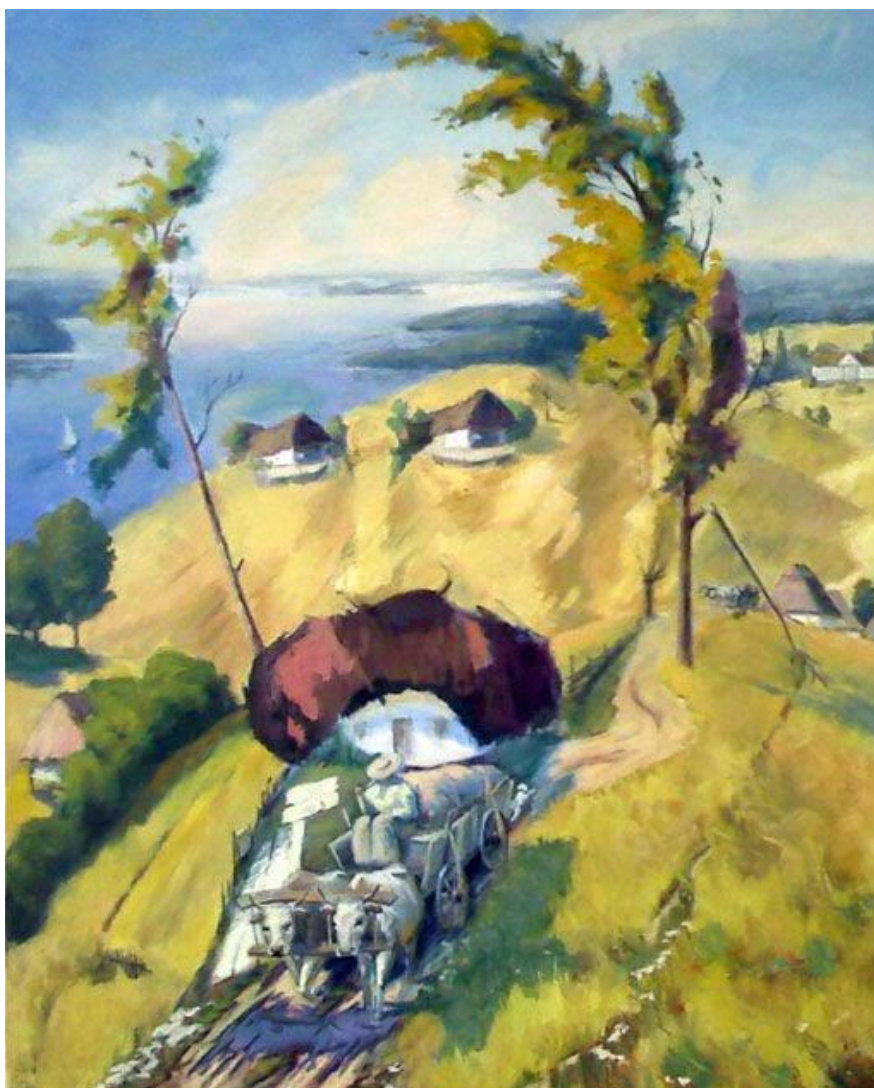
12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап
VIII Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса
Шевченка

7 КЛАС

Розгляньте картину Олега Шупляка.

З'ясуйте, що зображено на картині. Як би ви назвали це полотно?
Опишіть картину. Розкажіть про свої враження від побаченого.

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап
VIII Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса
Шевченка

8 КЛАС

Розгляньте картину Олега Шупляка.

З'ясуйте, що зображено на картині. Як би ви назвали це полотно?
Опишіть картину. Розкажіть про свої враження від побаченого.

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап
VIII Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса
Шевченка

9 КЛАС

Розгляньте картину Олега Шупляка.

З'ясуйте, що зображено на картині. Як би ви назвали це полотно? До якого твору Тараса Шевченка могла б стати ілюстрацією ця картина? Опишіть картину. Розкажіть про свої враження від побаченого.

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап
VIII Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса
Шевченка

10 КЛАС

Розгляньте картину Олега Шупляка.

З'ясуйте, що зображено на картині. Як би ви назвали це полотно?
Опишіть картину. Розкажіть про свої враження від побаченого.

12 балів

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап
VIII Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса
Шевченка

11 КЛАС

Розгляньте картину Олега Шупляка.

З'ясуйте, що зображено на картині. Як би ви назвали це полотно? Які асоціації із творами Тараса Шевченка викликає ця картина? Опишіть її. Розкажіть про свої враження від побаченого.

12 балів

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Прочитайте рядки поезії Леоніда Кисельова:

*Він був як полум'я. Свої слова —
Легкі, як небо, сині, начеквіти,
Що ними тільки правду говорити,
Він в наші душі спрагли наливав.*

Завдання. Напишіть творчу роботу за темою «Слова Шевченка легкі, як небо, сині, начеквіти» (обсяг: 1-1,5 сторінки). Висловіть думки про те, як відбуваються Ваші зустрічі з поетом. До тексту введіть прислів'я про Кобзаря, наведіть приклади прочитаних віршів Т. Шевченка. У роботі використовуйте речення, ускладнені однорідними членами (не менше 2); окличні речення (1-2) (підкресліть їх ручкою у роботі).

16 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

У книжці «Життя Тараса Шевченка» один із найвидатніших шевченкознавців минулого століття Павло Зайцев писав:

«Все йде, все минає»... Але він буде так довго безсмертний, як довго існуватиме Україна. Це ж бо він сказав своєму народові все, що йому треба знати, щоб увійти «в народів вольних коло», щоб досягти повної самостійності.

Завдання. Поміркуйте, у чому безсмертність Великого Кобзаря, чому й досі беруть за душу його твори. Напишіть твір-роздум. Дайте йому назву.

Доберіть 2 доречні цитати. У роботі використайте поширені звертання й порівняння (підкресліть їх ручкою у роботі).

Орієнтовний обсяг роботи: 1,5- 2 сторінки.

15 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Соцмережі й віртуальний простір — частина нашого повсякденного життя у XXI столітті. Вам, певно, не раз доводилося спілкуватися з друзями за допомогою новітніх технологій.

Завдання: розкажіть своїм «віртуальним» друзям про Тараса Шевченка, створивши допис у соцмережі (1,5-2 стор.). Переконайте однолітків, що Тарас був цікавою особистістю, що його вірші потрібні сьогодні молоді. Уявіть, яку музику любив поет, якими були його вподобання у повсякденному житті; чого він прагнув, про що мріяв, що обговорював із друзями. Назву для допису доберіть самостійно.

У роботі використайте 2 цитати із творів Т. Шевченка, алегорію та хоча б одне спонукальне речення (підкресліть їх ручкою у роботі).

16 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Завдання. Намалюйте «словесний ескіз» пам'ятника Тарасові Шевченку, який Ви створили б, якби були архітектором. Зазначте, які образи або яких героїв із творів Кобзаря Ви зобразили б на цьому пам'ятнику.

Також аргументуйте, чому Шевченкові пам'ятники, зведені в Україні до 1990 року, на Вашу думку, зображали «похмурого» й уже літнього митця?

Доберіть заголовок до творчої роботи. Використайте речення з відокремленими додатками та прикладками; 2–3 доречні фразеологізми (підкресліть їх ручкою у роботі).

Орієнтовний обсяг роботи: 2 сторінки.

19 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Прочитайте уривок із вірша Ліни Костенко:

*Очима ти сказав мені: люблю.
Душа складала свій тяжкий екзамен.
Мов тихий дзвін гірського кришталю,
несказане лишилось несказаним.*

...
*Світали ночі, вечорили дні.
Не раз хитнула доля терезами.
Слова як сонце сходили в мені.
Несказане лишилось несказаним.*

Як Вам здається: чи сучасна молодь може освідчуватися в коханні, послуговуючись українською поезією? Наскільки інтимна лірика відображає психологію, почування, мислення сучасної молоді? А чи промовляє поезія Тараса Шевченка до теперішніх юнаків і дівчат? У чому ця поезія «сучасна»?

Завдання. Висловіть власну точку зору у формі твору (обсяг: 2-3 сторінки), підтверджуючи тезу аргументами (з життя, з літератури тощо) або спростовуючи її.

У роботі наведіть цитати з творів Т. Шевченка (не менше двох), які можна було б згадати в листі до того, кого кохаєш. Використайте складнопідрядні речення з кількома підрядними частинами, складні речення з різними видами зв'язку (підкресліть їх ручкою у роботі).

16 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Сьогодні ми живемо у відкритому світі, де зникають кордони. Можемо легко мандрувати, забувши про межі між країнами. З 2017 року українці мають можливість вільно пересуватися країнами ЄС. Уявіть, що Ви мандруєте різними європейськими країнами разом із друзями з Франції, Іспанії, Угорщини, Німеччини, Румунії, Польщі. Ваші друзі хотіли б почути про найвизначніших митців України, які зробили внесок у розвиток її культури та мови.

Завдання: напишіть есе, у якому розкажіть про Тараса Шевченка як митця, чиї твори сьогодні можуть бути цікавими для європейців. **Назву доберіть самостійно.**

В есе використайте два-три приклади з художніх текстів Кобзаря, які б засвідчили універсальну велич його слова, яке промовляє не лише до нас, а й до представників європейських країн. Використайте односкладні речення та вкажіть вид цих речень (не менше трьох). Підкресліть їх ручкою у роботі.

Орієнтовний обсяг роботи – 2-2,5 сторінки.

20 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Вільям Шекспір, Мігель де Сервантес, Гете, Адам Міцкевич, Шандор Петефі, Міхай Емінеску — усі ці письменники написали художні твори, які мають понадчасову актуальність і які промовляють до читачів різних країн. Проте, аби на найглибшому рівні усвідомити ці смисли, важливо вивчати іноземні мови, щоб мати можливість насолодитися цими творами в оригіналі.

Завдання. Напишіть **твір-роздум** (обсяг: 2–4 сторінки), у якому спробуйте переконати друзів із Румунії, Угорщини, Польщі або інших країн, що твори Тараса Шевченка промовляють до всього світу, що в них наявні ідеї, актуальні для одинадцятикласників і одинадцятикласниць і в Європі, і у США, і в країнах Сходу. **Заголовок доберіть самостійно.** Наведіть конкретні цитати з творів Т. Шевченка, які б засвідчували актуальність поглядів митця для сучасної європейської молоді. Переконайте друзів у тому, що потрібно вивчати українську мову, аби максимально повно відкрити для себе Шевченкове слово.

У роботі наведіть 2-3 цитати із творів Т. Шевченка, використайте відокремлені додатки, неповні речення, складнопідрядні речення з допустовими й наслідковими підрядними частинами, риторичні звертання (підкресліть їх ручкою у роботі).

20 балів

ІХ Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання ІІ (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

ІІ (районний) етап ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Прочитайте поезію Тараса Шевченка «Садок вишневий коло хати». Напишіть твір-опис (обсяг 0,5 – 1 с.) «Весняний вечір», використайте у творі порівняння, епітети.

Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть,
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають ідучи дівчата,
А матері вечерять ждуть.

Сім'я вечеря коло хати,
Вечірня зіронька встає.
Дочка вечерять подає,
А мати хоче научати,
Так соловейко не дає.

Поклала мати коло хати
Маленьких діточок своїх;
Сама заснула коло їх.
Затихло все, тільки дівчата
Та соловейко не затих.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Прочитайте поезію Тараса Шевченка «Зоре моя вечірняя». Напишіть твір-мініатюру (обсяг 0,5 – 1 с.) «Вечір на Дніпрі», використайте у творі порівняння, епітети.

Зоре моя вечірняя,
Зійди над горою,
Поговорим тихесенько
В неволі з тобою.
Розкажи, як за горою
Сонечко сідає,
Як у Дніпра веселочка
Воду позичає.
Як широка сокорина
Віти розпустила...
А над самою водою
Верба похилилась;
Аж по воді розіслала
Зелені віти ...

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

**Прочитайте вірш Тараса Шевченка «Зацвіла в долині ...».
Напишіть твір-роздум про красу людських взаємин.**

Зацвіла в долині
Червона калина,
Ніби засміялась
Дівчина-дитина.
Любо, любо стало,
Пташечка зраділа
І защебетала.
Почула дівчина
І в білій свитині
З біленької хати
Вийшла погуляти
У гай на долину.
І вийшов до неї
З зеленого гаю
Козак молоденький;
Цілує, вітає,
І йдуть по долині,
І, йдучи, співають.
Як діточок двоє,
Під тую калину
Прийшли, посідали
І поцілювались.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Прочитайте уривок із вірша Тараса Шевченка, прокоментуйте його у творі-роздумі «Мова – душа народу».

Ну що б, здавалося, слова ...
Слова та голос – більш нічого.
А серце б'ється – ожива,
Як їх почує!.. Знать, од Бога
І голос той, і ті слова
Ідуть між люди!..

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

За поданим початком напишіть твір-роздум. Доберіть заголовок самостійно. Використовуйте цитати із творів Тараса Шевченка.

Поезія Т.Г. Шевченка видається простою, доступною, загальнозрозумілою. Але насправді це не так: за простою формою ...

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Прочитайте вислів Михайлини Коцюбинської. Напишіть есе, доведіть, що Тарас Шевченко – Кобзар.

Шевченкові художні взаємини з народною піснею ... весь час будуються на переплетенні та взаємодії двох тенденцій. З одного боку – максимальне наближення до стихії, духу народної пісні, з другого – постійне прагнення до її перетворення, переосмислення, підкорення своїм індивідуальним художнім завданням.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап IX Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Прочитайте текст і прокоментуйте його, написавши есе «На шляху до Тараса Шевченка». У тексті використайте дві цитати із творів поета, складні речення з різними видами зв'язку.

Тараса Шевченка розуміємо настільки, наскільки розуміємо себе – свій час і Україну в ньому. Але щоб краще зрозуміти його як нашого сучасника, треба повніше осягнути його як сучасника людей, проблем, суспільства ХІХ століття. Шевченко сам приходить у наш день. Але й ми повинні йти у його час. Лише так між нами й ним глибшатиме взаєморозуміння (*Іван Дзюба*).

24 бали

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап IX Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Перегляньте мультфільм «Садок вишневий коло хати». Напишіть, що вам найбільше сподобалося в мультфільмі, які почуття він у вас викликав.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап ІХ Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Перегляньте мультфільм «Садок вишневий коло хати». Напишіть, що вам найбільше сподобалося в мультфільмі, які почуття він у вас викликав. Опишіть персонажів мультфільму.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап ІХ Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Перегляньте мультфільм «Садок вишневий коло хати». Напишіть, що вам найбільше сподобалося в мультфільмі, які почуття він у вас викликав. Які картини природи зображені в мультфільмі? Як це роблять автори? Напишіть, які картини природи викликає у вашій уяві вірш Тараса Шевченка «Садок вишневий коло хати»? Чи збігаються вони з картинами природи в мультфільмі?

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап ІХ Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Перегляньте мультфільм «Садок вишневий коло хати». Підготуйте розгорнену інформацію для розміщення в соцмережі про цей мультфільм. Ваша інформація повинна зацікавити читачів сторінки, детально розповісти їм про цей твір, прорекламувати мультфільм, залучити читачів до обговорення мультфільму.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап ІХ Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Перегляньте мультфільм «Садок вишневий коло хати». Уявіть, що ви створили сайт, на якому розповідаєте про українську літературу та про ті види мистецтва, в основі яких лежать твори українського красного письменства. Підготуйте допис про переглянутий мультфільм для розміщення на вашому сайті. Напишіть про свої враження від цього твору, охарактеризуйте персонажів. Поміркуйте, у якому стилі працювали автори мультфільму. Як це вплинуло на загальне враження від твору.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап ІХ Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Перегляньте мультфільм «Садок вишневий коло хати». Напишіть есе на тему «Екранізація творів Тараса Шевченка». Висловіть свої враження від переглянутого мультфільму, доповніть есе роздумами про майбутнє українського кіно.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап ІХ Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Перегляньте мультфільм «Садок вишневий коло хати». Напишіть розгорнутий відгук. Поміркуйте, чи збігається стиль зображуваного в мультфільмі зі стилем виконання пісні. Опишіть, який мультфільм створили б ви.

24 бали

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
IX Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Тарас Шевченко, якого ми знаємо, дивиться на нас із численних п'єдесталів, барельєфів і портретів. Образ його знайомий кожному українцеві. Однак яким насправді був Тарас Шевченко в побуті, які мав смаки, уподобання, як виявляв свою кмітливість і дотепність, більше дізнаємося з сучасних досліджень. А що відомо вам про Тараса Григоровича як людину?

Завдання. *Напишіть емоційно-образний твір (який передбачає використання понять на позначення **почуттів**, наприклад: радості, щастя, захоплення, гордості тощо) «Мрійний, кмітливий, вільний Великий Тарас».*

У творчій роботі використовуйте прислів'я чи приказки про Тараса Шевченка (не менше 2).

Уживайте художні засоби: епітети (не менше 2), порівняння (не менше 2), ускладнюйте речення однорідними членами речення (не менше 2). Підкресліть їх.

Обсяг: 1 стор.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Іван Франко казав про Тараса Шевченка: *«Доля переслідувала його в житті <...>, та вона не зуміла перетворити золота його душі в іржу, ані його любові до людей в ненависть і погорду...»*.

Завдання: напишіть міні-твір на тему **«У творах Тараса Шевченка – нетлінний вогонь пам'яті народу»**.

Поміркуйте, якими героями минулого захоплювався Кобзар? У роботі використовуйте однорідні члени речення. Ускладніть речення поширеними звертаннями (не менше 2). Уведіть у текст риторичні запитання чи оклики (не менше 2). Підкресліть їх.

Обсяг: до 1,5стор.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Тарас Шевченко ніколи не забував свого коріння, не цурався тої мови, *«що мати співала, як малого повивала, з малим розмовляла...»*. Для нього рідне слово було не просто засобом спілкування, а втілювало особливий внутрішній світ, самобутню національну ідентичність.

Поет показав, що мова, створена народом у його тисячолітній історії, була готова до викликів нового часу, готова до формування новочасної української нації. Своєю творчістю, енергією слова Тарас Шевченко захопив не тільки сучасників, а й забезпечив потужний вплив на наступні покоління.

Завдання. Напишіть твір-розповідь **«Слово Тарасове струнами б'ється. Ходить між люди – з серця до серця»**(М. Пригара).

У творі наведіть цитати, узяті з поезій Т.Шевченка (не менше 2).

Використайте вставні слова(не менше 2),дієприкметникові звороти (не менше 2), однорідні означення(не менше 2). Підкресліть їх.

Обсяг: до 2 стор.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Олесь Гончар у статті «Шевченко і сучасність» сказав, що великий Кобзар «народився на українській землі, підукраїнським небом, але він належить до таких людей-світочів, які стають дорогими для всього людства і в пошані в цього людства знаходять безсмертя». Беззаперечним є факт, що Тарас Шевченко – феномен українського народу. У часи кріпацтва й безнадії він став світочем нашої нації. Поет зміг відмовитися від особистих вигод, та зректися України не міг і не хотів.

Завдання. Напишіть *есе* на тему «Життя Шевченка – портрет України від минулого до сьогодення».

У творчій роботі використайте однорідні члени речення (не менше 2), фразеологізм, метафори (не менше 2) та епітети (не менше 2). Підкресліть їх. Уведіть дві доречні цитати з поезій Т. Шевченка для розкриття теми.

Обсяг: до 2 стор.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Іван Малкович у промові на врученні Національної премії України імені Тараса Шевченка зазначив: «У середині 1980-х улюбленою розвагою кількох молодих поетів була, зокрема, і така: комусь із «непосвячених» ми цитували певні знакові рядки і просили відгадати, хто їх написав. От, наприклад: «Слова дощем позамивались... І не дощем, і не слова...». Люди називали і Вінграновського, і щекогось – найначитаніші припускали, що це Еліотчи Сен-Жон Перс... І як солодкобуловідкриватиїм, щоце – Шевченко! Шевченко переливає свою правду в поезію, і його слова снуються в такій божистій послідовності, що, змикаючись одне з одним, дають нам вічну, непроминальну енергію українського духу...».

Завдання. Напишіть *есе* на тему «**Моє найнесподіваніше відкриття у творчості Тараса Шевченка**».

Самостійно доберіть епіграф; для розкриття теми уведіть дві доречні цитати з поезій Т.Шевченка або досліджень про нього.

Використайте фразеологізми та прислів'я про Кобзаря (не менше 2); речення, ускладнені вставними конструкціями (не менше 2). Підкресліть фразеологізми й прислів'я, вставні конструкції.

Обсяг: 2,5-3стор.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Відомий громадський діяч і публіцист Євген Сверстюк, презентуючи свою книжку «Шевченко понад часом», наголосив: *«Це погляд на Шевченка такого, яким він був, залишиться і буде з нами вічно. Того Шевченка, якого пробували зробити агітатором, революціонером, атеїстом і всім тим, хто потрібен владі, а насправді власне Шевченко – то є той вічний дух України, який був і в часи Княжої Русі, який був у всіх серцях і кобзарях, який є зараз, і який буде. Тому що той момент, який ми зараз переживаємо, це маленький момент в історії. А Шевченко все ж таки поет над плином вічності...».*

Завдання. Напишіть есе **«Тарас Шевченко – поет над плином вічності»**.

Самостійно доберіть епіграф, уведіть дві доречні цитати з досліджень про Т. Шевченка для розкриття теми.

Використайте прикладки (не менше 2), дієприкметникові та дієприслівникові звороти (не менше 2). Підкресліть прикладки та звороти.

Обсяг: 3 стор.

30 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
ІХ Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Тарас Шевченко був поетом національного пробудження, національного й соціального визволення свого народу. Тож актуальні заповіді Кобзаря саме тепер, у період складних процесів державотворення, намагання національно-патріотичних сил відстояти демократичний розвиток України, її європейський вибір. Найбільш важливим є заклик, звернений до української нації в ім'я утвердження нашої незалежної держави: *«Обніміться, брати мої, Молю вас, благаю!»*.

Завдання. Напишіть у публіцистичному стилі твір-сповідь **«Кобзарю, знаєш, нелегка епоха оцей...невгомонний вік»** (Ліна Костенко).

Самостійно доберіть епіграф, уведіть двідоречні цитати з поезій Т. Шевченка для розкриття теми.

У творі використовуйте риторичні поширені звертання та оклики (не менше 2); речення, ускладнені порівняльними зворотами та вставними конструкціями (не менше 2). Підкресліть їх.

Обсяг: 3-4 сторінки.

30 балів

X Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап X Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Почитайте поезію Тараса Шевченка «За сонцем хмаронька пливе ...». Напишіть твір-опис «Дивосвіт природи в житті малого Тараса».

За сонцем хмаронька пливе,
Червоні поли розстилає
І сонце спатоньки зове
У синє море: покриває
Рожевою пеленою,
Мов мати дитину.
Очам любо. Годиночку,
Малую годину
Ніби серце одпочине,
З Богом заговорить...

А туман, неначе ворог,
Закриває море
І хмароньку рожевую,
І тьму за собою
Розстилає туман сивий,
І тьмою німою
Оповіє тобі душу,
Й не знаєш, де дітись,
І ждеш його, того світу,
Мов матері діти.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап X Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Напишіть розповідь про вшанування пам'яті Тараса Шевченка у вашій школі.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап X Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Пригадайте твори Тараса Шевченка «Думка» («Тече вода в синє море»), «Іван Підкова». Напишіть твір-роздум про героїзм і відвагу українських козаків у боротьбі з ворогами. Заголовок твору оберіть самостійно.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап X Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Напишіть твір-розповідь за поданим початком. Доберіть заголовок самостійно. «Вирішальне значення для Тараса Шевченка мала зустріч із земляком, родом із Богуслава, учнем Академії мистецтв Іваном Сошенком. Він перший спостеріг істинний талант у ранніх Тарасових малюнках і розпочав справу викупу Шевченка із кріпацької неволі ...» (О. І. Руденко, Н. Б. Петренко).

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап X Міжнародного мовно-
літературного конкурсу учнівської та
студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Пригадайте поезію Тараса Шевченка «Думи мої, думи мої ...» та «Мені
однаково, чи буду ...». Напишіть есе «Місія митця в суспільстві».

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап X Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Пригадайте поему Тараса Шевченка «Кавказ». Напишіть есе за рядками з поеми.

Слава! Слава!
Хортам, і гончим, і псарям,
І нашим батюшкам-царям
Слава!

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап X Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Пригадайте послання Тараса Шевченка «І мертвим і живим, і ненарожденним ...». Як ви розумієте слова:

В своїй хаті своя й правда,
І сила, і воля ...

Охарактеризуйте погляди Т. Шевченка на історію України та її сутність, ураховуючи текст твору.

24 бали

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап X Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Послухайте композицію «Зоре моя вечірняя» у виконанні Оксани Мухи. Як ви уявляєте картину природи, описану Тарасом Шевченком? Чи гармонійно, на вашу думку, поєдналися слова, музика й виконання в прослуханій вами композиції?

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап X Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Послухайте композицію «Зоре моя вечірняя» у виконанні Оксани Мухи. Чи гармонійно, на вашу думку, поєдналися слова, музика й виконання в прослуханій вами композиції? Чому співачка обрала саме цей твір Людвіга ван Бетховена як музику до вірша Тараса Шевченка «Зоре моя вечірняя»? Напишіть про свої враження від прослуханого.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап X Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Послухайте композицію «Зоре моя вечірняя» у виконанні Оксани Мухи. Як зовнішній вигляд співачки, манера виконання, міміка, жести, місце розташування на сцені впливають на сприймання твору? Чому, на вашу думку, співачка обрала саме цей твір Людвіга ван Бетховена як музику до вірша Тараса Шевченка «Зоре моя вечірняя»? Напишіть про свої враження від прослуханого.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап X Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Послухайте композицію «Зоре моя вечірняя» у виконанні Оксани Мухи. Чому цю співачку порівнюють із незабутньою Квіткою Цісик? Чому, на вашу думку, співачка обрала саме цей твір Людвіга ван Бетховена як музику до вірша Тараса Шевченка «Зоре моя вечірняя»? Що поєднує музику Людвіга ван Бетховена й поетичну творчість Тараса Шевченка? Напишіть про свої враження від прослуханого.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап X Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Послухайте композицію «Зоре моя вечірняя» у виконанні Оксани Мухи. Напишіть замітку в газету про прослухану композицію. Поміркуйте, що особливо ви хотіли б виділити в цьому повідомленні, на що акцентувати. У замітці також розкажіть про свої враження від прослуханого.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап X Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Послухайте композицію «Зоре моя вечірняя» у виконанні Оксани Мухи. Напишіть інтерв'ю зі співачкою. Поміркуйте, які запитання ви поставили б Оксані Мусі і які відповіді вона могла б дати на ваші запитання. Особливо сфокусуйте увагу на прослуханій композиції. Скористайтеся своїми знаннями про творчість Людвіга ван Бетховена та Тараса Шевченка.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап X Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Послухайте композицію «Зоре моя вечірняя» у виконанні Оксани Мухи. Напишіть широкий репортаж у газету про концерт Оксани Мухи. Особливо детально охарактеризуйте композицію «Зоре моя вечірняя». Скористайтеся своїми знаннями про творчість Людвіга ван Бетховена та Тараса Шевченка.

24 бали

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
X Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Уявіть, що Ви готуєте «дитячий «Кобзар»» Тараса Шевченка, тобто книжку, яка орієнтована на дітей молодшого шкільного віку. Запропонуйте хоча б 2 твори Т. Шевченка, які були б зрозумілі школярам.

Обґрунтуйте власну думку. Наведіть цитати з обраних творів Т. Шевченка, які будуть представлені у Вашій книжці.

Обсяг: 1 стор.

24 бали

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
X Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Пригадайте, яким було Ваше перше знайомство з творчістю Тараса Шевченка.

Завдання. Напишіть невеликий текст розповідного характеру «**Моє знайомство з Тарасом**». У ньому розкажіть про враження від поезії митця, яку почули вперше. Яким уявляли автора вірша? Чи уявлення змінилося, коли дізналися про нього більше?

Використайте речення з однорідними членами (не менше 2).

Обсяг: до 1,5стор.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
X Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

7 КЛАС

2020 року Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка відзначає свій перший поважний ювілей – десятиріччя.

Напишіть вітальне слово усім викладачам, науковцям, організаторам, які в різний час працювали в журі та оргкомітетах конкурсу, оцінюючи тисячі робіт з України та світу. У вітальному побажанні використайте слова-синоніми (не менше 2-х) і слова-антоніми (не менше 2-х), речення з одного слова (хоча б 1) і звертання (хоча б 1). Підкресліть їх ручкою. Назвіть не менше двох цитат із творів Тараса Шевченка.

Обсяг: до 1,5стор.

24 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
X Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Максим Рильський так написав про творчість українського Кобзаря: «Народ Шевченка не забуває й ніколи не забуде. Поет живе в серцях свого народу». Поміркуйте, чому творчість Тараса Шевченка стала актуальною в різні часи й для різних поколінь.

Завдання. Напишіть есе за темою «Народ Шевченка ніколи не забуде». Висловіть власні міркування, наведіть два-три доречні приклади прочитаних художніх творів Кобзаря.

У роботі використовуйте речення, ускладнені вставними конструкціями (не менше 2); порівняння (не менше 2), метафори (не менше 2). Підкресліть їх ручкою. Наведіть цитати, узяті з поезій Т. Шевченка (не менше 2).

Орієнтовний обсяг роботи: 1,5 стор.

24 бали

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
X Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Чи натрапляли Ви на Шевченкові образи, сюжети й мотиви у творчості інших українських письменників і письменниць? Відомо, що творчістю Т. Шевченка захоплювалася значна кількість митців української культури ХХ-ХХІ ст., у чийх творах наявні ілюзії й ремінісценції (прямі або опосередковані згадки) з Шевченкових творів.

Напишіть есе про роль Шевченкових образів і мотивів у творчості одного з українських поетів, прозаїків або драматургів ХХ-ХХІ ст. Наведіть приклади з творів Т. Шевченка, наявні у творчості аналізованих авторів. **Назву доберіть самостійно.**

Використайте в роботі складносурядні речення з протиставними сполучниками (не менше 2-х) й безособові речення (не менше 2-х). Підкресліть їх ручкою.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
X Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

10 КЛАС

Сьогодні, читаючи твори Тараса Шевченка, важливо бачити в них актуальність для нашого життя, розуміти, що цінності Шевченкового слова потребують усвідомленого сприйняття в XXI столітті. Але насамперед потрібно навчитися «відчувати» Шевченкове слово.

Уявіть себе коментатором творчості Т. Шевченка, самостійно доберіть із пам'яті вірш, який прокоментуйте, визначивши в ньому 12 місць, які потребують пояснення для читачів. Ваш коментар допоможе глибше розкрити сенси Шевченкового художнього світу в 2020 році.

Наприклад, у коментарі важливо пояснити імена історичних дійових осіб (Богдан Хмельницький), видатних постатей (Архімед, Галілей), важливі дати й назви місцевостей тощо.

Використайте в коментуванні складнопідрядні речення з підрядною частиною умови (не менше 2), мети (не менше 2) та причини (не менше 2). Підкресліть їх ручкою.

Обсяг: до 3 стор.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
X Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

11 КЛАС

Видатний український актор Богдан Ступка, розмірковуючи про творчість Тараса Шевченка, з гіркотою казав, що портрет українського генія знають усі українці, проте далеко не всі ідуть до відкриття Шевченкового слова через прочитання творів. Поміркуйте, яким чином можна посилити інтерес молоді й загалом різних спільнот та вікових груп до читання творів Тараса Шевченка у XXI столітті? Як можна посилити інтерес громадськості до читання «Кобзаря»?

Уявіть себе членом Кабінету Міністрів України, якому доручено розробити програму з популяризації Шевченкового слова в Україні на державному рівні. Запропонуйте власну програму такої підтримки читання творів українського генія, визначивши ключові пріоритети, конкретні програми й механізми популяризації читання його творів.

Обсяг: 3-4 сторінки.

24 бали

XI Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Написати твір-опис за поетичними рядками Т. Шевченка.

Село!- І серце одпочине.
Село на нашій Україні —
неначе писанка, село.
Зеленим гаєм поросло.
Цвітуть сади, біліють хати,
а на горі стоять палати,
неначе диво. А кругом
широколисті тополі,
а там і ліс, і ліс, і поле,
і сині гори над Дніпром...

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Написати твір-роздум за поетичними рядками Т. Шевченка.

Перебендя старий, сліпий,
Хто його не знає?
Він усюди вештається
Та на кобзі грає.
А хто грає, того знають
І дякують люде:
Він їм тугу розганяє,
Хоть сам світом нудить.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Написати твір-есе за поетичними рядками Т. Шевченка.

...І оживе добра слава,
Слава України,
І світ ясний, не вечірній
Тихо засіяє ...
Обніміться ж, брати мої,
Молю вас, благаю!

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Написати твір-есе за поетичними рядками Т. Шевченка.

Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине ...
От де, люде, наша слава,
Слава України!

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Написати есе.

«Кобзар» Т.Г. Шевченка належить до тих книжок, які найбільше друкують і найбільше читають у всьому світі. То є святиня українського народу, національна Біблія України.

(О.І. Руденко, Н.Б. Петренко)

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Написати есе.

Шевченко як явище велике і вічне – невичерпний і нескінчений.

(Іван Дзюба)

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Написати есе.

Поезія Тараса Шевченка давно стала нетлінною і важливою частиною духовного єства українського народу.

(Іван Дзюба)

24 бали

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап XI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Написати твір-опис *«Сприйняття малим Тарасом краси рідної природи»*. У тексті твору використати речення, у яких присудок виражений іменником.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап XI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Написати твір *«Показ героїзму козаків у творах Тараса Шевченка»*.
Використати в тексті твору іменники середнього роду другої відміни.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап XI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Написати твір «*Учітьсь, читайте, і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь*». Використати в тексті твору присвійні прикметники (не менше 3, підкресліть їх).

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап XI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Написати твір *«Нема на світі України, Немає другого Дніпра»*.
Використати в тексті твору складені підмети (не менше 2) і складені іменні
присудки (не менше 2), підкресліть їх.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап XI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Написати есе за рядками Тараса Шевченка: *«У нашій раї на землі нічого кращого немає, як тая мати молодая з своїм дитяточком малим»*. У тексті твору використати складнопідрядні речення з підрядним означальним.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап XI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

Написати есе за рядками Тараса Шевченка: *«А всім нам у купі на землі
єдиномисліє подай і братолюб'є пошли»*. У тексті твору використайте складні
речення з різними видами зв'язку.

24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап XI Міжнародного
мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

Написати есе за рядками Тараса Шевченка із поезії «Доля»: *«Ми не лукавили з тобою, ми просто йшли; у нас нема зерна неправди за собою»*. У тексті твору використати складні речення з різними видами зв'язку.

24 бали

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Запропонуйте сценарій для мультфільму на основі одного з віршів Тараса Шевченка.

Підготуйте короткий опис такого сценарію. Яких казкових персонажів Ви б додали? Яким Ви бачите мультфільм на основі поезії Т. Шевченка?

Яким міг би бути музичний супровід?

Орієнтовний обсяг: 1 стор.

24 бали

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Ваші друзі, які живуть і навчаються в Криму, попросили надіслати їм два-три твори Тараса Шевченка, що розкривають сутність українського духу, специфіку національного колориту.

Запропонуйте два-три найулюбленіші твори з «Кобзаря», які б зображували красу українського світу, описували мальовничу природу, розкривали гуманістичні цінності українського народу.

Напишіть **лист** кримським друзям, у якому розкажіть про два-три найяскравіші твори Тараса Шевченка, які Вам подобаються найбільше.

Орієнтовний обсяг листа: 1- 1,5 стор.

24 бали

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

Доведіть, що творчість Тараса Шевченка гуманістична. Наведіть приклади з поезій, у яких відображено мотив поваги до інших народів і культур, відкритість до світу загалом? Проаналізуйте мотив поваги до своєї землі та мотив відкритості до зовнішнього світу у творчості Кобзаря.

Напишіть **роздум** за темою «Гуманістичні ідеали Тараса Шевченка», у якому наведіть приклади гуманізму з 2-3 поезій українського генія.

Орієнтовний обсяг: 1,5 стор.

24 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

8 КЛАС

Поезія Тараса Шевченка має потужний естетичний вплив. Одне з пояснень художньої виразності Шевченкового світу полягає в тому, що митець створював яскраві зорові образи. Така візуальність художнього світу забезпечує його кінематографічність і естетичну досконалість.

Доведіть, що в поезіях Т. Шевченка чимало зорових образів, які мають художню виразність.

Проаналізуйте на прикладі одного з віршів українського генія візуальні образи.

Орієнтовний обсяг: 1,5-2 стор.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

9 КЛАС

У 2021 році світ відзначає 150-річчя від дня народження видатної української письменниці Лесі Українки.

Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка) була не лише самобутньою авторкою, яка залишила після себе безсмертні художні твори, а й талановитою перекладачкою творів світової літератури. Тарас Шевченко також реалізовував себе як тлумач, зокрема здійснюючи переклад сучасною українською мовою фрагментів зі «Слова про похід Ігорів».

Напишіть есе про важливість перекладацького завдання, яке ставив перед собою Тарас Шевченко. Чому український геній звертає свою увагу до «Слова про похід Ігорів»? Чим цей твір міг його надихати?

Орієнтовний обсяг: 1,5 стор.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

10 КЛАС

Уявіть, що Вам потрібно написати кіносценарій про уявну зустріч Тараса Шевченка та Лесі Українки. Запропонуйте синопсис такого кіносценарію для подання до грантової інституції (наприклад, до *Українського культурного фонду*).

Опишіть, де могла б відбутися така уявна зустріч. Що могло б стати поштовхом? Про що б говорили двоє геніїв української культури? Які б сучасні технології Ви використали в такому фільмі?

Орієнтовний обсяг: до 2 стор.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

11 КЛАС

20 січня 2021 р. під час інавгурації Президента США Джо Байдена 22-річна американська поетка Аманда Гормен прочитала вірш «Гора, на яку ми сходимо». Ця безпрецедентна подія привернула увагу світової громадськості до ролі поезії в суспільстві. Вірш А. Гормен засвідчив, що художнє слово має потужну силу, щоб представити світові ті ідеї й сенси, які мають важливе історичне й загальнолюдське значення.

Уявіть, що така інавгурація відбувається в Україні. Який вірш Тараса Шевченка Ви б прочитали? Обґрунтуйте вибір.

Напишіть **есе**, у якому розкажіть про цінність обраної поезії Тараса Шевченка. Назву доберіть самостійно.

Визначте ключові мотиви вірша та засоби художнього вираження. Чому саме цей вірш, на Вашу думку, має бути прочитаний в Україні під час інавгурації? У чому світове гуманістичне значення обраної поезії?

Орієнтовний обсяг: до 2 стор.

24 бали

XII Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Завдання II (районного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

- 1. Почитайте поезію «Седнів» Олексія Довгого про перебування Тараса Шевченка в Седневі. Напишіть твір-опис «Заповітними стежками Тараса».**

Седнів

Я гостював у Седневі в Тараса.
На тій горі, що Глібов описав.
Там селищем летить в Чернігів траса,
А з гаю нависають небеса.

Там в паркові будинок Лизогуба,
Де цілий ряд зеленовітих див.
Там серед лип, де затишно і любо,
Тарас колись задуманий ходив.

Там віршував він у натхненній тиші,
Він ще і досі до нащадків пише
У золотому сяєві дерев.

Його тут люблять в селищі й навколо,
Його провісний не стихає голос,
В якого злет поезія бере.

12 балів

- 2. Підкресліть в поезії тропи, надпишіть над кожним вид тропу.**

12 балів

Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

II (районний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Почитайте поезію «Гілочка з Шевченкової верби» Любові Забашти.

Пригадайте, на основі якого факту з життя Кобзаря побудована поезія. Напишіть твір-розповідь за мотивами вірша.

Гілочка з Шевченкової верби

Ти пройдеш так через серця століть,
Верби зеленої проста, пахуча віть,
Як блискавка проходить через тучі,
І люди будуть гілочки твої
Везти в далекі землі і краї
Через моря і хвилі кругойдучі.

Ходи й до нас в Озерну Кончу в сад
Ти, гілочко вербова з Кос-Аралу,
І забрунькуй, і виростай помалу,
Твоїй красі з нас кожен буде рад.
Тепло руки Тараса у тобі,
І Кос-Аралу далі голубі,
І карби дум, і сліз його квиління.
Ти виростеш, я стану в тінь твою,
І біль Тараса в серці затаю.
І передам його крізь покоління.

А поки що ми поллемо з цебра
Вербу Тараса. Хлюпнемо живої
Води з цілющої озерно-дніпрової –
Їй листячко вже викидать пора.

Легкі, як пух, бруньки взяли снаги
З тії землі, де видно береги
Дніпра могутнього, коли він був на силі.
Ростить же, листячка верби зеленокрилі:
Своя земля і сонце навкруги,
І Україна, наче молода,
Квітує знов, і дніпрова вода
Напоює свої зелені луки,
Підсоння дух, і проліски, і сон,
І заповіт Тараса в унісон,
Де мудрість генія, його любов і муки.

12 балів

2. Знайдіть і підкресліть порівняння, поясніть їхню роль у розкритті ідейно-тематичного змісту вірша.

12 балів

Усього – 24 бали

II (районний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

- 1. Прочитайте вірш Абрама Кацнельсона «У білі ночі». Пригадайте Петербурзький період життя юного Тараса. Напишіть твір-роздум «Зоря слави Кобзаря».**

У білі ночі

У білі ночі йшов у Літній сад,
Спішив сюди із трепетом у серці,
Ніс довгі пензлі й фарби у цеберці,
Щоб вранці, не вертаючись назад,
Іти і домальовувать плафон.
Він стомлений. Та де подівся сон,
І ночі, ночі ніби теж нема.
Можливо, це йому винагорода
За лиха всі: зробила ж так природа,
Що не приходять і вночі п'ятьма,
Щоб міг він тут, невільник-малярчук,
Після роботи аркуш брать до рук,
І малювати, і писать...
У тінь
ведуть коханих парубки.
В алею
і він спішить... До кам'яних богинь –
Зустрінутися з музою своєю...
От він змальовує хисткий хітон,
А юне серце прагне теж кохати.
Йому б туди - до тих живих мадонн,
Що над Дніпром в садочку коло хати.
Та передчасно в'яне їх краса,
І рано в наймах сивіє коса.
О любі сестри, горе, горе вам!..

І вже немає впину почуттям,
Що з серця рвуться...
Спорожніли лави,
А він сидить... Так думи Кобзаря
В рядки складались...
Зайнялась зоря,
Що згодом стала сонцем його слави.

12 балів

2. Поясніть смислову роль крапок (трьох крапок) у вірші.

12 балів

Усього – 24 бали

II (районний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

1. Прочитайте вірш Абрама Кацнельсона «Пам'ятник Тарасові Шевченку у Вашингтоні». Напишіть твір-мініатюру на тему:

*То ще мало, як зве тебе сином Вкраїна –
Славен той, хто собою її прославля»...*

Пам'ятник Тарасові Шевченку у Вашингтоні (1997)

На кущі ледь помітно розкрився бутон,
хоч була не весна, а пора вже осіння.
Та було весняне відчуття воскресіння.
Сявав сонцем і небом ясным Вашингтон.
І так близько, як велет, здіймався Тарас
і ставний, і красивий, в ошатнім сурдугі.
Він – борець за Україну, весь у творчій могуті,
і борець за свободу всіх націй і рас.
Він, освячений в сотнях пісень і легенд,
у томах монографій, в каскадах полемік,
український уславлений інтелігент,
геніальний співець і митець-академік.
Мало знаний ще тут, може, вперше побачений,
він ще змалку пізнав і неволю, і гніт,
на вершину піднявся з надр крутої кріпаччини –
і його нині бачити може весь світ.
Ще дніпровська земля не зійшла з підошов.
Він, що шану віддав ще раніш Вашингтону
за тверду президентську прихильність закону, -
із вітанням сюди дружелюбцем прийшов.
хай єднаються всі мужні, чесні й щирі,
всі оті, що обожнюють правду святу.
Як і Олдрідж, братами йому чорношкірі.

Лиш у душах ненавидить він чорноту.
Він шанує весь світ, тільки є та єдина
від колиски тобі Богом дана земля.
То ще мало, як зве тебе сином Вкраїна-
славен той, хто собою її прославля.
Не кадив можновладцям тупим фіміам,
в його віршах, піснях не вславлялися лежні.
Роботящим рукам, роботящим умам
тільки й жить в Україні своїй незалежній.
Правда й сила своя – як своя в тебе хата.
Буде й воля – він вірить у це, демократ.
Буде, буде Вкраїна щаслива, багата,
ще квітучіша, ще красивіша стократ.
Буде час – і вона задаватиме тон,
її звабу і розум ще визнає планета.
І здавалось: вслухається Джордж Вашингтон
в мудрі, віщі слова українця-поета.

12 балів

2. У підкресленому реченні поясніть правила вживання розділових знаків.

12 балів

Усього – 24 бали

II (районний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

1. Прочитайте вірш Петра Куценка «Шевченко «Гайдамаків» дописав...». Пригадайте історію написання славнозвісної історичної поеми. Напишіть есе «*Поетове вразливе серце...*».

Шевченко «Гайдамаків» дописав...

Шевченко «Гайдамаків» дописав
І за столом заснув –
чорніший хмари чорної.
А вже на ранок зайнялось (роса
висвітлювала світу глибину) –
Прослався шлях,
в який
Усі шляхи зійшлись.
І праведний вогонь їх, і лихий
Шугав у розіп'яту криком вись,
Коли серед майданів із голотою
Він суд отой вершив...
І кравсь із Гонтою
Його дітей ховать.
(Козацькі очі

Китайкою накрив
І по обочі
Назад вертався,
Страшно усміхався
І впав...
Заснув.
На згарищі.
В сльозах.
А крик іще стояв на тлі заграви).
Шевченко «Гайдамаків» дописав,
Та серце тим ще більше
розкривавив.

12 балів

2. У підкресленому реченні поясніть правила вживання розділових знаків.

12 балів

Усього – 24 бали

II (районний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

10 КЛАС

1. Напишіть есе «Я бачу усмішку Тараса» за мотивами вірша Станіслава Реп'яха «Кобзарева усмішка».

Кобзарева усмішка

Стрічав тебе
з мармуру й бронзи
із фарб і музичних октав.
І чомусь
за полум'я й сльози
ти усмішку завжди ховав.
Яка вона в тебе?
Гророва,
що кривду розтрощить ущент?
Чи може,
як тиха діброва,
що збудить у грудях щем?
Яка вона?
Й досі не бачу.
Та серцем я знаю все ж,
що ти,
замислений батьку,
нащадкам її бережеш! (1988)

12 балів

2. Поясніть роль риторичних звертань у вірші.

12 балів

Усього – 24 бали

II (районний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

11 КЛАС

1. Прочитайте вірш Ганни Арсенич-Баран «*Душа народу, як колосся, повна...*». Поетеса висловлює сподівання на те, що могутнє слово Кобзаря сьогодні здатне з'єднати «народ у націю». Чи згодні ви з думкою авторки? Відповідь аргументуйте.

Душа народу, як колосся, повна
Злила в собі все золоту століть ...
Пливе по Україні тиша молитовна
І голос Кобзаря: «Україну любіть!»

Не може обминуть Україну «лихо люте»,
Не хоче хижий звір в барлозі одпочить ...
Кордони подавай, в колючий дріт закуті.
В таких обіймах ми навчилися «добре жити».
Та вітер розвива блакитно-жовті стяги,
А «Заповіт» народ у націю єдна.
О, нам не позичать завзяття і відваги,
О, нам би зрозуміть: Україна одна.

А ми її рвемо, а ми її толочим,
А сонце з-за гори встає вже проти нас.
З'єднай нас, освяти, український наш Пророче!
Задумано стоїть над кручами Тарас ...

12 балів

2. Які зображувально-виражальні засоби сприяють передачі емоційного стану ліричної героїні?

12 балів

Усього – 24 бали

Завдання III (обласного) етапу

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації Чернігівський
обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

1. Напишіть твір-опис «Про що розповіла мені обкладинка книги» (Шевченко Т. Усі твори в одному томі / Тарас Шевченко. – К.: Перун, 2007. – 822 с.: іл.).

12 балів

2. Підкресліть у тексті вірша В. Підпалого «Кобзар» тропи, надпишіть над кожним вид тропу.

Володимир Підпалий

КОБЗАР

Струни зрячі, вічні струни
Ти торкнеш рукою -
Попливе вкраїнська пісня
Та й Дніпром-рікою.

Хвиля пісні - вища й краща,
То лагідна знову...
Ой Тараса думи віщі -
Для душі розмова!
Шляхом ішла Катерина,
Узяла на руки,
Понесла свого сина -
Серця свого муку.
Бо у неї така правда,
Щоб не спали люди,
Бо у неї вічне право -
На землі цій бути...

12 балів

Усього – 24 бали

III (обласний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

1. Почитайте поезію Максима Рильського «Шевченко».

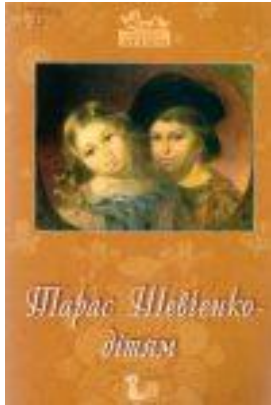
Напишіть твір-розповідь за мотивами вірша.

Максим Рильський
ШЕВЧЕНКО

Кобзарем його ми звемо,
Так від роду і до роду:
Кожний вірш свій і поему
Він присвячував народу.
Він любив усе прекрасне
Все ненавидів потворне, —
І його ім'я — незгасне,
Світлий образ — неповторний.
Чисту матір і дитину
Він прославив серцем чистим,
Всю осяяв Україну
Поглядом він променистим.
Ось чому в сім'ї великій,
У цвітусадів прекрасних
Буде жити він вовіки,
Як безсмертний наш сучасник.

12 балів

2. Доповніть анотацію до книги короткою характеристикою прочитаного вами твору Т. Г. Шевченка для дітей (5-6 речень).

Тарас Шевченко – дітям / Укл. Д. Іваницька. – Львів: Априорі, 2009. – 76 с.

Книга в цікавій і доступній формі знайомить дітей з життям і творчістю генія українського народу – поета, художника Т. Г. Шевченка. Видання ілюстроване малюнками Т. Шевченка.

12 балів

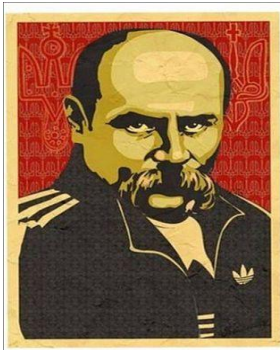
Усього – 24 бали

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К. Д. Ушинського
Кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання

III (обласний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

7 КЛАС

1. Василь Сухомлинський зазначав, що вивчення літературного твору повинно викликати здивування, радість відкриття. Напишіть твір-роздум «Моя стежина до Шевченка». Розкажіть про свої здивування-відкриття. Використайте мем на уривок з вірша «Думка» – «...шукає козак свою долю, а долі – немає».

- Доля є?
- Ні
- А якщо
найду?

12 балів

2. Доповніть зміст однієї з характеристик постаті Т.Г. Шевченка, подану на плакаті (5-6 речень із використанням синонімів, риторичних запитань).

Народився 9 березня 1814, с. Моринці, Київська губернія, (нині Звенигородський район, Черкаська область, Україна).

Прожив 47 років.

24 роки був кріпаком. 11 років перебував під слідством, на військовій службі та у засланні. 12 років був вільною людиною.

Модник. Любив дорогий одяг. був душою компанії. мав багато друзів, у тому числі знатного роду.

Видав за власні кошти перший в Україні "БУКВАР" (1861).

Найвідоміша книга - кобзар: перекладена більш ніж на 100 мов, видано понад 8 мільйонів копій.

Шевченку було присвоєно звання академіка гравюри у 1860 році.

Всього Шевченко написав 237 творів. Намалював 1300 картин, до нас дійшли 800 робіт.

Зображений на купюрі Придністровської Молдавської Республіки.

Налічується 1256 монументів Шевченку в Україні та близько 150 за кордоном.

На його честь названий кратер на Меркурії та 164 населені пункти в Україні.

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО

galinfo

12 балів

Усього – 24 бали

8 КЛАС

1. Прочитайте вірш Леоніда Кисельова «Він був як полум'я...». Напишіть твір-мініатюру за мотивами поезії.

Леонід Кисельов
ВІН БУВ ЯК ПОЛУМ'Я...

«Та не однаково мені...»

Тарас Шевченко

Вінбув як полум'я. Його рядки —
Дзвінки і небезпечні, наче криця,
Переживуть і жито, і пшеницю,
І хліб, і сіль, і війни, і віки.

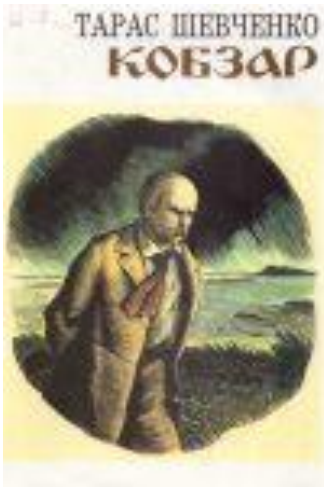
Вінбув як полум'я. Свої слова —
Легкі, як небо, сині, наче квіти,
Що ними тільки правду говорити,
Він в наші душі праглі наливав.

Вінбув як полум'я. Теперідить,
Мо' пощастить знайти в трухлявій шафі
Засохлу риму, клоччя біографій,
Анкетну повідь і газетну їдь.

Вінбув як полум'я.
(1968)

12 балів

2. Прочитайте анотацію до збірки творів Т.Г. Шевченка. Поясніть правопис розділових знаків у тексті.

Шевченко Т. Г.

**Кобзар / Худож. В. І. Касіян; Передм. О. Т. Гончара;
Післямова Я. П. Гояна. – К.: Веселка, 1998. – 486 с.: іл.**

Ця збірка відкрила нову епоху в історії української літератури. Жоден український поет до цього не дав таких чудових творів як ті, з яких складався «Кобзар», ніхто не збуджував і таких думок, і таких настроїв. Мелодійне поетичне слово, близькість до фольклору, палка любов до батьківщини, чиста народна мова – основні риси шевченкової поезії – яскраво проявилися у цій книзі.

12 балів

Усього – 24 бали

III (обласний) етап XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

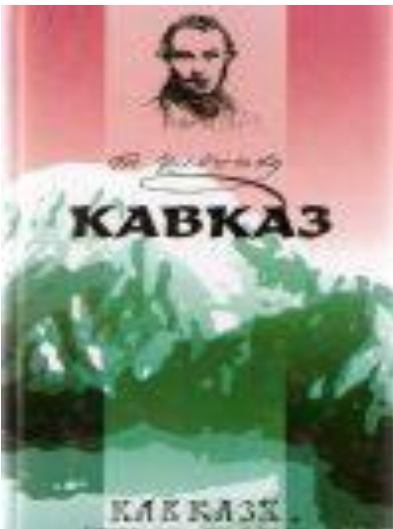
9 КЛАС

1. Напишіть статтю до інтернет-газети «Шевченко і ми».

12 балів

2. Зробіть синтаксичний розбір виділеного речення в поданій анотації до видання.

Шевченко Т. Г. Кавказ / Т. Г. Шевченко. – К.: Головна спеціалізована редакція літератури мовами національних меншин України, 2003. – 160с.: іл.

Видання безсмертної поеми Тараса Шевченка «Кавказ» мовами народів світу підкреслює планетарну значущість і надзвичайну актуальність її основних постулатів, нагадує про безальтернативність мирного співіснування народів і держав, про необхідність постійного міжкультурного діалогу. **Поема-заклик, поема-пересторога, поема-застереження** йде до своїх нових читачів, палко апелюючи до відстоювання усім світом вищих ідеалів честі, перемоги добра над злом, торжества правди.

12 балів

Усього – 24 бали

10 КЛАС

1. Прочитайте фрагмент реферата про творчість Т.Г. Шевченка. На прикладі вивченого твору доведіть справедливість думки, закладеної у виділеному реченні.

«У нього з'являється незнана доти, оригінально шевченківська композиція поеми, до невпізнання змінюються відомі раніше літературні жанри. З класичними ямбами та хорями поет поводить зовсім вільно, його поетична метрика, різноманіття віршових розмірів ще й сьогодні приводять у захват дослідників, завдають клопоту перекладачам. **Своєю мелодикою, ритмічною віртуозністю поезії Шевченка створюють авторові славу одного з наймузикальніших поетів світу.** У своїй стихійній силі творця він, здається, не хотів знати ніяких законів, крім тих, що диктували йому його власна мистецька інтуїція, сила задуму, вогонь темпераменту. Бурхливопоетична експресія, що переповнює його спадщину, не мирилася, з будь-якими обмеженнями, зносила на своєму шляху всі загати умовностей» (Сторінка доступу в інтернеті - <https://www.ukrlib.com.ua/referats/printit.php?tid=12189>).

12 балів

2. Прочитайте анотацію до видання. Доповніть текст (12 речень), аби переконати свого молодшого шкільного товариша прочитати цю книгу.

Шевченко Т.

Три літа : поезії : для середнього та старшого шкільноговіку / Т. Шевченко ; уклад., передм. та прим. В. Є. Шубравського; худ.оформ. В. І. Юрчишина. – К.: Веселка, 1987. – 191 с.: ілюстр.

Вірші та поеми, в яких гнівно засуджується феодально-кріпосницький лад, звучать мотиви народної боротьби за волю. Твори супроводжуються репродукціями графіки, малярства та автографів Тараса Шевченка.

12 балів

Усього – 24 бали

11 КЛАС

1. Напишіть есе за мотивами вірша Ліни Костенко «Кобзареві».

Ліна Костенко

КОБЗАРЕВІ

I

Кобзарю!

Знов

до тебе я приходжу,

ботидля менесовість і закон.

Прости, що я дрібницямитривожу

твійвічний і глибокий сон.

А, може, це і не дрібниця.

Ти ж бачиш сам, якіскладнічаси:

Великі струси.

Перелом традицій.

Переосмисленнякраси.

I вічнийрух -

у всесвіті, у світі.

Лише могили з місця - аніруш...

О, скільки стало в нашомустолітті

скалічених і безнадійних душ!

Та що ж, не дивно.

Покрутився глобус в диму,

в пожежах, у кривавіймлі.

Захворівдехто на морську хворобу,

хитається на палубіземлі.

Розхитаний, спустошений і кволий,

біда, якщо в мистецтвозабреді, -

шукає форм не баченихніколи,

шукає форм нечуванихніде.
І тут же - просто шукачі прокорму,
і шахраї і скептиківюрма -
шукаютьнайсучаснішоїформи
для того змісту, що в душі нема.
Возрадуйтесяпрадідипечерні -
ось пролунавновітнійблаговіст!
в абстракції,
в модерній,
в істерії,
конає в корчах витонченийзміст.
І сам на себе споглядаєзбоку -
чи є в йогоагонії краса...
Кобзарю мій!
Поете мійвисокий!
А як же типоезії писав?
Я не писав.
Я плакав і сміявся.
Благословляв, співав і проклинав.
Сказати правду -
мало турбувався,
як я при цьомузбокувиглядав.

12 балів

2. Уявіть ситуацію: ви студент університету, отримали завдання підготувати реферат «*Теми і мотиви поезії Тараса Шевченка*». Поясніть, чим зацікавить Вас пропонуване бібліотекаркою видання. У відповіді використайте складнопідрядні речення з різними видами підпорядкування (12 речень).

Теми і мотиви поезії Тараса Шевченка / Ю. Барабаш, О. Боронь, І. Дзюба [та ін.]; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка. — К.: Наук. думка, 2008. — 376 с.

Книжка містить тексти найбільшого за обсягом розділу «Теми і мотиви поезії Шевченка», який входить до 4-го тому «Шевченківської енциклопедії». Розглядаються такі теми і мотиви поезії Шевченка: Україна, добро і зло, воля, слава, помста, революціонізм, час, мотив шляху, доля, любов, родина, самотність, смерть, майбутнє, біблійні мотиви у творчості Шевченка в літературній творчості Шевченка.

12 балів

Усього – 24 бали

Завдання IV (фінального) етапу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

5 КЛАС

Розкажіть про свою першу зустріч із Тарасом Шевченком: коли Ви відкрили для себе творчість українського митця? Що спонукало до цього: цікава розповідь на уроці? Поради батьків? Родинні історії? Можливо, Ви побачили сюжет у новинах, переглянули фільм або ж почули пісню на слова Тараса Шевченка?

Пригадайте, яким був перший твір Т. Шевченка, що Ви прочитали? Чи сподобався він? Які почуття та емоції викликав? Відповідь запишіть.

Обсяг: 1стор.

24 бали

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

6 КЛАС

Поети — ті, хто володіють даром внутрішнього бачення дійсності, вони здатні віщувати й передбачати майбутнє. Часом поети можуть помічати те, чого не бачать інші. Поетичні твори Тараса Шевченка дослідники літератури називають *візіонерськими*, тобто такими, у яких *передбачено долю України*.

Подумки прочитайте одну з поезій Тараса Шевченка. Не поспішайте, спробуйте уявити «внутрішнім зором» художній світ. Т. Шевченка.

А тепер опишіть, які асоціації викликала у Вас поезія? Уявіть, який колір виникає, коли Ви читаете цей твір? Чи колір весь час той самий, чи він змінюється? А яка звукова гама відчутна в поезії? Після прочитання у Вас піднесене (*мажорне*) чи сумне (*мінорне*) відчуття?

Опишіть власне сприйняття (асоціативні ланцюжки, звуки й кольори) в поетичному творі Т. Шевченка. Чи бачите Ви художню дійсність, яку описуємітець? Що допомагає унаочнити художній світ? Відповідь запишіть.

Обсяг: 1-1,5стор.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

7 КЛАС

Часом твори письменників закарбовуються в нашій пам'яті, бо в них відкриваємо нові лексичні одиниці.

Пригадайте, чи були в поетичних творах Т. Шевченка слова, значення яких Ви спершу не знали, які потребували звернення до словників, енциклопедій, іншої довідкової літератури? Чи доводилося запитувати у викладачів або батьків про те, що означає те чи те слово?

Пригадайте 3-4 слова (власні чи загальні назви) з поезій Тараса Шевченка, які спершу не були відомі, але які збагатили Ваш словниковий запас. Поясніть їх, розкривши контекст, у якому ці слова вжиті в поетичних творах Кобзаря. Відповідь запишіть.

Обсяг: до 1,5стор.

24 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

8 КЛАС

Творчість Тараса Шевченка справедливо вважають історичним документом, літописом подій, які в різні періоди відбувалися на українських землях.

У поетичних творах натрапляємо на осмислення історичних катаклізмів, боротьби української нації за незалежність. Ідеться й про трагічні сторінки історії, які здобувають художнє представлення у творчості митця.

Напишіть есе за темою: **«Осмислення історичних явищ у поетичному світі Тараса Шевченка»**, самостійно дібравши з його творчості один історичний епізод і пояснивши, у який спосіб митець розкриває його для читачів.

У роботі зазначте, про які історичні персоналії йдеться у творі, назвіть сам твір, схарактеризуйте історичне бачення Тараса Шевченка в контексті описуваного явища. Чи поділяєте Ви погляди Тараса Шевченка на зображення певного історичного феномену, періоду, постаті? Свої міркування викладіть у формі вільного есе. Наведіть приклади **2 історизмів** із поетичного твору Т. Шевченка.

Обсяг: 1,5-2 стор.

24 бали

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

Завдання
фінального етапу
XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

9 КЛАС

Уявіть, що Вам потрібно записати відео для власного *TikTok* каналу, яке б привернуло увагу однолітків до творчості Тараса Шевченка. Опишіть, яку поезію Ви б обрали сьогодні, щоб зацікавити молодь творами Т. Шевченка та його життям?

Розкажіть, яким бачите відео для *TikTok* каналу? Який музичний супровід оберете? Можливо, відому пісню на слова Т. Шевченка? Або ж запропонуєте власну музику на слова митця? Запишіть міркування у вигляді змістової характеристики *TikTok* відео.

Обсяг: до 2стор.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

10 КЛАС

Розробіть проєкт квесту для старшокласників і старшокласниць, який би стосувався знакових місць, пов'язаних із життям і творчістю Тараса Шевченка.

Опишіть, які завдання Ви б запропонували в кожній локації, та визначте, де саме відбуватимуться події квесту й чому. Обґрунтуйте проєкт квесту, ґрунтуючись на творчості та житті Тараса Шевченка.

Обсяг: 2-3 стор.

24 бали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

**Завдання
фінального етапу
XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

11 КЛАС

Уявіть, що Вам доручено виступити на міжнародному саміті в Нью-Йорку зі зверненням до політичних лідерів світу, дипломатів, міжнародних експертів із питань безпеки та інших громадських діячів. Ваша доповідь стосується війни в Україні: потрібно переконати світових партнерів зробити все можливе, щоб захистити українські землі від агресора.

Запишіть текст виступу на міжнародному саміті з питань безпеки, увівши до своєї промови 4 цитати з творів Тараса Шевченка.

Назву для виступу доберіть самостійно.

Обсяг: до 3 сторінок.

24 бали

Критерії оцінювання твору

Рівні	Бали	Помилки за зміст (З)	Грамотність	
			I+V	Л+Г+Ст.
I	1	Окремі речення	15-16 і більше	9-10
	2	Окремі фрагменти	13-14	
	3	Менше ½ норми	11-12	
II	4	7	9-10	7-8
	5	6	7-8	
	6	5	5-6	
III	7	4	4	4-6
	8	3	3	
	9	2	1+1 (негр.)	
IV	10	1	1	3
	11	-	1 (негр.)	2
	12	-	-	1

Порушення норм милозвучності (три види порушення на одне з правил: у–в, і–й, з–із–зі, ся–сь) рахують як одну стилістичну помилку.

Наприклад, при порушенні милозвучності у–в на береги виноситься *Ст 1, Ст 1, Ст 1*, але лише за наявності третьої помилки на цей вид порушення зараховується одна стилістична помилка.

Твір має бути написаний охайно.

Оцінка за твір є середньою з-поміж балами за змістовий та мовний рівні.

Вимоги до змісту:

12 балів

глибоке розуміння теми, відповідність тексту її формулюванню;
 наявність неординарних власних думок, їх логічна аргументація;
 глибоке опертя на літературні тексти, уміння їх цитувати;
 неординарна або ж струнка класична побудова твору;
 багатство словникового запасу;
 образне мислення;
 стильова єдність твору

11 балів

глибоке розуміння теми, відповідність тексту її формулюванню;
наявність неординарних власних думок, їх логічна аргументація;
глибоке опертя на літературні тексти, уміння їх цитувати;
неординарна або ж струнка класична побудова твору;
багатство словникового запасу;
образне мислення;
стильова єдність твору

10 балів

достатньо глибоке розуміння теми, відповідність тексту її формулюванню;
наявність власних думок, їх логічна аргументація;
опертя на літературні тексти, уміння їх цитувати;
неординарна або ж струнка класична побудова твору;
багатство словникового запасу;
образне мислення;
стильова єдність твору

9 балів

достатньо глибоке розуміння теми, відповідність тексту її формулюванню;
наявність власних думок, їх аргументація;
опертя на літературні тексти, апеляція до них;
неординарна або ж струнка класична побудова твору;
відносно багатство словникового запасу;
образне мислення;
стильова єдність твору

8 балів

достатнє розуміння теми, у цілому відповідність тексту її формулюванню;
наявність власних думок;
опертя на літературні тексти;
струнка класична побудова твору;
відносно багатство словникового запасу;
схильність до образного мислення;
стильова єдність твору

7 балів

достатнє розуміння теми, у цілому відповідність тексту її формулюванню;
наявність власних думок;
струнка побудова твору;
відносно багатство словникового запасу;
схильність до образного мислення;
відносна стильова єдність твору

6 балів

достатнє розуміння теми;
наявність власних думок;
відносно струнка побудова твору;
відносне багатство словникового запасу;
наявність зразків образного мислення;
відносна стильова єдність твору

5 балів

достатнє розуміння теми;
наявність власного ставлення до предмета зображення;
відносно струнка побудова твору;
середній рівень словникового запасу;
наявність поодиноких зразків образного мислення;
відносна стильова єдність твору

4 бали

посереднє розуміння теми;
відносно струнка побудова твору;
рівень словникового запасу нижче середнього;
відносна стильова єдність твору

3 бали

змістова невідповідність твору формулюванню його теми;
порушення стрункої побудови твору;
рівень словникового запасу нижче середнього;
відносна стильова єдність твору

2 бали

змістова невідповідність твору формулюванню його теми;
порушення стрункої побудови твору;
рівень словникового запасу нижче середнього

1 бал

змістова невідповідність твору формулюванню його теми;
порушення стрункої побудови твору;
рівень словникового запасу нижче середнього

0 балів

відсутність твору

Бібліографічний покажчик літератури про Т. Г. Шевченка

Документи й матеріали

1. Листи до Тараса Шевченка. – К., 1993.
2. Опис рукописів Т. Г. Шевченка. – К.: Вид-во Академії наук, 1961. – 551 с.
3. Т. Г. Шевченко в документах і матеріалах. – К.: Держ. вид-во політичної літ., 1950. – 515 с.
4. Тарас Шевченко в епістолярії відділу рукописів. – К., 1966.
5. Тарас Шевченко. Документи і матеріали: 1814–1963. – К., 1963.
6. Тарас Шевченко. Документи та матеріали до біографії. 1814–1861. – К.: Вища школа, 1982. – 432 с.

Спогади сучасників

1. Біографія Т. Г. Шевченка за спогадами сучасників. – К., 1958. – 437 с.
2. Воспоминания о Тарасе Шевченко. – К.: Дніпро, 1988. – 605 с.
3. *Костенко А.* Шевченко в мемуарах. – К., 1965.
4. *Назаренко М.* Поховання на могилі (Шевченко, якого знали). – К.: ВД «Сварог», 2006. – 688 с.
5. Спогади про Тараса Шевченка. – К.: Дніпро, 1982. – 546 с.
6. Спогади про Шевченка. – К.: Вид-во худож. літ., 1958. – 656 с.
7. Шевченко в воспоминаниях современников. – М.: Худож. лит., 1962. – 512 с.
8. «Я дуже щиро Вас люблю...»: Шевченко у розповідях сучасників. – Х.: Прапор, 2004. – 350 с.

Біографія

1. *Айзентишок І.* Як працював Шевченко. – К.: Рад. письменник, 1940. – 168 с.
2. *Анісов В., Серета Є.* Літопис життя і творчості Т. Г. Шевченка. – К.: Дніпро, 1976. – 392 с.
3. *Бабишкін О. К.* Шевченкова слава. – К., 1989.
4. *Багрій О. Т.* Г. Шевченко: Ч. 1-2. – Х., 1930 – 1931.
5. *Бернштейн М.* Франко і Шевченко. – К., 1984.
6. *Бойко Ю.* Біографія Шевченка на основі узгляднення новіших осягів шевченкознавства // Бойко Ю. Вибране, 2. – Мюнхен, 1974.

7. *Большаков Л.* Добро найкраще на світі: Пошуки. Роздуми. Підсумки. – К.: Дніпро, 1981. – 391 с.
8. *Большаков Л. Н.* Їхав поет із заслання: Пошуки. Роздуми. Дослідження. – К., 1977.
9. *Большаков Л. Н.* Літа невольничі: Т. Шевченко і його оточення періоду оренбурзького заслання. – К., 1971.
10. *Большаков Л. Н.* «Все он изведаль...» Тарас Шевченко: Поиски и находки. – К.: Дніпро, 1988. – 542 с.
11. *Большаков Л. Н.* Пошук заповітного. – К., 1985.
12. *Большаков Л. Н.* Путь «Кобзаря». – К., 1978.
13. *Бородін В. С.* Т. Г. Шевченко і царська цезура. Дослідження та документи 1840–1862 років. – К., 1969.
14. В сім'ї вольній, новій. Шевченківський зб. – К.: Рад. письменник, 1984. – 310 с.
15. В сім'ї вольній, новій. Шевченківський зб. – Вип. 2. – К.: Рад. письменник, 1985. – 293 с.
16. Вічний як народ: Сторінки до біографії Т. Г. Шевченка. – К.: Либідь, 1998. – 272 с.
17. *Горбач Н.* Життя та творчість Тараса Шевченка. – Л.: Каменяр, 2005. – 304 с.
18. *Грушевський О.* Життя і творчість Т. Шевченка. – К., 1918.
19. *Дзюба І. М.* У всякого своя доля: Лит.-крит. нарис. – К.: Рад. письменник, 1989. – 371 с.
20. Доля. Книга про Тараса Шевченка в образах та фактах / Упоряд. В. Шевчук. – К.: Дніпро, 1993. – 779 с.
21. *Дорошенко К. П.* Т. Г. Шевченко: Життя і творчість. – К.: Знання, 1960. – 40 с.
22. *Євшан М.* Тарас Шевченко. – К., 1911.
23. *Єфремов С.* Тарас Шевченко, життя його та діла. – К., 1908, 1917.
24. *Єфремов С.* Шевченко в своєму листуванні // Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів. – К., 1929. – Т. 3.
25. *Жур П.* Дума про Огонь: З хроніки життя і творчості Т. Шевченка. – К.: Дніпро, 1985. – 434 с.
26. *Жур П.* Літо перше: З хроніки життя і творчості Т. Шевченка. – К.: Дніпро, 1979. – 278 с.
27. *Жур П.* Третя зустріч: Хроніка останньої мандрівки Т. Шевченка в Україну. – К., 1970.
28. *Жур П.* Труди і дні Кобзаря: Літопис життя і творчості Т. Шевченка. – К.: Дніпро, 2003. – 517 с.

29. *Жур П.* Шевченківський Петербург. – К., 1972.
30. З досліджень про Т. Г. Шевченка. – К.: Дніпро, 1968. – 142 с.
31. *Зайцев П.* Життя Тараса Шевченка. – 2-ге вид. – К.: Обереги, 2004. – 480 с.
32. *Зайцев П.* Книги битія як документ і твір // Наше Минуле, 1. – К., 1918.
33. *Зайцев П.* Нові матеріали до біографії й творчості Шевченка // Наше Минуле. 1-2. – К., 1919.
34. *Карабутенко И. Ф.* и др. Шевченко в Москве: Ист.-лит. очерк. – К.: Рад. письменник, 1989. – 320 с.
35. *Кирилюк Є. Т.* Шевченко: Життя і творчість. – К., 1959, 1964, 1979.
36. *Кирилюк Є. П., Шабліовський Є. С., Шубравський В. Є.* Т. Г. Шевченко. Біографія. – К., 1964.
37. *Кирилюк Є.* Шевченко і наш час. – К.: Рад. письменник, 1968. – 237 с.
38. *Клименко Х. С.* Пам'ять серця: Книга-фільм: Біографія Тараса Шевченка в кінокадрах. – К., 2004. – 120 с.
39. *Ковтун Ю.* Тарасові музи. – К.: Україна, 2003. – 207 с.
40. *Кониський О. Я.* Тарас Шевченко-Грушівський: Хроніка його життя. – К., 1991.
41. *Косарик Д.* Життя і діяльність Т. Шевченка. – К.: Рад. письменник, 1955. – 389 с.
42. *Костенко А. И* будет правда на земле...: (Тарас Шевченко в Приаралье). – Алма-Ата, 1989. – 221 с.
43. *Костенко А., Умірбаєв Е.* Оживуть степи. Т. Шевченко за Каспієм. – К., 1977.
44. *Красицький Д.* Тарасова земля. – К.: Молодь, 1962. – 81 с.
45. *Крашенінніков С.* Київ Шевченкових часів. – Нью-Йорк: НТШ, 1984.
46. *Лазаревський О. О.* З оточення пророка. Тарас Шевченко та родина Лазаревських. – К.: Пульсари, 2009. – 164 с.
47. *Лепкий Б.* Про життя і творчість Тараса Шевченка. – К.: Пульсари, 2005. – 137 с.
48. *Ляхова Ж. Т.* За рядками листів Тараса Шевченка. – К.: Дніпро, 1984. – 134 с.
49. *Марголис Ю. Д.* Т. Г. Шевченко и Петербургский университет. – Ленинград, 1983. – 151 с.
50. *Мельниченко В. Ю.* Тарас Шевченко в Москві. – К.: Либідь, 2009. – 740 с.

51. *Надточій О.* Російська цензура і видання творів Тараса Шевченка (1861– 1916 рр.). – Черкаси: Брама, 2006. – 220 с.
52. *Новиченко Л.* Тарас Шевченко – поет, борець, людина. – К., 1982.
53. *Носань С. Л.* Геній правди. – К., 1989.
54. *Огієнко І.* Тарас Шевченко. – К.: Наша культура і наука, 2003. – 430 с.
55. Опис рукописів Т. Шевченка / Ред. О. Білецький. – К., 1961.
56. *Поляков М.* Великий Кобзарь. – М.: Знання, 1961. – 47 с.
57. *Рудько М. П.* Тарас Шевченко і Київський університет. – К.: Вид-во Київського університету, 1959. – 86 с.
58. *Сверстюк Є.* Шевченко і час. – К., 1996.
59. *Сергієнко Г. Т.* Шевченко і Кирило-Мефодієвське Товариство. – К., 1983.
60. *Сергієчко Г. Я.* Шевченко і Київ: Історико-біограф. нарис. – К.: Дніпро, 1987. – 326 с.
61. *Сімович В.* Тарас Шевченко, його життя й творчість. – Л., 1934. – 72 с.
62. *Скуратівський В.* Із нотаток до Шевченкової біографії // Сучасність. – 2005. – № 12. – С. 123– 145.
63. *Степовик Д. В.* Наслідуючи Христа: Віруючий у Бога Тарас Шевченко. – Видавництво ім. Олени Теліги, 2013. – 480 с.
64. Т. Г. Шевченко: Біографія. – К.: Наук. думка, 1984. – 557 с.
65. Тарас Шевченко: Альбом / Авт.-упоряд. В. Х. Косянта ін., вступ. ст. М. П. Стельмах. – К., 1991.
66. Триптих про Тараса Шевченка. – К.: Слов'янський град, 2002.
67. *Федченко П.* Тарас Григорович Шевченко. – К., 1989.
68. *Хинкулов Л.* Тарас Шевченко. Биография. – М.: Худож. літ., 1960. – 541 с.
69. *Чайковський Б. Й.* Тарас Шевченко: Роман-есе. – К.: Обереги, 2009. – 488 с.
70. *Шагінян М.* Тарас Шевченко. – К., 1970.
71. *Шаблювський Е. С.* Т. Г. Шевченко и русские революционные демократы. – К., 1975.
72. *Antochy M.* Ševčenko und sein Werk im Spannungsfeld von Kult und Forschung // Ukrainische Romantik und Neuromantik vor dem Hintergrund der europäischen Literatur. – Гайдельберг, 1985.
73. Europe's Freedom Fighter. Taras Shevchenko, 1814– 1861. A Documentary Biography of Ukraine's Poet Laureate and National Hero. – Вашингтон, 1960.

74. *Matthews W.* Taras Shevchenko. The Man and the Symbol. – Лондон; Вінніпег, 1951.
75. *Nevrlý M. T.* Ševčenko – revolučný básnik Ukrajiny. – Братислава, 1960.
76. *Scherrer M.* Ševčenko, le poete national de l'Ukraine // *Revue des Études Slaves*. – 1965. – № 44.
77. *Swoboda W.* Shevchenko and Belinsky // *The Slavonic and East European Review*. – 1961. – № 96.

Літературна творчість

1. *Барабаш Ю.* В останню тяжку минуту... Мотив смерті в поезії Т. Шевченка // *Сучасність*. – 2006. – № 5/6. – С. 124-141.
2. *Барабаш Ю.* Людей і Господа любить (любов як ментальна й поетична константа Творчості Т. Шевченка) // *Слово і час*. – 2007. – № 3. – С. 3-18.
3. *Білецький Л.* Поетична еволюція найголовніших образів та ідей Т. Шевченка. – Прага, 1926.
4. *Білецький О., Дейч О.* Тарас Григорович Шевченко. Літературний портрет. – К.: Худож. літ., 1958. – 206 с.
5. *Бовсунівська Т.* Біблійний паралелізм у «Кобзарі» Тараса Шевченка // *Дивослово*. – 2008. – № 3. – С. 36-40.
6. *Бовсунівська Т.* Смыслотворча функція першого видання «Кобзаря» // *Дивослово*. – 2004. – № 3. – С. 8-12.
7. *Бойко О.* Основні ознаки романтизму та романтизм Т. Шевченка // *Всесвітня література та культура*. – 2006. – № 6. – С. 6-10.
8. *Бондар М.* «Дівча любе, чорнобриве...» // *Слово і час*. – 1998. – № 3.
9. *Бородін В.* Над текстами Т. Шевченка. – К., 1971.
10. *Бородін В.* Текстологія поетичних творів Т. Шевченка. – К., 1986.
11. *Бородін В. С.* Три поеми Т. Г. Шевченка. – К.: Наук. думка, 1964. – 131 с.
12. *Боронь О.* Образ саду у творчості Тараса Шевченка: генеза та семантика // *Слово і час*. – 2008. – № 5. – С. 57-63.
13. *Брайко О.* Наративізація сакрального в поемі Тараса Шевченка «Марія» // *Слово і час*. – 2008. – С. 41-51.
14. *Брайко О.* Художні особливості поеми Тараса Шевченка «Сон» («У всякого своя доля») // *Українська мова та література*. – 1996. – № 15.
15. *Верготи Л.* Поема Т. Шевченка «Кавказ» – «гімн волі» // *Українська література в школі*. – 2006. – № 12. – С. 31-32.

16. *Вишовець І.* Творчість Тараса Шевченка і фольклор // Дивослово. – 2003. – С. 40-41.
17. *Відоняк Н.* Прототипи російських повістей Т. Шевченка // Дивослово. – 2007. – № 5. – С. 50-51.
18. Вогняне слово Кобзаря: Літер.-крит. статті про Т. Г. Шевченка. – К.: Рад. школа, 1984. – 248 с.
19. *Генералюк Л.* Образ дерева і семіотика візуально-просторових концептів (поезія, проза, малярство Т. Шевченка) // Слово і час. – 2006. – № 6. – С. 21-30.
20. *Гнатюк М.* Поема Т. Г. Шевченка «Гайдамаки». – К.: Вид-во худож. лит., 1963. – 172 с.
21. *Грабович Г.* Поет як міфотворець: Семантика символів у творчості Тараса Шевченка. – 2-е вид., випр. і авториз. – К., 1998.
22. *Грабович Г.* Шевченко, якого не знаємо. – К.: Критика, 2000. – 318 с.
23. *Грязнова Н.* «Кобзар» Т. Шевченка 1860 р. (Децо з маловідомого і призабутого) // Дивослово. – 2003. – № 3. – С. 66-68.
24. *Гуржій І. О.* Т. Г. Шевченко про героїчне минуле України. – К., 1964.
25. *Даниленко І.* «Світе ясний! Світе тихий!» як стилізація церковного гімну // Дивослово. – 2008. – № 3. – С. 41-44.
26. *Даниленко І.* Молитва в поетичному дискурсі Тараса Шевченка // Слово і час. – 2006. – № 6. – С. 15-20.
27. *Даниленко І.* Шевченків молитовний триптих 1860 року: від поетики до світогляду // Дивослово. – 2007. – № 3. – С. 43-47.
28. *Дзюба І.* «Застукали сердешну волю»: Шевченків «Кавказ» на тлі непроминального минулого // Сучасність. – 1995. – № 3.
29. *Дзюба І.* «Шевченко захистить себе сам» // Дивослово. – 2007. – № 3. – С. 38-40.
30. *Дзюба І. М.* Тарас Шевченко: Життя і творчість. – К.: Києво-Могилянська академія, 2008. – 718 с.
31. *Дзюба І.* Царі. Монархія, Монархізм. Візія Тараса Шевченка // Сучасність. – 2004. – № 9. – С. 78-90.
32. *Дзюба І.* Шевченкові «Гайдамаки»: З відстані часу // Сучасність. – 2004. – № 6. – С. 67-92.
33. *Дмуховский С. Э.* Повести Т. Г. Шевченко «Наймичка» и «Варнак». – Днепропетровск: Изд-во гос. ун-та, 1958. – 141 с.
34. *Доманицький В. Т.* Шевченко. Синтетично-націологічні студії його життя й творчости. – Чикаго, 1961.
35. *Дорошкевич О.* Етюди з шевченкознавства. – Х.; К., 1930.

36. *Дроздовський Д.* Між Шевченком і Шекспіром: світоглядно-естетична платформа мистецького українського руху // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : науково-методичний та літературно-мистецький журнал. – 2010. – № 11/12. – С. 90-98.
37. *Дядищева-Росовецька Ю. Б.* Фольклор і поетичне слово Тараса Шевченка. – К.: Київський університет, 2001. – 133 с.
38. *Жулинський М.* Тарас Шевченко // Слово і доля. – К., 2002.
39. *Зайцев П.* Як творив Шевченко // Ми. – 1939. – № 3-4, 5-6.
40. Збірник праць наук. шевченківських конференцій. – Т. 1-27. – К., 1954-86.
41. *Звольський В.* Минуле українського народу та його значення у поетичній творчості Т. Шевченка // Сучасність. – 2006. – № 3. – С. 66-91.
42. *Івакін Ю. О.* Коментар до «Кобзаря» Шевченка. Поезії 1847–1861 рр. – К., 1966.
43. *Івакін Ю. О.* Коментар до «Кобзаря» Шевченка. Поезії до заслання. – К., 1964.
44. *Івакін Ю. О.* Нотатки шевченкознавця: Літ.-крит. ст. – К., 1986.
45. *Івакін Ю. О.* Поезія Шевченка періоду заслання. – К., 1984.
46. *Івакін Ю. О.* Стиль політичної поезії Шевченка. – К., 1961.
47. *Івакін Ю. О.* Сатира Шевченка. – К.: Вид-во Академії наук, 1959. – 335 с.
48. *Іванишин П. В.* Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є. Маланюка, Л. Костенко. – К.: Академвидав, 2008. – 392 с.
49. *Іванова О.* Народнописенні джерела поетичної творчості Т. Шевченка // Дивослово. – 2005. – № 2. – С. 19-22.
50. *Іванчишина І.* І генії кохають... [Інтимна лірика Т. Г. Шевченка] // Урок української. – 2005. – № 1/2. – С. 34-37.
51. *Кирилюк З.* Російські повісті Т. Г. Шевченка (до історії створення) // Слово і час. – 2008. – № 3. – С. 25-32.
52. *Климчик Л.* Пророчий заповіт генія // Сучасність. – 2004. – № 6. – С. 93-96.
53. *Клочек Г.* Та не однаково мені... (До вивчення поезії «Мені однаково, чи буду...») // Урок української. – 2003. – № 4. – С. 18-22. *Клочек Г.* Поетика візуальності Тараса Шевченка. – К.: «Академвидав», 2013.
54. *Клочек Г.* Поезія Т. Шевченка «Мені тринадцятий минало...» // Дивослово. – 2007. – № 5. – С. 56-61.
55. *Клочек Г.* Поезія Тараса Шевченка: сучасна інтерпретація. – К.: Освіта, 1998. – 235 с.
56. *Клочек Г.* Поезія Тараса Шевченка: сучасна інтерпретація – Тернопіль: «Навчальна книга – Богдан», 2014.

57. *Клочек Г.* Шевченкове Слово: спроби наближення. – Кіровоград: Видавництво «Імекс-ЛТД», 2014.
58. *Кодацька Л.* Однойменні твори Т. Шевченка. – К., 1968.
59. *Кодацька Л. Ф.* Художня проза Т. Г. Шевченка. – К.: Наук. думка, 1972. – 326 с.
60. *Колесса Ф.* Студії над поетичною творчістю Т. Шевченка // Колесса Ф. М. Фольклористичні праці. – К., 1970.
61. *Коцюбинська М. Х.* Етюди про поезику Шевченка. – К.: Рад. письменник, 1990. – 271 с.
62. *Красицький Д.* Роздуми над словом Тараса Шевченка. – К.: Знання, 1963. – 52 с.
63. *Куєвда В.* Національні психотипи у творчості Т. Шевченка // Практична психологія. – 2007. – № 11. – С. 52-56.
64. *Луцький Ю.* Між Гоголем і Шевченком. – К., 1998.
65. *Маровді В.* «Мені ж, мій боже, на землі подай любов, сердечний рай! І більш нічого не давай!» [Інтимна лірика Т. Г. Шевченка] // Дивослово. – 2003. – № 5. – С. 48-49.
66. *Мацько Л.* «Знать от бога і голос той і ті слова...» // Дивослово. – 2004. – № 3. – С. 2-7.
67. *Мовчанок В. П.* Медитативна лірика Т. Г. Шевченка. – К.: Наук. думка, 1993. – 146 с.
68. *Мочульський М.* Гоцинський, Словацький і Шевченко як співці коліївщини. – Л., 1936.
69. *Навроцький В.* Гайдамаки Т. Шевченка: Джерела. Стиль. Композиція. – Х., 1928.
70. *Навроцький В.* Шевченкова творчість. – Х.; К., 1931.
71. *Наливайко Д.* Стиль поезії Шевченка // Слово і час. – 2007. – № 1. – С. 27-36.
72. *Наливайко Д.* Шевченко, романтизм, націоналізм // Слово і час. – 2006. – № 3. – С. 3-20.
73. *Нахлік Є. К.* Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики. – Л., 2003.
74. *Ненадкевич Є.* З творчої лабораторії Т. Шевченка. – К., 1959.
75. *Ненадкевич Є. О.* Творчість Т. Г. Шевченка після заслання (1857–1858). – К.: Вид-во худож. літ., 1956. – 105 с.
76. *Новиченко Л. М.* Шевченко і сучасність. – К., 1964.
77. *Огоновська С.* Галерея мистецьких творів Тараса Шевченка // Дивослово. – 2004. – № 5. – С. 9-11.
78. *Омельченко І.* «Сини мої, гайдамаки...»: Гуманістичний зміст Шевченкової поеми «Гайдамаки» // Дивослово. – 2007. – № 9. – С. 23-29.

79. *Оробченко Н.* Історичні сюжети в творчості Тараса Шевченка (Смерть Мазепи) // Сучасність. – 2007. – № 3. – С. 136–141.
80. *Павлюк М. М.* Інтерпретація Псалтиря в поезії Т. Шевченка // Українська література в системі літератур Європи і Америки (XIX-XX ст.). – К., 1997.
81. *Палюга Л.* Збірний образ «еліти» в посланні Т. Шевченка «І мертвим і живим...» // Урок української. – 2007. – № 1. – С. 38-41.
82. *Пахаренко В.* Жива вода у Господа Бога: [Релігійні мотиви в творчості Т. Г. Шевченка] // Сучасність. – 2007. – № 7. – С. 111–132.
83. *Пахаренко В.* Незбагнений апостол. – Черкаси, 1999.
84. *Пахаренко В. І.* Тарас Шевченко. – К., 2007. – 96 с.
85. *Пільгук І. І.* Традиції Т. Шевченка в українській літературі (дожовтневий період). – К., 1963.
86. *Пільгук І. І.* Традиції Т. Шевченка в українській радянській літературі. – К., 1965.
87. *Пільгук І. І.* Т. Г. Шевченко – основоположник нової української літератури. – К.: Рад. школа, 1954. – 363 с.
88. *Плющ Л.* Екзод Тараса Шевченка: Навколо «Москалевої криниці». – К.: Факт, 2001. – 384 с.
89. *Поліщук Я.* Поет «духовної свободи» (Т. Шевченко в оцінці В. Барки) // Дивослово. – 2006. – № 5. – С. 46-49.
90. *Попов П.* Шевченко й «Слово о полку Ігоревім» // Літературна критика. – 1937. – № 4. – С. 63-82.
91. *Приходько П. Р.* Поема Т. Г. Шевченка «Сон». – К., 1957.
92. *Приходько П. Р.* Шевченко й український романтизм 30-50 рр. XIX ст. – К.: Вид-во Академії наук УРСР, 1963. – 315 с.
93. *Рильський М. Т.* Поетика Шевченка. – К.: Рад. письменник, 1961. – 67 с.
94. *Русова С.* «Мати» в поезії Шевченка // Дивослово. – 1995. – № 9. – С. 59-60.
95. *Сидоренко Г.* Поезія Т. Г. Шевченка в контексті давнього книжного і народного віршування // Народна творчість та етнографія. – 2003. – № 4. – С. 109–114.
96. *Синиченко О.* Земля у творах Шевченка // Урок української. – 2003. – № 4. – С. 6-8.
97. *Сипливець С. П.* Поема Т. Шевченка «Княжна» у контексті національного і загальнолюдського // Зарубіжна література в школах. – 2007. – № 8. – С. 46-47.
98. *Скоць А.* До проблеми періодизації творчості Т. Шевченка // Дивослово. – 2006. – № 3. – С. 58-62.

99. *Скоць А.* Поема Тараса Шевченка «Наймичка» // Дивослово. – 1994. – № 3.
100. *Смаль-Стоцький Ст. Т.* Шевченко: Інтерпретації. – Черкаси, 2003.
101. *Смик Г. К., Капустян В. В., Іоницой Н. Г.* Рослинний світ України у творах Тараса Шевченка. – К.: Фітосоціоцентр, 1999. – 118 с.
102. *Смілянська В. Л.* Композиція ліро-епічних творів Шевченка // Слово і час. – 2008. – № 3. – С. 33-39.
103. *Смілянська В. Л.* Поема «Марія» Т. Шевченка // Сучасність. – 1997. – № 3.
104. *Смілянська В. Л.* Стиль поезії Шевченка. – К., 1981.
105. *Смілянська В. Л., Чамата Н.* Структура і смисл: Спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка. – К., 2000.
106. *Смілянська В. Л.* «Святим огненным словом...» Тарас Шевченко: Поетика. – К.: Дніпро, 1990. – 290 с.
107. *Стадна Л.* Висока духовність «мужицького поета» // Українська мова і література в школі. – 2004. – № 2. – С. 57-59.
108. *Тарахан-Береза З.* Шевченко – поет і художник. – К., 1985.
109. Творчий метод і поетика Т. Г. Шевченка. – К., 1980.
110. Тарас Шевченко в моєму житті: Розповіді. Статті. Нариси. – К.: Фенікс, 2004. – 479 с.
111. Теми і мотиви поезії Тараса Шевченка / Ю. Барабаш, О. Боронь, І. Дзюба, В. Мовчанюк, Є. Нахлік. – К.: Наук. думка, 2008. – 376 с.
112. *Филипович П.* Шевченкознавчі студії. – Черкаси, 2001.
113. *Фененко М. В.* Топоніміка України в творчості Тараса Шевченка. – К., 1965.
114. *Франко І.* Твори в 20 томах. – К., 1955. – Т. 17: Літ.-критичні статті.
115. *Франко І.* Шевченкова «Марія» // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – К., 1983. – Т. 39.
116. *Харчук О.* Імперські і колоніальні етнотипи у творчості Т. Шевченка // Сучасність. – 2006. – № 3. – С. 92-105.
117. *Харчук О.* Проблема прототипу в творчості Т. Г. Шевченка // Дивослово. – 2006. – № 3. – С. 49-54.
118. *Чамата Н. П.* Аналогія літературна // Слово і час. – 1995. – № 3.
119. *Чамата Н.* Графіка поетичного тексту Шевченка // Слово і час. – 2008. – № 3. – С. 39-45.
120. *Чамата Н. П.* Метафора як основа композиції зіставлення у віршах Т. Г. Шевченка // Поетика. – К., 1992.

121. *Чамата Н.* «Песня караульного у тюрмы» Тараса Шевченка та її прототексти // Слово і час. – 2006. – С. 45-48.
122. *Чамата Н. П.* Ритміка Т. Г. Шевченка. – К., 1974.
123. *Черненко О.* Історичне тло створення поеми «Кавказ» // Дивослово. – 2008. – № 3. – С. 51-52.
124. *Чух Г.* Музи генія (Інтимна лірика Т. Шевченка) // Українська мова і література в школі. – 2004. – № 1. – С. 36-40.
125. *Шаблювський Є. С.* Естетика художнього слова: (Поетичний світ Тараса Шевченка). – К.: Мистецтво, 1976. – 190 с.
126. *Шаблювський Є. С.* Народ і слово Шевченка. – К., 1961.
127. *Шаблювський Є. С.* Патріотичні ідеї в творчості Т. Г. Шевченка. – К., 1961.
128. *Шиленко Ю.* Про список з поезії Т. Шевченка «Заворожи, мене, Волхве» // Дивослово. – 2007. – № 5. – С. 54-55.
129. *Штонь Г. Т. Г. Шевченко та І. Я. Франко.* Поетичні візії України: Онтологічна спільність та відмінність // Слово і час. – 2008. – № 3. – С. 12-17.
130. *Шубравський В.* Від Котляревського до Шевченка. Проблема народності української літератури. – К., 1976.
131. *Шубравський В. Є.* Драматургія Шевченка. – К., 1961.
132. *Янів В.* Бажання суспільного резонансу в Шевченка як людини й творця // Наук. зб. УВУ. – 1961. – № 4-5.
133. *Янів В.* Українська духовність у поетичній візії Шевченка // ЗНТШ. – 1962. – Т. 169.
134. *Янів В.* Українська родина в поетичній творчості Шевченка // ЗНТШ. – 1962. – Т. 176.
135. *Яременко В.* Тарас Шевченко про чумацтво, його звичаї та пісні // Народна творчість та етнографія. – 2005. – № 2. – С. 21-29.
136. *Vojko J.* Taras Shevchenko and West European Literature // The Slavonic and East European Review, 82. Лондон, 1955; окреме вид.: Лондон, 1956.
137. *Chub D.* Shevchenko the Man. The Intimate Life of a Poet. Донкастер (Австралія), 1985.

Творчість в історичному та філософському аспектах

1. *Барабаш Ю. Я.* Тарас Шевченко: Імператив України: Історіо- й націософська парадигми. – К., 2004.
2. *Барвінський О. Г.* Тарас Шевченко – апостол правди і науки, учитель людства. – Івано-Франківськ: Плай, 2001. – 78 с.

3. *Драгоманов М.* Шевченко, українофіли і соціалізм – Львів: Українсько-руська видавнича спілка, 1906. – 157 с.
4. *Забужко О.* Шевченків міф України: Спроба філософського аналізу. – К., 1997.
5. *Завадка Б.* Серце чистее подай. Проблеми релігії у творчості Тараса Шевченка. – Л.: УПІ ім. Ів. Федорова, 1993. – 159 с.
6. *Задеснянський Р.* Апостол української національної революції. – Детройт, 1969.
7. *Назаренко І. Д.* Світогляд Т. Г. Шевченка. – К.: Худож. літ., 1957. – 243 с.
8. *Річицький А.* Тарас Шевченко в світлі епохи – Харків—Берлін—Нью-Йорк: Космос, 1923. – 196 с.
9. *Річицький А.* Тарас Шевченко в світлі епохи. – Харків: Держвидав України, 1925. – 227 с. (уривки)
10. *Романченко І. С.* Атеїзм Т. Г. Шевченка. – К., 1962.
11. *Соловей Д.* Шевченко й самостійність України. – Мюнхен, 1962.
12. *Яременко В.* «Людей і... не прокляв!» [філософсько-релігійні доктрини в творчості Т. Г. Шевченка] // Сучасність. – 2005. – № 3. – С. 108–115.

Мова творів

1. Афоризми Тараса Шевченка: Зб. крилатих висловів / Упоряд. О. Є. Мельниченко. – Чернівці: Букрек, 2009. – 293 с.
2. Джерела мовної майстерности Т. Шевченка. – К., 1964.
3. *Русанівський В.* М. У слові – вічність (Мова творів Т. Г. Шевченка). – К., 2002.
4. *Синявський О.* Елементи Шевченкової мови // Культура українського слова 1. X.; К., 1931.
5. *Сімович В.* Шевченкові «крилаті вислови» // Урок української. – 2006. – № 3/4. – С. 38-40.
6. *Смаль-Стоцький С.* Ритміка Шевченкової поезії. – Прага, 1925.
7. *Слухай Н. В., Мосенкіс Ю. Л.* Мовна символіка і міфопоетика текстів Тараса Шевченка. – К.: Видавничий дім А+С, 2006. – 168 с.
8. *Чамата Н.* Ритміка Т. Шевченка. – К., 1974.

Словники мови Тараса Шевченка

1. *Ващенко В., Петрова П.* Шевченкова лексика. Словопоказчик до поезій Т. Шевченка. – К., 1951.

2. *Митрополит Іларіон*. Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови. – Вінніпег, 1961.

3. Словарь языка русских произведений Т. Шевченко: В 2 т. – К. 1985–1987.

4. Словник мови Шевченка: У 2 т. / Ред. В. Ващенко. – К., 1964.

Малярська спадщина

1. Автопортрети Тараса Шевченка. – К., 1973.

2. *Владич Л.* Автопортрети Тараса Шевченка. – К., 1973.

3. *Владич Л. В.* «Живописна Україна» Тараса Шевченка. – К., 1963.

4. *Гаско М.* Про що розповідають малюнки Тараса Шевченка. – К.: Рад. письменник, 1970. – 225 с.

5. *Говдя П.* Шевченко – художник: Нарис. – К.: Мистецтво, 1955. – 80 с.

6. *Жаборюк А. А.* Малярська творчість Тараса Шевченка. – О.: Астропринт, 2000. – 120 с.

7. *Касіян В. І.* Мистецтво Тараса Шевченка. – К.: Знання, 1963. – 77 с.

8. *Касіян В. І.* Офорти Тараса Шевченка. – К., 1964.

9. *Овсійчук В.* Мистецька спадщина Тараса Шевченка у контексті європейської художньої культури. – Л., 2008. – 414 с.

10. *Паламарчук Г. П.* Нескорений Прометей. Творчість Шевченка – художника 1850–1857 рр. – К., 1968.

11. *Прядка В. Т.* Шевченко – видатний художник. Цінність його живописної спадщини // Українська мова і література в школі. – 2004. – № 2. – С. 35-38.

12. *Прядка В.* Творчий шлях Т. Г. Шевченка і мистецтвознавство // Українська мова і література в школі. – 2006. – № 1.

13. *Таранушенко С. А.* Шевченко – художник. – К.: Рад. Україна, 1961. – 78 с.

14. Тарас Шевченко – художник. Дослідження, розвідки, публікації. – К., 1963. – Вип. 1.

15. *Яцюк В.* Віч-на-віч із Шевченком. – К.: Балтія Друк., 2004. – 111 с.

16. *Яцюк В.* Малярство і графіка Тараса Шевченка: Спостереження, інтерпретації. – К.: Рада, 2003. – 368 с.

17. *Яцюк В.* Погвалтований том: [Спадщина Шевченка-художника] // Літературна Україна. – 2006. – 1 червня. – С. 3.

18. *Яцюк В.* Шевченківська листівка як пам'ятка історії та культури. 1890–1940. – К.: Криниця, 2004. – 488 с.

Тарас Шевченко й мистецтво

1. *Белічко Н.* Шевченкіана у творчості графіків (50-60-ті рр. ХХ ст.) // Дивослово. – 2004. – № 3. – С. 22-25.
2. *Билинская М. Л.* Шевченко и музыка. – К.: Музична Україна, 1984. – 129 с., ил.
3. *Білан А.* Театральна Шевченкіана // Українська культура. – 2004. – № 4. – С. 11-12.
4. *Дубенко С.* Тарас Шевченко та його герої на екрані. – К., 1967.
5. *Касперт А.* Шевченко і музика. Нотографічні та бібліографічні матеріали (1861–1961). – К., 1964.
6. *Купленик В.* Танцювальне мистецтво у творчій діяльності та житті Т. Шевченка // Дивослово. – № 7. – С. 78.
7. *Правдюк О. А. Т. Г. Шевченко і музичний фольклор України.* – К., 1966.
8. *Ревуцький Д.* Шевченко і народна пісня. – К., 1939.

Тарас Шевченко в житті різних народів

1. *Астаф'єв О.* Творчість Тараса Шевченка та Адама Міцкевича як діалог культур // Слово і час. – 2006. – № 6. – С. 7-14.
2. *Бойко Ю.* Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. – К., 1992.
3. *Вервес Г. Д. Т. Г. Шевченко і Польща.* – К., 1964.
4. *Імедадзе В. Т. Г. Шевченко і Грузія.* – К., 1963.
5. *Кравчук П.* Тарас Шевченко в Канаді. – К., 1961.
6. *Іофанов Д. М.* Шевченко і Лермонтов. – К., 1962.
7. *Колас Якуб.* Благотворний вплив великого співця. – К., 1961.
8. *Косів Г.* Новий «Кобзар» англійською // Літературна Україна. – 2006. – 10 квітня. – С. 6.
9. *Криштальська О.* «Кобзар» Т. Шевченка в перекладах іспанською мовою // Слово і час. – 2006. – № 3. – С. 49-52.
10. *Луценко І. А., Братусь І. В.* Тарас Шевченко та Осетія. – К.: Либідь, 2002. – 192 с.
11. *Матвійшин В. Г.* Зарубіжна література й естетика у творчій рецепції Тараса Шевченка // Всесвітня література та культура. – 2008. – № 5. – С. 2-9.

12. *Мельник О. В.* Байрон у творчій рецепції Тараса Шевченка // Всесвітня література та культура. – 2008. – № 5. – С. 10-15.
13. *Мольнар М.* Тарас Шевченко у чехів та словаків. – Пряшів, 1961.
14. *Погребенник Я.* Шевченко німецькою мовою. – К., 1973.
15. *Прийма Ф. Я.* Шевченко и русская литература XIX века. – М.; Л., 1961.
16. Світова велич Шевченка. – К., 1964. – Т. 1-3.
17. *Скуратівський В.* Шевченко в контексті світової літератури // Дивослово. – 2003. – С. 68-72.
18. *Сушко О.* Шевченківські дні в Парижі // Літературна Україна. – 2006. – 6 квітня. – С. 1.
19. Тарас Шауценка і беларуская літаратура. – Мінск, 1964.
20. Тарас Шевченко в інтернаціональних літературних зв'язках. – К., 1981.
21. Шевченко и мировая культура. – М., 1964.
22. *Шубравський В.* Шевченко і літератури народів СРСР. – К., 1964.

Вивчення в школі

1. *Боженко М. К.* Балади Т. Г. Шевченка і вивчення їх у школі. – К., 1966.
2. Велика сила прийшла з України: Брейн-ринг за творчістю Т. Г. Шевченка // Урок української. – 2002. – № 8. – 42-44.
3. *Верготі Л.* Літературна вікторина: Життя і творчість Тараса Шевченка // Укр. література в загальноосвітній школі. – 2006. – № 12. – С. 33-34.
4. Вивчення творчості Т. Г. Шевченка в школі. – К., 1964.
5. Вічно живий: Літературно-драматична композиція // Українська мова і література в школі. – 2005. – № 1. – С. 55-59.
6. *Войнова О. Т.* Шевченківські дні в школі. – К., 1963.
7. *Ганжеєва В. Ф.* Шевченківські автопортрети: Літ.-музична композиція // Шкільна бібліотека. – 2007. – № 2. – С. 19-22.
8. Життєвий шлях Тараса Григоровича Шевченка // Шкільна бібліотека. – 2007. – № 3. – С. 90-95.
9. *Мельник О.* Звучать Шевченкові слова: Сценарій // Всесвітня література та культура. – 2008. – № 10. – С. 36-39.
10. Наш Шевченко: Літературно-музичний сценарій // Дивослово. – 2000. – № 5. – С. 47-49.
11. *Неділько Г. Я.* Тарас Шевченко. Життя і творчість. – К.: Рад. школа, 1988. – 246 с.

12. *Неділько Г. Я., Неділько В. Я.* Тарас Шевченко. Семінарій. – К.: Вища школа, 1985. – 356 с.
13. *Степанишин Б. І.* Вивчення творчості Т. Г. Шевченка в школі. – К.: Радянська школа, 1969. – 250 с.
14. *Стеценко Л. Ф.* Вивчення творчості Т. Г. Шевченка в школі. – К.: Рад. школа, 1955. – 204 с.
15. *Хоміч М.* Наш пророк: Літературно-музична композиція // Дивослово. – 2004. – № 3. – С. 51-54.
16. *Шамрай Л. Є.* Вшануємо Т. Г. Шевченка: Усний журнал // Шкільна бібліотека. – 2008. – № 2. – С. 85-87.

Увічнення пам'яті

1. *Арсенич П.* Тарас Шевченко і Прикарпаття. – Івано-Франківськ: Нова зоря, 2001. – 200 с.
2. *Бас В. В.* Шевченків край: Фотопутівник. – К.: Мистецтво, 1989. – 263 с.
3. *Божко С.* Скільки пам'ятників Кобзарю? // День. – 2004. – 10 вересня. – С. 19.
4. *Брижицька С.* Життя і слово українця для українців. Тарас Шевченко і становлення національної ідентичності українців за матеріалами книг вражень на його могилі 1896–1926 рр. – К.: Задруга, 2006. – 294 с.
5. *Дзюба І.* З історії національної премії імені Тараса Шевченка // Шкільна бібліотека. – 2007. – № 2. – С. 17-18.
6. *Дорош Є. Г.* Тарас Шевченко на Поділлі і Волині. – Т.: Економічна думка, 2002. – 102 с.
7. *Дуда І., Мельничук Б.* Тарас Шевченко на Тернопільщині. – 2 вид., доп. – Т., 1998. – 81 с.
8. *Жмыр В.* Шевченко в Києве: Фотопутеводитель. – К.: Мистецтво, 1988. – 126 с.
9. *Криворучко В.* У бронзі і граніті [Пам'ятники Великому Кобзареві] // Дивослово. – 2003. – № 3. – С. 69-73.
10. Літературно-меморіальний будинок-музей Т. Г. Шевченка в Києві: Фотопутівник. – К.: Мистецтво, 1986. – 126 с.
11. На Тарасовій горі: Фотоальбом. – К.: Мистецтво, 1984. – 96 с., іл.
12. *Наумова Н.* Шляхами Кобзаря: Подорож до Шевченкового краю // Дивослово. – 2005. – № 4. – С. 63-66.
13. По Шевченківських місцях на Україні. – К.: Держ. вид-во образотворчого мистецтва, 1962. – 45 с.

14. *Скорський М.* Живий у правді віковій: [Поезії про Кобзаря років незалежності України] // Дивослово. – 2005. – № 10. – С. 59-63.
15. *Соя Б.* «Ми тебе не забули, Тарасе!» (Поети-лауреати Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка – Кобзареві) // Дивослово. – 2004. – № 3. – С. 29-50.
16. *Танана Р. В., Шпильова Н. М.* Канівський державний музей-заповідник Т. Г. Шевченка: Путівник. – Дніпропетровськ: Промінь, 1978. – 93 с.
17. Шевченкіана Придніпров'я. – Дніпропетровськ, 2008. – 435 с.
18. Шевченківські місця України. – К., 1957.
19. Шевченкова дорога в Білорусь: Літературно-публіцистичний збірник. – Львів: Світ, 2004. – 270 с.
20. *Шестопап П. Л.* Могила Т. Г. Шевченка. – К., 1954.

Історія шевченкознавства

1. *Бойко Ю. Т.* Шевченко в навітленні С. Єфремова // Бойко Ю. Вибране. – Мюнхен, 1981.
2. *Бойко Ю.* Фальсифікація Шевченка в СРСР // Наук. зб. УВУ. – 1961. – № 4-5.
3. *Комишанченко М.* З історії українського шевченкознавства. – К., 1972.
4. *Комишанченко М. П.* Тарас Шевченко в українській критиці (50-60 роки ХІХ ст.) – К., 1969.
5. *Петров В.* Провідні етапи розвитку сучасного шевченкознавства. – Авгсбург: УВАН, 1947.
6. *Смілянська В.* Біографічна шевченкіана (1861– 1981). – К., 1984.
7. Шевченкознавство: Підсумки й проблеми. – К.: Наук. думка, 1975. – 561 с.
8. Шевченкознавство у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (1860– 2003). – К.: ВПЦ «Київський ун-т», 2004. – 322 с.

Бібліографія

1. *Багрич М. І.* Т. Г. Шевченко. Бібліограф. покажчик (1917–1963). – Х., 1964.
2. *Гресько М. Т.* Шевченко французькою мовою (1847– 1967): Бібліограф. покажчик. – Л., 1967.

3. Гресько М., Занічковський М., Кулик В. Шевченко в німецьких перекладах та критиці (1843– 1917): Бібліограф. покажчик. – Л., 1968.
4. Гресько М., Андріанова Н. Т. Шевченко мовами італійською, іспанською, португальською та есперанто: Бібліограф. покажчик. – Л., 1968.
5. Збірник праць наукових шевченківських конференцій (1952– 2002): Покажчик змісту. – Черкаси, 2002.
6. Сарана Ф. К. Т. Г. Шевченко. Бібліографія ювілейної літератури (1960– 1964). – К., 1968.
7. Тарас Шевченко: Бібліографічний покажчик 1989– 2003. – К., 2004. – 240 с.
8. Тарас Шевченко (1989– 2004): Матеріали до бібліографії. – К., 2005. – 300 с.
9. Тарас Шевченко. Бібліографія бібліографії (1840– 1960). – К., 1961.
10. Тарас Шевченко. Бібліографія літератури про життя і творчість (1839– 1959). – К., 1963. – Т. 1-2.

Інтернет-ресурси

<http://www.batjkivshhyna-tarasa.com.ua/morynci/index.html> Моринці.

<http://www.batjkivshhyna-tarasa.com.ua/kerelivka/index.html> Шевченкове.

<http://www.batjkivshhyna-tarasa.com.ua/budyshhe/index.html> Будище.

<http://www.batjkivshhyna-tarasa.com.ua/viljsna> <http://www.batjkivshhyna.com.ua> – Вільшана

<http://www.shevchenkoplacе.org> Вебсайт комітету збереження вулиці ім. Тараса Шевченка в Нью-Йорці (США).

<http://www.shevchenko.org/> Англomовний вебсайт наукового товариства імені Шевченка в Нью-Йорці (США).

<http://www.infoukes.com/shevchenkomuseum> Вебсайт музею Тараса Шевченка в Торонто (Канада).

<http://www.chass.utoronto.ca/~tarn/courses/429-sp.html> Англomовна сторінка з автопортретами Тараса Шевченка. Розташована на сервері департаментa слов'янської мови та літератури торонтського університета (Канада).

<http://poetyka.uazone.net/kobzar> Web-версія «Кобзаря» Тараса Григоровича Шевченка в Бібліотеці Української Поезії.

<http://www.park.kiev.ua/u%27people/artists/shevchenko/> Сайт Національного музею Тараса Шевченка у Києві.

<http://kobzar.info/memories/museums/> Музеї Тараса Шевченка в Канаді, Казахстані, Україні та Росії.

<http://www.kobzar.info/> Портал, присвячений Шевченку.

<http://www.poezia.org/ua/personnels/4> Авторська сторінка Тараса Шевченка в електронному архіві «Поезія та авторська пісня України».

https://msmb.org.ua/books/thematic_bibliography/421/ Матеріали до 50-річчя від дня заснування Національної премії України імені Тараса Григоровича Шевченка.

ЛАВРЕАТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА 1962–2022 РОКІВ

1962 рік

- ГОНЧАР О.Т. – за роман «Людина і зброя».
- ТИЧИНА П.Г. – за «Вибрані твори» в трьох томах.
- МАЙБОРОДА П.І. – за «Вибрані пісні».

1963 рік

- СОСЮРА В.М. – за книги лірики «Ластівки на сонці», «Щастя сім'ї трудової».
- ТЮТЮННИК Г.М. – за роман «Вир».
- МАЙБОРОДА Г.І. – за оперу «Арсенал».

1964 рік

- ТИХОНОВ М. С. – за популяризацію творчості Т. Г. Шевченка та переклади творів української поезії російською мовою.
- МАЛИШКО А.С. – за книгу лірики «Далекі орбіти».
- КАСІЯН В.І. – за багаторічну мистецьку творчість на шевченківську тематику та виконані ним художні твори - естампи, офортні ілюстрації до «Кобзаря», ілюстрації до роману О. Іваненко «Тарасові шляхи».
- ЛЮДКЕВИЧ С.П. – за симфонію-кантату «Кавказ» і вокально-симфонічну кантату «Заповіт».
- ХРУЩОВ М.С. – за видатну громадсько-політичну діяльність в Українській Радянській Соціалістичній Республіці.

1965 рік

- БАЖАН М.П. – за поему «Політ крізь бурю».
- ВІЛЬДЕ І.Д. – за роман «Сестри Річинські».
- ВІРСЬКИЙ П.П. – за створення концертної програми (1964 року) Державного заслуженого ансамблю танцю Української РСР.

1966 рік

- ПАНЧ П.Й. – за повість «На калиновім мості».
- ПРИМАЧЕНКО М.О. – за цикл художніх робіт «Людам на радість».
- РЕВУЦЬКИЙ Л.М. – за концерт для фортепіано в супроводі симфонічного оркестру.

1967 рік

- ЛЕ (МОЙСЯ) І.Л. – за роман у трьох книгах «Хмельницький».
- КУЛЬЧИЦЬКА О.Л. – за серію графічних і живописних творів, у яких відбито героїчну історію і мистецьку культуру українського народу.
- ІВЧЕНКО В.І. – за художній фільм «Гадюка».

1968 рік

- НОВИЧЕНКО Л.М. – за книгу літературно-критичних нарисів і портретів «Не ілюстрація - відкриття!».
- ВАСИЛАЩУК Г.В.,
ВЕРЕС Г.І. – за цикл українських народних тканих рушників, створених у 1965-1967 роках.
- ВЕРЬОВКА Г.Г.
(посмертно),
АВДІЄВСЬКИЙ А.Т.,
художні керівники
Українського народного
хору – за створення високохудожніх концертних програм Державного заслуженого українського народного хору імені Г. Г. Верьовки.

1969 рік

- ГОЛОВКО А. В. – за роман «Артем Гармаш».
- ДЕРЕГУС М.Г.,
ТРОХИМЕНКО К.Д. – за створення картин та ілюстрацій на шевченківські теми та серію нових живописних і графічних творів: «Пісня», «Кам'янець-Подільська фортеця», «Старі верби» (Дерегус); цикл картин «Моя рідна Батьківщина» (Трохименко).
- МІНЬКІВСЬКИЙ О.З.,
художній керівник
Державної заслуженої
капели бандуристів
Української РСР – за концертні програми 1966-1968 років.

1970 рік

- ЗБАНАЦЬКИЙ Ю.О. – за роман «Хвилі».
- КАНІВЕЦЬ В.В. – за роман «Ульянови».
- НАГНИБІДА М.Л. – за цикл віршів на ленінську тему «Риси рідного обличчя» у збірці поезій «На полі битви».
- ШОВКУНЕНКО О.О. – за серію портретів (поета М. Рильського, генерал-

майора С. Ковпака, партизанки М. Вовчик) і цикл нових пейзажів.

СМІЯН С.К.,
режисер-постановник,
ПАРАКОНЬЄВ К.Й.,
виконавець головної ролі

– за спектакль «Ярослав Мудрий» у Запорізькому обласному музично-драматичному театрі імені М.О. Щорса.

1971 рік

КОЗАЧЕНКО В.П.

– за цикл повістей «Ціна життя», «Гарячі руки», «Блискавка», «Листи з патрона», «Яринка Калиновська», «Біла пляма».

КОРНІЙЧУК О.Є.,
драматург,
АЛЕКСІДЗЕ Д.О., режисер-
постановник,
ТКАЧЕНКО Ю.С.,
ПОНОМАРЕНКО Є.П.,
КУМАНЧЕНКО П.В.,
ЗАДНІПРОВСЬКИЙ М.О.,
ДАЛЬСЬКИЙ В.М.,
виконавці головних ролей

– за виставу «Пам'ять серця» в Київському державному ордену Леніна академічному українському драматичному театрі імені Івана Франка.

ЛЯТОШИНСЬКИЙ Б.М.,
композитор,
ЛУЦІВ Ю.О.,
диригент-постановник,
СМОЛИЧ Д.М.,
режисер-постановник,
ЛИСИК Є.М.,
художник-постановник

– за оперу «Золотий обруч» у Львівському державному академічному театрі опери і балету імені Івана Франка.

ЛЕВАДА О.С.,
автор сценарію,
ЛЕВЧУК Т.В.,
режисер-постановник,
ГАЙ О.Д.,
виконавець ролі
М.М. Коцюбинського

– за кінофільм «Родина Коцюбинських».

МАРИНЧЕНКО Є.О.,
ЖИЛИЦЬКИЙ П.Н.

– за створення проекту Палацу культури «Україна» у м. Києві.

1972 рік

ВОРОНЬКО П.М.

– за збірку поезій «Повінь».

ГЛУЩЕНКО М.П.

– за серію живописних творів «По ленінських місцях за кордоном», «Пейзажі України» (1969-1971 рр.);

ФІЛАТОВ К.В.

– за картини «В. І. Ленін», «Красна площа».

КРВАВИЧ Д.П.,
МИСЬКО Е.П.,
МОТИКА Я.М, скульптори,
ВЕНДЗИЛОВИЧ М.Д.,
архітектор,
ПИРОЖКОВ О.П.,
художник

– за монумент Бойової слави Радянських збройних сил у м. Львові.

МИРОШНИЧЕНКО Є.С. – за виконавську діяльність 1970-1971 років.

КОНДРАТЮК М.К.,
ПЕТРИНЕНКО Д.Г. – за концертні програми 1969-1971 років.

1973 рік

ГОРДІЄНКО К.О. – за роман-трилогію «Чужу ниву жала», «Дівчина під яблунею», «Буймир»

УШАКОВ М.М. – за збірки поезій «Мои глаза», «Я рифмыне боюсь глагольной» і багаторічну плідну діяльність у галузі перекладів з української літератури.

МУХІН В.І.,
ФЕДЧЕНКО В.Х.,
ОВЧАРЕНКО І. П.,
ЧУМАК І.М.,
скульптори,
ГОЛОВЧЕНКО Г.Г.,
ЄГОРОВ А.М.,
МІНЬКО І.Ф.,
архітектори

– за монумент «Україна – визволителям» у с. Міновому Ворошиловградської області.

ГНАТЮК Д.М. – за виконавську діяльність 1971—1972 років.

ТКАЧ М.М.,
автор сценарію,
КОСИНОВ О.П.,
режисер,
ПИСАНКО І.М.,
оператор

– за повнометражний документальний фільм «Радянська Україна».

1974 рік

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ П.А. – за романи «Первоміст», «Смерть у Києві»,

БОЖІЙ М.М. – за картини «В. І. Ленін», «ХХвік», «Новий час».

КАЛЬЧЕНКО Г.Н.,
скульптор,
ІГНАЩЕНКО А.Ф.,
архітектор

– за пам'ятник Лесі Українці в м. Києві.

ШТОГАРЕНКО А.Я. – за симфонію № 3 («Київську»).

РОМАНИЦЬКИЙ Б.В.

– за виконання ролі Граса у п'єсі М. Куліша «Маклена Граса» у Львівському державному академічному українському драматичному театрі імені М. Заньковецької та за видатний внесок у розвиток українського радянського театрального мистецтва.

1975 рік

СОБКО В.М.

– за роман «Лихобор».

КОВАЛЬОВ О.О.

– за скульптурні портрети наших сучасників (Д.С. Коротченка, М.Т. Рильського, В.П. Філатова).

БІЛАШ О. І.

– за пісні «Ленінова весна», «Моя Батьківщина», «Пісня звитяжців», «Пісня червоних вершників», «Істина», «Я жил в такие времена», створені в 1971-1974 роках.

ГОЛЕНКО М.Ф.,
ГРИЦЕНКО Т.М.,
ПИСАРЕНКО Н.Д.,
тріо бандуристок

– за концертні програми 1973-1974 років.

БЄЛЯЄВ В. П.,
автор сценарію,
ІСАКОВ В. Т.,
режисер-постановник,
ДВОРЖЕЦЬКИЙ В. В.,
виконавець
ролі Ярослава Гайдая,
ЗАКЛУННА В. Г.,
виконавиця ролі Стефи

– за художній фільм «До останньої хвилини».

1976 рік

ДРАЧ І.Ф.

– за збірку поезій «Корінь і крона».

ПУЗИРКОВ В.Г.

– за картини «Солдати», «У землянці».

ШАМО І.Н.,
композитор,
ЛУЦЕНКО Д.О.,
поет

– за пісні «Балада про братерство», «Києве мій», «Стоїть над Волгою курган», «Зачарована Десна», «Пісня про щастя», «Не шуми, калинонько», «Фронтовики».

ШОСТАКОВИЧ Д.Д.
(посмертно), композитор,
СИМЕОНОВ К.А.,
диригент-постановник,
ВЕНЕДИКТОВ Л.М.,
хормейстер,
ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ О.М.,
виконавець
ролі Бориса Ізмайлова,
КОЛЕСНИК Є.В.,
виконавиця
ролі Катерини Ізмайлової

– за оперу «Катерина Ізмайлова» в Державному академічному театрі опери та балету УРСР імені Т. Г. Шевченка.

БАЙКО Д.Я.,
БАЙКО М.Я.,
БАЙКО Н.Я.,

– за концертні програми 1973-1975 років.

1977 рік

КОЛОМІЄЦЬ О.Ф.

– за драматичну діалогію «Голубі олені» і «Кравцов».

ПАВЛИЧКО Д.В.

– за збірку поезій «Любов і ненависть».

ДАВИДЗОН Я.Б.

– за фотокореспонденції, у яких відображено бойові подвиги і трудову діяльність радянських людей, та фотопортрети передовиків народного господарства, науки і культури.

КЛЮНЕНКО А.С.,
РСПН В.Б.,
ЩЕРБАК І.П.,
ФРІДМАН А.Я.,
ШЕРСТЮК О.С.

– за книгу нарисів «Днепровские огни».

АГІБАЛОВ В.І.,
РИК Я.Й.,
ОВСЯНКІН М.Ф.,
СВІТЛУРУСОВ С.Г.,
АЛФЬОРОВ І.О.,
ЧЕРКАСОВ Е.Ю.,
МАКСИМЕНКО А.О.

– за пам'ятник на честь проголошення Радянської влади на Україні в м. Харкові.

СТАНКОВИЧ Є.Ф.

– за симфонію № 3 «Я стверджуюсь» на слова П. Тичини.

БАЖЕНОВ А.І.,
СКВОРЦОВ Б.Д.,
ХОЛОДОВ Ю.Б.,
КРАСНОЩОК Л.А.,
артисти заслуженого
ансамблю УРСР,
струнного квартету
імені М.В. Лисенка

– за концертні програми 1974-1976 років.

БИКОВ Л.Ф.

– за постановку і виконання головних ролей у фільмах «В бій ідуть тільки «старики» і «Ати-бати, йшли солдати».

1978 рік

ЗЕМЛЯК В.С.
(посмертно)

– за романи «Лебедина згряя», «Зелені Млини».

ШАМОТА М.З.

– за монографію «Гуманізм і соціалістичний реалізм».

БОРИСЕНКО В.Н.,
скульптор,
КОНСУЛОВ А.Д.,
архітектор

– за пам'ятник бійцям Першої Кінної армії в смт. Олесько Буського району Львівської області.

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Г.Г.

– за серію живописних творів «По ленінських місцях», «Ульянови на Україні» і цикл індустріальних пейзажів України.

ДАНЬКЕВИЧ К.Ф.,

композитор,

ВАРИВОДА П.С.,

диригент-постановник,

АРЕФ'ЄВ А.В.,

художник,

КЮСЕ В.В.,

хормейстер,

ДАНЬШИН А.А.,

СУРЖИНА Н.А.,

УКРАЇНСЬКИЙ М.О.,

виконавці провідних ролей

– за оперу «Богдан Хмельницький» (нова редакція) у Дніпропетровському державному театрі опери та балету.

ЗАРУДНИЙ М.Я.,

автор п'єси,

ДАНЧЕНКО С.В.,

режисер-постановник,

КИПРІЯН М.В.,

художник-постановник,

ДОЦЕНКО Н.П.,

МАКСИМЕНКО В.Г.,

СТРИГУН Ф.М.,

виконавці провідних ролей

– за виставу «Тил» у Львівському державному академічному українському драматичному театрі імені М.К. Заньковецької.

МАЛИШЕВСЬКИЙ І.Ю.,

автор сценарію

та дикторських текстів,

ГРАБОВСЬКИЙ І.А.,

автор сценарію і режисер,

ШЕВЧЕНКО В.М.,

режисер

– за кінотрилогію «Радянська Україна. Роки боротьби й перемог» Української студії хронікально-документальних фільмів.

АФЗАМЕТДІНОВА С.Ю.,

ЮДІН В.Л.,

архітектори,

БИКОВ Е.М.,

головний конструктор

проекту

– за створення Кримського обласного музично-драматичного театру в м. Сімферополі,

1979 рік

ДМИТЕРКО Л.Д.

– за збірки поезій «Світе мій», «Основа».

ПОДОЛЯН М.П.

– за публіцистичні статті та памфлети в періодичній пресі 1976-1978 років.

ШАБЛІОВСЬКИЙ Є. С.

– за монографію «Чернышевский и Украина».

ВАТЧЕНКО А.Ф.,

– за комплекс Дніпропетровського історичного музею

керівник роботи,
ЗУЄВ В.О.,
архітектор, автор
реконструкції комплексу,
КОРОТКОВ В.І.,
РИВІН В. Л.,
художники, автори
інтер'єрів музею,
БУТ М.Я.,
ОВЕЧКІН М.В.,
художники, автори
діорами «Битва за Дніпро»,
ПРОКУДО В.С.,
автор сценарію і науковий
консультант діорами
«Битва за Дніпро»

імені Д.І. Яворницького.

МОКРЕНКО А.Ю.

– за театральну-концертну діяльність 1977-1978 років.

МУРАВСЬКИЙ П.І.

– за концертні програми 1977-1978 років з творів
М.Д. Леонтовича.

ДЕНИСЕНКО В.Т.,
автор сценарію і режисер

– за художній фільм «Женці» Київської кіностудії
художніх фільмів імені О. П. Довженка.

ГНЄЗДІЛОВ В.Г.,
УРСАТІЙ Г.А.,
архітектори,
СМИРНОВА Є.Д.,
інженер

– за комплекс ландшафтного парку імені 50-річчя
Жовтня в м. Черкасах.

1980 рік

МУШКЕТИК Ю.М.

– за роман «Позиція».

СТЕЛЬМАХ М. П.

– за роман «Чотири броди».

КИРИЛЮК Є.П.,
відповідальний редактор
словника,
БОРОДІН В.С.,
заступник відповідального
редактора,
ЖУР В.П.,
ІВАКІН Ю.О.,
САРАНА Ф.К.,
члени редколегії

ЛОПУХОВ О.М.

– за картини «Сильні духом», «Війна», «Місячна
соната», «Перемога», «Вихор Жовтня», «Вольниця».

КОС-АНАТОЛЬСЬКИЙ А.Й.

– за збірник «Вокальні твори».

ТУРЧАК С.В.,
диригент-постановник

– за опери «Іван Сусанін» М. Глінки, «Пікова
дама» П. Чайковського, «Милана» Г. Майбороди в

Державному академічному театрі опери та балету УРСР
імені Т.Г. Шевченка.

БАРСУК В.О.,
ПУТІНЦЕВ А.Г.,
автори сценарію,
ТИХОНОВ В.В.,
ведучий,
БУЗИЛЕВИЧ О.В.,
КУЩ В.А.,
оператори

– за публіцистичний документальний телевізійний
фільм за книгою Л. І. Брежнева «Відродження» студії
«Укртелефільм».

ПІДЛІСНИЙ З.В.,
НІВІНА Л.Д.,
ЗЕМЯНКІН С.М.,
архітектори,
автори проекту,
КОРНІЛЬЄВ Я.О.,
інженер-конструктор,
автор проекту

– за житловий квартал «Сріблястий» у м. Львові.

1981 рік

ДІМАРОВ А.А.

– за роман-дилогію «Біль і гнів».

ТИТОВ В.А.

– за повісті «Всем смертям назло...», «Ковыль - трава
степная».

КОРОТИЧ В.О.

– за книги публіцистики «Кубатура яйця», «Побачити
зблизька» та публіцистичні виступи у пресі, по радіо і
телебаченню.

ШОРИН Е.О.,
керівник роботи,
ГУСЕЛЬНИКОВА Т.В.,
архітектор-реставратор,
ОЗЕРНИЙ М.І.,
СЕМЕРНЬОВ В.М.,
СТЕШИН Ю.Т.,
художники,
ІВАНОВ В.Я.,
інженер-конструктор,
ХЛОПИНСЬКА Л.Д.,
ЧЕРЕДНИЧЕНКО Г.І.,
завідуючі відділами музею,
наукові консультанти,
КЕРАНЧУК Л.К.,
будівельник

– за створення музею суднобудування і флоту в
м. Миколаєві.

РОГОВЦЕВА А.М.,

– за виконання ролей Раневської («Вишневый сад» А.
Чехова), Лесі Українки («Надеяться» Ю. Щербака), Надії
 («Хазяйка» М. Гарасвої) на сцені Київського державного
академічного російського драматичного театру імені Лесі

Українки.

ДЕРЖАВНА ЗАСЛУЖЕНА
АКАДЕМІЧНА КАПЕЛА
УРСР «ДУМКА»

– за концертні програми останніх років.

ЧЕРКАСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ЗАСЛУЖЕНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ
НАРОДНИЙ ХОР

– за концертні програми останніх років.

СЛШЕЦЬ С.П.,
керівник авторського
колективу,
ЛУШПА М.П.,
ЧОРНОДІД А.Ю.,
архітектори, автори проекту,
ПЕТРОВА І.Л.,
інженер-конструктор,
автор проекту

– за Сумський театр драми і музичної
комедії архітектор, імені М.С. Щепкіна.

1982 рік

МОРОЗ А.Т.

– за роман «Четверо на шляху».

СТАДНИЧЕНКО В.Я.

– за публіцистичні твори останніх років.

ШИШКО С.Ф.

– за серію картин «Київська сюїта».

БЛЕЦЬКИЙ П.О.

– за книги «Український портретний живопис XVII-
XVIII ст.», «Українське мистецтво другої половини XVII-
XVIII століть», «Українське радянське мистецтво».

МІРОШНИЧЕНКО М.І.,
автор п'єси,
ТЕРЕНТЬЄВ В.С.,
режисер-постановник,
КРИВОШЕЇН О.С.,
художник-постановник,
ГОНЧАР А.П.,
виконавець ролі Автора і
першого секретаря обкому
партії

– за виставу «Возрождение» за однойменною книгою
Л.І. Брежнева в Одеському обласному російському
драматичному театрі імені А.В. Іванова.

ІКОННИК В.М.,
художній керівник і
головний диригент
Київського камерного хору
імені Б.М. Лятошинського

– за популяризацію хорової спадщини українського
радянського композитора Б. М. Лятошинського і концертно-
виконавську діяльність останніх років.

МАЩЕНКО М.П.,
режисер-постановник,
ХАРИТОНОВ А.І.,
виконавець ролі Овода,

– за трисерійний художній телевізійний фільм «Овід»
Київської кіностудії художніх фільмів імені О.П. Довженка.

БОНДАРЧУК С.Ф.,
виконавець ролі кардинала
Монтанеллі

СОСНОВИЙ Д.Г.,
архітектор,
ВІЛЬШУК В.М.,
скульптор,
ШЕВЧУК В.О.,
художник,
ОВЧАР А.С.,
столяр-червонодеревник,
ЛУКАШКО В.М.,
різьбяр,
автори художньо-
декоративного оформлення
театру,
САНДЛЕР Л.П.,
інженер-конструктор,
автор проекту театру

– за використання мотивів народної творчості при створенні приміщення музично-драматичного театру імені Івана Франка в м. Івано-Франківську.

1983 рік

ОЛІЙНИК Б.І.

– за збірки поезій «Сива ластівка», «У дзеркалі слова», «Дума про місто».

БОЙКО В.П.,
ЛПАТОВ Р.Ф.,
керівники авторської групи,
КУЗНЄЦОВ Г.Ю.,
МАТВЄЄВ Є.В.,
НОВИКОВ Ю.Г.,
ШЕВЧЕНКО М. Д.,
художники,
ЗУБЕЦЬ А. М.,
складач,
ХОМЕНКО М. І.,
друкар

– за впровадження нових принципів конструювання, оформлення та поліграфічного виконання творів класиків марксизму-ленінізму та видатних діячів комуністичного і робітничого руху (К. Маркс «Капітал», «Громадянська війна у Франції»; Г. Димитров «І все-таки вона крутиться!»).

СВИДА В.І.

– за горельєф «В сім'ї єдиній».

КОЛЕССА М.Ф.

– за хорову сюїту «Лемківське весілля» (друга редакція), збірник «Обробки українських народних пісень».

РЄЗНІКОВИЧ М.І.,
режисер-постановник,
ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ В.М.,
МАЖУГА Ю.М.,
ПАЗЕНКО А.Ф.,
СМОЛЯРОВА О.З.,
РЕШЕТНИКОВ А.Г.,
РУШКОВСЬКИЙ М.М.,
ЯРЕМЧУК Л.Г.,

– за створення образу радянського сучасника у виставах «Предел спокойствия», «Кафедра», «Тема с вариациями» у Київському державному академічному російському драматичному театрі імені Лесі Українки.

актори

ДЕРЖАВНА ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО
ПРАПОРА ЗАСЛУЖЕНА
КАПЕЛА БАНДУРИСТІВ
УРСР

– за концертні програми останніх років.

БУТЕНКО М.П.,
СТРЕЛЬЦОВ В.О.,
керівники робіт,
АНТОНОВ А.П.,
ЛУЦЕНКО М.Г.,
МОЛІВЄРО В.О.,
ПІДВЕЗКО А.П.,
РАТУШНИЙ Г.В.,
архітектори,
автори проектів

– за забудову і благоустрій центру
м. Верхньодніпровська Дніпропетровської області.

ЯВОРСЬКИЙ А.С.,
інженер, керівник
творчого колективу,
ГЛИБЧЕНКО В.В.,
технік-архітектор,
ІВАНЕНКО І.О.,
мистецтвознавець,
НОВИКОВ Л.В.,
ШКЛЯР В.С.,
архітектори,
ХАБІНСЬКИЙ А.І.,
інженер,
члени авторського
колективу,
КУЛИКОВ Є.Л.,
скульптор

– за реставрацію пам'ятки архітектури XVIIIст.
Маріїнського палацу в м. Києві.

ЯКУТОВИЧ Г.В.

– за ілюстрації до книжок «Повість минулих літ»,
«Слово про Ігорів похід», «Карби. Чічка. Злодія зловили»
М. Черемшини, «Козак Голота» М. Пригари.

1984 рік

ВИШЕСЛАВСЬКИЙ Л.М.

– за збірку поезій «Близкая звезда».

СИЗОНЕНКО О.О.

– за роман-трилогію «Степ», «Була осінь», «Мета».

ЯВОРІВСЬКИЙ В.О.

– за художньо-документальну повість «Вічні
Кортеліси».

ВРОНСЬКИЙ М.К.,
СУХЕНКО В.В.,
скульптори,
ФЕДОРОВ Є.Б.,
архітектор

– за пам'ятник Т.Г. Шевченку в м. Шевченко
Мангишлацької області Казахської РСР;

ШАТАЛІН В.В.

– за цикл картин на історико-революційну, військово-патріотичну теми і твори про сучасників.

ГУБАРЕНКО В.С.

– за балет «Камінний господар» за мотивами однойменної драми Лесі Українки (друга редакція), оперу «Пам'ятай мене».

УЖВІЙ Н.М.

– за виконання ролей у виставах останніх років на сцені Київського державного академічного українського драматичного театру імені Івана Франка.

КУШНІРЕНКО А.М

художній керівник
і головний диригент
заслуженого
Буковинського
ансамблю
пісні і танцю УРСР

– за концертні програми 1979-1983 років.

ШТОЛЬКО В.Г.,

архітектор,
керівник авторського
колективу,

ГРАЧОВА А.В.,

КАБАЦЬКИЙ О.О.,

РАЛЬЧЕНКО В.І.,

архітектори,

СЛОБОДА В.К.,

інженер-конструктор,

автори проекту,

ЛЮБЕНКО І.П.,

будівельник

– за готельний комплекс «Градецький» у м. Чернігові.

ВІНГРАНОВСЬКИЙ М.С.

– за збірки творів для дітей «Літній ранок», «Літній вечір», «Ластівка біля вікна», «На добраніч».

1985 рік

ІВАНИЧУК Р.І.

– за романи «Вода з каменю», «Четвертий вимір».

РИБАЛКО М.С.

– за збірку поезій «Незакатная звезда» та нові вірші в періодичній пресі.

ЦЮПА І.А.

– за художньо-документальну книгу «У серці дзвонять голоси» та публіцистичні виступи у пресі;

РИМАРЕНКО Ю.І.

– за книгу документально-публіцистичних нарисів і статей «З ким і проти кого».

ФАЩЕНКО В.В.

– за літературно-критичні праці «У глибинах людського буття», «Характери ситуації».

ГОРБАНЬ Є.Ю.

– за пам'ятник героям Горлівського збройного повстання 1905 року в м. Горлівці Донецької області;

НАСЄДКІН А.Л.

– за цикл живописних творів про колгоспне

будівництво «До колгоспу», «Хліб революції», «Продзагін», «Земля».

ІВАНСЬКИЙ Р.І., художній
і музичний керівник,

ДІДУХ В.Є.,

ПРУТКІН Є.Д.,

РЕУС В.М.,

ХАРЧЕНКО О.М.,

виконавці вокального

квартету «Явір»

Українського гастрольно-

концертного об'єднання

– за концертні програми 1982-1984 років;

КОТОРОВИЧ Б.А.

– за концертні програми 1982-1984 років.

ДОБРОДЄЄВ Б.Т.,

ШИШЛІН М. В.,

автори сценарію,

ІБАНЬЄС-

ФЕРНАНДЕС Арнальдо,

режисер,

КУКОРЕНЧУК В.В.,

оператор

– за повнометражний хронікально-документальний
кінофільм «Тривожне небо Іспанії» Української студії
хронікально-документальних фільмів.

ГОПКАЛО В.І.,

архітектор,

керівник авторського

колективу,

ГРЕЧИНА В.М.,

КОЛОМІЄЦЬ В.Є.,

ФІЛЕНКО Л.І.,

архітектори,

ГАЙДАМАКА А.В.,

МЯГКОВ В.О.,

художники,

БАРУЛЕНКОВ В.В.,

інженер-будівельник

– за архітектуру і художнє оформлення Київського
філіалу Центрального музею В.І. Леніна.

ГУЦАЛО Є.П.

– за повість «Саййора» та збірку оповідань
«Пролетіли коні»;

ПОПЕНКО Д.П.,

архітектор,

керівник авторського

колективу,

ЛОСЬ Л.Ф.,

архітектор,

ПУХОВА І. П.,

інженер-конструктор

– за комплекс Республіканського науково-
методичного центру охорони здоров'я матері і дитини.

1986 рік

ЗАБАШТАНСЬКИЙ В.О.

– за збірку поезій «Запах даліни» і нові вірші в періодичній пресі.

ІВАНЕНКО О.Д.

– за книгу «Завжди в житті».

КОЗЛОВСЬКИЙ М.Ф.

– за фотоальбом «Києве мій».

ТОВСТУХА Л.С.,

БАБЕНКО Н.Н.,

художники,

ЄФРЕМОВА Д.Ф.,

БОНДАРЕЦЬ Г.С.,

килимарниці (гобелен);

ТРЕГУБОВА В.М.,

ТРЕГУБОВ М. С.,

художники (фарфор)

– за високохудожнє використання народних традицій у творах декоративно-прикладного мистецтва.

ДОМІНЧЕН К.Я.

– за симфонію № 4 «Велика Вітчизняна».

ТАЯКІНА Т.О.,

КОВТУН В.П.

– за створення головних партій у балетах «Лісова пісня» М. Скорульського, «Спляча красуня» П. Чайковського у Державному академічному театрі опери та балету УРСР імені Т.Г.Шевченка та концертно-виконавську діяльність останніх років.

КИРИЧЕНКО Р.О.

– за концертно-виконавську діяльність 1983-1985 років.

СПЕРКАЧ В.М.,

автор сценаріїв і режисер,

КОМАРНИЦЬКИЙ А.А.,

САБЕЛЬНИКОВ І.А.,

автори сценаріїв,

СТАХОВСЬКИЙ Ю.В.,

оператор,

ПОКЛАД І.Д.,

композитор

– за повнометражні документальні фільми «Командарми індустрії», «Головуючий корпус», «Стратеги науки» Української студії хронікально-документальних фільмів.

ШУЛЯР А.М.,

ОКСЕНТЮК І.С.,

МАРЧЕНКО В.С.,

СКУРАТОВСЬКИЙ В.П.,

архітектори,

ПАРУБОЧИЙ Й.С.,

агроном-озеленювач,

КАРПЛЮК І.-В.М.,

будівельник

– за архітектуру с.Вузлове Радехівського району Львівської області.

БЄЛКОВ М.О.,

автор сценаріїв

і режисер-постановник,

ТРУШКОВСЬКИЙ В.Т.,

оператор-постановник,

– за фільми «Ніч коротка», «Які ж були ми молоді» Київської кіностудії художніх фільмів імені О.П. Довженка.

ЛЕВЧЕНКО О.О.,
художник-постановник

1987 рік

- КОСТЕНКО Л.В. – за історичний роман у віршах «Маруся Чурай», збірку поезій «Неповторність».
- ЗАХАРОВ Ф.З. – за серію пейзажів і натюрмортів «Рідна моя Україна».
- СКОРИК М.М. – за концерт для віолончелі з оркестром.
- БАСИСТЮК О.І. – за концертні програми останніх років.
- ДЯЧЕНКО С.С.,
автор сценарію,
БОРСЮК А.Д.,
режисер,
ФРОЛОВ О.І.,
оператор – за повнометражний науково-популярний фільм «Зірка Вавілова» Київської кіностудії науково-популярних фільмів.
- КОНДРАТСЬКИЙ Л.С.,
СОБЧУК М.Я.,
ФУРСЕНКО С.М.,
архітектори,
СТЕЦЕНКО О.П.,
інженер-конструктор,
ДУБОВИЙ О.М.,
науковий консультант – за обласний краєзнавчий музей у м. Черкаси.
- ДМИТРЕНКО О.М. – за художньо-документальну повість «Аист».

1988 рік

- ШЕВЧУК В.О. – за роман-триптих «Три листки за вікном».
- ДЗЕВЕРІН І.О.,
БЕРНШТЕЙН М.Д.,
ВИШНЕВСЬКА Н.О.,
ДЕРКАЧ Б.А.,
ЗАСЕНКО О.Є.,
МИШАНИЧ О.В.,
ПОГРЕБЕННИК Ф.П.,
ЯЦЕНКО М.Т. – за розробку наукових принципів, упорядкування, підготовку текстів зібрання творів І. Я. Франка у п'ятдесяти томах та коментарі.
- СТОРОЖЕНКО М.А. – за ілюстрації до книжок «Фата Моргана», «Іванко та Чугайстер» М. Коцюбинського, «Серед степів. День на пастівнику» Панаса Мирного, «Сонети» І. Франка, «Українські народні казки», «Болгарські народні казки».
- МАТВІЄНКО Н.М. – за концертно-виконавську діяльність 1985- 1987 років.
- СТЕФ'ЮК М.Ю. – за виконання головних партій в операх «Царева

наречена» М. Римського-Корсакова, «Ріголетто» й «Травіата» Дж. Верді, «Ярослав Мудрий» Г. Майбороди і концертно-виконавську діяльність 1985-1987 років.

МИКОЛАЙЧУК І.В.
(помертньо)

– за створення різнопланових національних образів у фільмах «Сон», «Тіні забутих предків», «Бур'ян», «Комісари», «Білий птах з чорною ознакою», «Вавилон-XX», «Така пізня, така тепла осінь».

ДАХНО В.А.,
режисер-постановник,
КИРИЧ Е.І.,
художник-постановник,
ГАВРИЛОВ А.М.,
Кінооператор

– за цикл мультиплікаційних фільмів про пригоди запорозьких козаків, створений на Київській кіностудії науково-популярних фільмів.

1989 рік

ТЮТЮННИК Г.М.
(помертньо)

– за «Твори» у двох томах.

ГОНЧАР І.М.

– за багаторічну творчу і дослідницьку роботу по збиранню та популяризації народного мистецтва.

СІКОРСЬКИЙ М.І.

– за створення Переяслав-Хмельницького історико-культурного заповідника та багаторічну діяльність по збиранню і популяризації духовної спадщини народу.

ІВАХНЕНКО О.І.

– за ілюстрації до творів Т.Г. Шевченка.

ДИЧКО Л.В.

– за ораторії «І нарекоша ім'я Київ» (друга редакція), «Індія – Лакшмі», кантата «У Києві зорі».

КОЧЕРГА А.І.

– за виконання партій в операх «Борис Годунов» М. Мусоргського, «Дон Карлос» Дж. Верді, «Милана» Г. Майбороди.

КРЮКОВА Н.В.

– за концертні програми 1985-1988 років.

МУЖУК Л.П.,
САЛГАНІК Х.Є.,
автори сценарію,
КОБРИН І.Д.,
режисер,
БОРДАКОВ Ю.В.,
оператор

– за кінотрилогію «Чорнобиль: два кольори часу» студії «Укртелефільм».

НАРОДНА САМОДІЯЛЬНА
ХОРОВА КАПЕЛА
ХЛОПЧИКІВ ТА ЮНАКІВ
«ДУДАРИК» Львівського
обласного
Будинку учителя
(художній керівник
М.Л. Кацал)

– за концертні програми останніх років.

1990 рік

- ПУШИК С.Г. – за книги «Страж-гора», «Галицька брама».
- МАХНОВЕЦЬ Л.Є.,
автор перекладу,
передмови і приміток,
ЗАХАРОВА С.А.,
редактор,
ЮРЧИШИН В.І.,
КОНОНЕНКО В.А.,
ІЛЬЧЕНКО Л.І.,
художники,
автори макета – за підготовку і випуск видання «Літопис руський».
- ВОЗНИЦЬКИЙ Б.Г. – за багатогранну роботу по збереженню,
дослідженню і популяризації культурної спадщини.
- ДЕРЖАВНИЙ
КУБАНСЬКИЙ КОЗАЧИЙ
ХОР – за визначну роботу по збиранню та дослідженню
(художній керівник українських народних пісень і танців, їх пропаганду в
ЗАХАРЧЕНКО В.Г.) концертній діяльності у нашій країні та за кордоном.
- КОЗЛОВСЬКИЙ І.С. – за розвиток і збагачення української вокальної
культури та концертні виступи останніх років.
- БЛОУС Д.Г. – за збірку поезій «Диво калинове».
- ## 1991 рік
- СТУС В.С. (помертно) – за збірку поезій «Дорога болю».
- ДЗЮБА І.М. – за серію публіцистичних виступів «Бо то не просто
мова, звуки...», статті «Україна і світ», «Чи усвідомлюємо
національну культуру як цілісність?».
- МЕЙТУС Ю.С. – за цикл романсів і балад на вірші радянських поетів
та хоровий цикл на вірші О. Твардовського.
- КОСТЕНКО В.С.
(помертно),
ШУДРЯ М.А.,
автори сценаріїв,
СЕРГІЄНКО Р.П.,
режисер,
КОВАЛЬ О.І., оператор – за документальні фільми «Відкрий себе», «Тарас»,
«Перед іконою» Української студії хронікально-
документальних фільмів.
- ПАРАДЖАНОВ С.Й.
(помертно), режисер-
постановник,
ІЛЛЄНКО Ю.П.,
оператор,
КАДОЧНИКОВА Л.В., – за художній фільм «Тіні забутих предків» Київської
кіностудії імені О.П. Довженка.

виконавиця ролі Марічки,
ЯКУТОВИЧ Г.В.,
художник

БЛИК І.І.

– за історичний твір «Золотий Ра».

1992 рік

АНТОНЕНКО-
ДАВИДОВИЧ Б.Д.
(помертньо)

– за збірку художньої прози «Смерть. Сибірські новели. Завищені оцінки»;

БАГРЯНИЙ І.
(помертньо)

– за романи «Сад Гетсиманський», «Тигролови».

ДРОЗД В.Г.

– за роман-епопею «Листя землі»;

РОГОВИЙ Ф.К.

—за роман «Свято останнього млива».

КАЛИНЕЦЬ І.М.

– за збірки поезій «Тринадцять алогій», «Невольнича муза», «Пробуджена муза»;

МЕЛЬНИЧУК Т.Ю.

– за збірку поезій «Князь роси».

МОВЧАН П.М.

– за збірки поезій «Материк», «Осереддя».

ЛУБКІВСЬКИЙ Р.М.

– за збірку поезій «Погляд вічності».

КОЛЕСНИК С.П.

– за публіцистичну повість «Обкрадені села» та інші твори про долю українського села.

ЖУЛИНСЬКИЙ М.Г.

– за книжку «Із забуття - в безсмертя».

МАКСИМЕНКО М.А.

– за серію пейзажів «Україно моя»;

СИНИЦЯ Г.І.

—за відродження української колористичної школи монументального живопису і твори останніх років.

ГУЦАЛ В.О.,
художній керівник
Державного оркестру
народних інструментів
України

– за концертні програми 1988-1991 років;

КАПЕЛА БАНДУРИСТІВ
ім.Т.Г.Шевченка (США),
(художні керівники -
Г. Китастий, В. Колесник)

– за популяризацію української музичної спадщини.

ХОР імені О.Кошиця
(Канада), художній керівник
В. Климків

– за популяризацію українського хорового мистецтва.

КОСТІН О.В.

– за оперу-казку «Золоторогий олень», балет «Русалонька».

1993 рік

КОЛОМІЄЦЬ В.Р.

– за збірку поезій «Золотосинь»;

- МІЩЕНКО Д.О. – за збірки творів «Полювання на жар-птицю», «Особисто відповідальний».
- РУДЕНКО М.Д. – за роман «Орлова балка», збірку «Поезії».
- САПЕЛЯК С.Є. – за збірку поезій «Тривалий рваний зойк»;
- ТАЛАЛАЙ Л.М. – за збірку поезій «Вибране».
- КОВАЛЕНКО Л.Б.
(помертно),
МАНЯК В.А.
(помертно) – за Народну Книгу-Меморіал «33-й: голод»
- ПИЛИПТЮК В.В. – за фотомистецькі альбоми «Живиця», «Львів», «До тебе полинуть».
- ЛОГВИН Г.Н. – за монографію «З глибин. Гравюри українських стародруків XVI-XVIIIст.» та цикл наукових праць з питань українського мистецтва і архітектури.
- ГУМЕНЮК Ф.М. – за серію портретів історичних діячів: П. Сагайдачного, П. Полуботка, І. Мазепи, Марусі Чурай, Байди Вишневецького, С. Наливайка, І. Гонти, М. Залізняка;
- ЛОПАТА В.І. – за ілюстрації до «Кобзаря» Т.Г. Шевченка.
- ЛІДЕР Д. Д.,
художник-сценограф,
СТУПКА Б.С.,
ЛОТОЦЬКА Н.В.,
виконавці головних ролей – за виставу «Тев'є-Тевель» за Шолом-Алейхемом у Київському державному академічному українському драматичному театрі імені І. Франка.
- ВАНТУХ М.М.,
художній керівник, директор
Державного заслуженого
академічного ансамблю
танцю України імені П.
Вірського – за постановки танцювальних композицій «У мирі та злагоді», «Карпати», «Літа молодії», «Український танець з бубнами».
- ГРОМОВЕНКО П.Ф. – за концертну програму «Та не однаково мені...» 1989-1992 років;
- ПАЛАМАРЕНКО А.Н. – за концертні програми останніх років.
- ФОМІНИХ С.Г.,
художній керівник і
диригент жіночого
академічного хору
(м. Миколаїв) – за концертні програми останніх років та поширення сучасної української хорової музики;
- ЯЩЕНКО Л.І., художній
керівник фольклорно-
етнографічного хору
«Гомін» – за активну діяльність щодо збереження, відродження та популяризації української народної творчості.
- МУРАТОВА К.Г., – за видатний внесок в українське та світове

режисер-постановник	кіномистецтво;
КАРАСЬ А.А, ШКУРІН В.Г., автори сценарію і режисери, КРІПЧЕНКО В.І., головний оператор	– за документальну кінодилогію «Липневі грози» («Страйк», «Викид») Української студії хронікально-документальних фільмів.
ГОЯН Я.П.	– за повість «Таємниця Лесикової скрипки».
1994 рік	
ГОЛОБОРОДЬКО В.І.	– за збірки поезій «Ікар на метеликових крилах», «Калина об Різдві».
СВІТЛИЧНИЙ І.О. (помертно)	– за збірку поезій, поетичних перекладів і літературно-критичних статей «Серце для куль і для рим»;
СВІТЛИЧНА Н.О., журналістка (США)	– за активну журналістську і публіцистичну діяльність останніх років.
ЧЕНДЕЙ І.М.	– за книжку «Калина під снігом», повість «Іван».
КОНКВЕСТ Роберт, науковець (США)	– за книжку «Жнива скорботи»;
РАХМАННИЙ (ОЛІЙНИК) Роман, публіцист (Канада)	– за тритомну збірку «Україна атомного віку».
БОЛЬШАКОВ Л.Н., літературознавець (Російська Федерація)	– за документальну трилогію «Літа невольничі» («Быль о Тарасе»).
ОВСІЙЧУК В.А., мистецтвознавець	– за монографії «Українське мистецтво другої половини XVI -першої половини XVIIст.», «Майстри українського бароко».
АНТОНЮК А.Д., художник	– за серію картин останніх років: «Митрополит Іларіон», «Феофан Прокопович», «В казематі (Т. Шевченко)», «Учителю, хто ми?», «Поклоніння землі та водам», «Богопільська Мадонна», «Розмова з Всесвітом», «Сурми глас. Пересторога»;
ГЕРЦ Ю.Д., художник	– за серію картин «Барвиста Верховина».
ЗІНКЕВИЧ В.І., артист	– за концертні програми останніх років.
ЗАРЕЦЬКИЙ В.І., художник (помертно)	– за картини останніх років: «Солдатка», «Літо», «Дерево (Витоки мистецтва)», «Ой, кум до куми залицявся», «Весняні клопоти»;
ІВАСЮК В.М., композитор(помертно)	– за видатний внесок у розвиток українського національного музичного мистецтва.

- АПАНОВИЧ О.М.,
письменниця
- за книжку «Гетьмани України і кошові ата-мани Запорозької Січі»;
- ЛУПІЙ О.В.,
Письменник
- за роман «Падіння давньої столиці», повість «Гетьманська булава».
- 1995 рік**
- ЗАХАРЧЕНКО В.І.,
письменник
- за роман «Прибутні люди»;
- СИМОНЕНКО В.А.,
письменник (помертено)
- за збірки поезій та прози «Лебеді материнства», «У твоєму імені живу», «Народ мій завжди буде».
- ФЕДОРІВ Р.М.,
письменник
- за роман «Єрусалим на горах»;
- КОЧУР Г.П.,
письменник (помертено)
- за книжку перекладів «Друге відлуння».
- СВЕРСТЮК Є.О.,
письменник
- за книжку «Блудні сини України».
- СВЄНЦЬКА В.І.
(помертено),
ОТКОВИЧ В.П.,
автори-упорядники,
АНДРІЄВСЬКИЙ Л.І.,
художник
- за альбом «Українське народне малярство XIII-XX століть».
- ЗАЛИВАХА О.І.,
художник
- за твори останніх років: «XXвік», «Мироносиці», «Українська мадонна», «Портрет Василя Стуса», «Портрет Шевченка», «Козака несуть», «Початок»;
- БІДНЯК Микола, художник
(Канада)
- за серію історичних картин і портретів: «Князь Данило Галицький», «Гетьман Іван Мазепа», «Довбуш», «Битва під Кругами», цикл творів з іконопису;
- ЗАДОРЖНИЙ І.-В.Ф.,
художник (помертено)
- за серію робіт 1964-1988 років.
- СІЛЬВЕСТРОВ В.В.,
композитор
- за симфонію № 5, струнний квартет № 1, кантату на слова Тараса Шевченка для хору а'капела.
- ДЕРЖАВНА ЗАСЛУЖЕНА
КАПЕЛА УКРАЇНИ
«ТРЕМБІТА»
(художній керівник і
головний диригент
М. Кулик)
- за концертні програми 1992-1994 років.
- ШОПША М.С.,
артист
- за виконання оперних партій Івана Карася («Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського), Захара Беркута («Золотий обруч» Б. Лятошинського), Бориса Годунова («Борис Годунов» М. Мусоргського), концертні

програми 1992-1994 років.

1996 рік

- БАЗИЛЕВСЬКИЙ В.О.,
письменник – за збірку поезій «Вертеп»;
- МІНЯЙЛО В.О.,
письменник – за роман «Вічний Іван».
- ЖИЛЕНКО І.В.,
письменниця – за збірку поезій «Вечірка у старій винарні»;
- ІВАНЧЕНКО Р.П.,
письменниця – за тетралогію про Київську Русь: «Зрада, або як стати володарем», «Гнів Перуна», «Золоті стремена», «Отрута для княгині».
- ЧОРНОВІЛ В.М.,
публіцист – за збірники «Правосуддя чи рецидиви терору», «Лихо з розуму», книжку «Хроніка таборових буднів», публіцистичні виступи у газетах та журналах України і світу.
- ДОНЧИК В.Г.,
МОРЕНЕЦЬ В.П.,
ШТОНЬ Г.М.,
КРАВЧЕНКО А.Є.,
КОВАЛІВ Ю.І.,
МЕЛЬНИК В.О.,
НАЄНКО М.К.,
АГЕСВА В.П.,
літературознавці – за навчальний посібник «Історія української літератури ХХст. » у 2-х книгах.
- НАРБУТ Д.Г.,
художник – за серію портретів «Гетьмани України» та картини «Вибори кошового», «Страшний суд», «Покрова Богородиці»;
- ЗНОБА В.І.,
скульптор – за створення скульптурних композицій на тему Великої Вітчизняної війни (монументи Слави у містах Херсоні, Хмельницькому, на Букринському плацдармі, пам'ятник у місті Броварах).
- ВІРКО БАЛЕЙ,
диригент і композитор (США) – за значний внесок у розвиток українського музичного мистецтва та його пропаганду в світі.
- ПЕТРИНЕНКО Т.Г.,
композитор, артист – за значні досягнення в розвитку сучасної української естрадної пісні, концертно-виконавську діяльність останніх років;
- ЯРЕМЧУК Н.Н.,
артист (посмертно) – за концертну діяльність 1973-1995 років.
- БІЙМА О.І.,
режисер-постановник,
ЗОЦЕНКО О.М.,
оператор-постановник,
ТРОЙСЬКИЙ В.П.,
композитор, – за серіали художніх телевізійних фільмів «Пастка» і «Злочин з багатьма невідомими» студії «Укртелефільм».

СУМСЬКА О.В.,
ХОСТИКОЄВ А.Г.,
ДЕХТЯРЬОВА З.М.,
БОГДАНОВИЧ О.В.,
актори

ЯНІВСЬКИЙ Б.Я,
композитор

– за цикл музичних творів великої форми для дітей:
оперу «Царівна Жаба»; мюзикли «Лис Микита», «Перстень
спокуси», «Том Соєр».

1997 рік

МАРЧУК І.С.,
художник

– за цикл картин «Шевченкіана», «Голос моєї душі».

ОСИКА Л.М.,
режисер-постановник

– за художні фільми «Камінний хрест», «Захар
Беркут», «Подарунок на іменини», «Гетьманські клейноди».

СЕМИКІНА Л.М.,
художниця

– за серію строїв «Високий замок».

СКУНЦЬ П.М.,
письменник

– за збірку поезій «Спитай себе».

СОЛОВ'ЯНЕНКО А.Б.,
артист

– за концертні програми 1993-1996 років.

УЛЬЯНЕНКО О.С.,
письменник

– за роман «Сталінка» (Мала Шевченківська премія).

1998 рік

АНДРІЯШИК Р.В.,
письменник

– за роман «Сторонець».

ДРЕМЛЮГА М.В.,
композитор

– за симфонію № 3 «Пам'яті жертв голодомору 1932-
1933 років в Україні».

ЛИТОВЧЕНКО М.Т.,
ЛИТОВЧЕНКО І.С.,
художники (посмертно)

– за гобелен-триптих «Витоки слов'янської
писемності»;

ПАСИВЕНКО В.І.,
ПРЯДКА В.М.,
художники

– за монументально-декоративне панно «Біль Землі»,
створене для Національної бібліотеки України імені
В.І. Вернадського.

САВЧУК Є.П.,
художній керівник і
головний диригент
Національної заслуженої
академічної капели України
«ДУМКА»

– за концертні програми української хорової музики
1992-1997 років.

ЯБЛОНСЬКА Т.Н.,
художниця

– за серію живописних робіт 1993-1997 років.

НАГОРНА О.В.,
ДІДИК М.П.,
артисти

– за виконання головних партій Джільди і Герцога в опері «Ріголетто» Дж. Верді у Національній опері України (Мала Шевченківська премія).

1999 рік

БЛИК І.А.,
КИТРИШ М.Є.,
ОМЕЛЯНЕНКО В.О.,
майстри народного
мистецтва

– за цикли творів опішнянської кераміки.

БУЙМИСТЕР В.Г.,
артист

– за концертні програми 1993-1998 років: «Шевченкіана», «Українські композитори сучасності», «Італійська музика», «Німецька музика».

ГАВРИЛЕЦЬ Г.О.,
композитор

– за музично-сценічне дійство «Золотий камінь посіємо».

КРЕМІНЬ Д.Д.,
письменник

– за збірку поезій «Пектораль».

МЕРЗЛІКІН М.І.,
режисер-постановник,
ЩЕРБАКОВ І.В.,
композитор

– за виставу «Пастка для Відьми» у Київському державному музичному театрі для дітей та юнацтва.

НАЛИВАЙКО Д.С.,
літературознавець

– за книгу «Очима Заходу. Рецепція України в Західній Європі XI-XVIII ст».

ПАТИК В.Й.,
художник

– за серію робіт «Земля Шевченка» та твори останніх років.

МАЗУР Б.М.,
скульптор

– за пам'ятники Сергію Параджанову у м. Києві та «Ангел скорботи» у м. Хмельницькому (Мала Шевченківська премія).

2000 р.

ГНАТЮК І.Ф.,
письменник

– за книгу «Стежки-дороги».

КАЛЮТА В.О.,
кінооператор-постановник
(помертньо)

– за кінооператорські роботи останніх років.

КАРАМАНОВ О.С.,
композитор

– за Концерт №3 для фортепіано з оркестром «Ave Maria» і Симфонію №23 «Аз Ісус».

НЕЧЕРДА Б.А.,
письменник (помертньо)

– за збірку поезій «Остання книга».

ТИМЧЕНКО М.К.,
художниця

– за серію творів народного декоративного малярства.

- ЧЕПЕЛИК В.А.,
скульптор – за пам'ятник М.С. Грушевському в Києві.
- ШЕКЕРА А.Ф.,
хореограф – за балетні вистави останніх років.
- ШЕРЕХ (ШЕВЕЛЬОВ) Ю.В.,
літературознавець (США) – за книги «Третя сторожа» та «Поза книжками і з книжок».
- ШКУРГАН А.С.,
артист – за концертні програми 1995-1999 років.

2001 рік

- ГРИШКО В.Д.,
артист – за вокальні партії в оперних виставах.
- ПАШКОВСЬКИЙ Є.В.,
Письменник – за роман «Щоденний жезл».
- ПОПОВИЧ М.В.,
філософ-культуролог – за книгу «Нарис історії культури України».
- СІРЕНКО В.Ф.,
диригент – за концертні програми 1995-2000 років.

2002 рік

- БЛОКОНЬ С.І.,
культуролог – за науково-публіцистичну книгу «Масовий терор як засіб державного управління в СРСР».
- БОКОТЕЙ А.А.,
художник – за просторові композиції зі скла.
- МАЙБОРОДА Р.Г.,
артист – за вокальні партії в оперних виставах.
- МИКУЛЬСЬКИЙ А.М.,
кінорежисер,
ЧЕРЕВАТЕНКО Л.В.,
кінодраматург – за документальну кінотрилогію «Я камінь з Божої праці».
- РИМАРУК І.М.,
письменник – за книгу поезій «Дива Обида».

2003 рік

- ГЕРАСИМ'ЮК В.Д.,
поет – за книгу віршів «Поет у повітрі».
- ЛЕВИТСЬКА М.С.,
художник-сценограф – за сценографічні роботи останніх років.
- МЕДВІДЬ В.Г.,
прозаїк – за роман «Кров по соломі».

- ПАЛКІН В.С.,
диригент – за концертні програми 1998-2002 років.
- ШУЛАКОВ В.О.,
режисер-постановник,
БРОВУН М.М.,
художній керівник – за виставу «Енеїда» за І. Котляревським у
Донецькому академічному українському музично-
драматичному театрі імені Артема.
- 2004 рік**
- БАРАБАШ Ю.Я.,
літературознавець – за монографію «Коли забуду тебе, Єрусалиме...».
Гоголь і Шевченко».
- БУКОВСЬКИЙ С.А.,
кінорежисер – за документальний телесеріал «Війна. Український
рахунок».
- СЛАПЧУК В.Д.,
поет – за книги віршів «Навпроти течії трави» і «Сучок на
костурі подорожнього».
- ЮРЧЕНКО Л.В.,
артистка – за вокальні партії в оперних виставах.
- ЯКУТОВИЧ С.Г.,
художник – за цикл графічних творів останніх років.
- 2005 рік**
- АЛПЄВ А.Е.,
скульптор,
НАГАЄВ І.-Г.С.,
головний архітектор,
НАГАЄВА З.С.,
архітектор,
ЯКУБОВ Ф.Я.,
автор концепції комплексу,
АБДУЛЛАЄВ А.Р.,
автор оформлення
комплексу – за скульптурний комплекс «Відродження» у
м. Сімферополі
- ВОРОБІЙОВ М.П.,
письменник – за книгу поезій «Слуга півонії».
- КАМІНСЬКИЙ В.Є.,
композитор – за Концерт №2 «Різдвяний», симфонію-кантату
«Україна. Хресна дорога», ораторію «Іду. Накликую.
Взиваю...» та «Акафіст до Пресвятої Богородиці».
- КОЦЮБІНСЬКА М.Х.,
літературознавець – за книгу «Мої обрії» в 2-х томах.
- КРИМСЬКИЙ С.Б.,
культуролог – за книги «Философия как путь человечности и
надежды» та «Запити філософських смислів».
- ЛАНЮК Ю.Є.,
композитор – за музичні твори «Палімпсести» та «Музика з Книги
Стайнених Просторів та Елегії для Птаха Сяйва».

МАТІОС М.В.,
письменниця

– за роман «Солодка Даруся».

МИКИТА В.В.,
художник

– за серію робіт «Рідний край».

СЛАБОШПИЦЬКИЙ М.Ф.,
письменник

– за роман-біографію «Поет із пекла».

2006 рік

БЕЗНІСКО Є.І.,
художник

– за серію ілюстрацій до творів Івана Франка.

ГУСЕЙНОВ Г.Д.,
письменник

– за художньо-документальний життєпис у 9-ти книгах «Господні зерна».

КАЧУРОВСЬКИЙ І.В.,
письменник

– за книгу «Променисті силвети».

КИЧИНСЬКИЙ А.І.,
поет

– за книги поезій «Пролітаючи над листопадом», «Танець вогню».

КИЧИНСЬКИЙ В.С.,
режисер-постановник,
СТЕФАНОВ О.Д.,

актор,
ПОЛОВИНКА Н.Ю.,
актриса,
ВОДИЧЕВ А.В.,
актор

– за виставами за творами Платона, Г. Сковороди, В. Стуса у Львівському театрі імені Леся Курбаса.

МАТЮХІН В.О.,
художній керівник,
головний диригент
Національного ансамблю
солістів «Київська камерата»

– за музично-мистецький проект «Музика від старовинних часів до сьогодення».

НЕДЯК В.В.,
автор-упорядник, художник,
ілюстратор, фотограф

– за ілюстровану історію українського козацтва «Україна – козацька держава».

НЕЧЕПА В.Г.,
кобзар-лірник

– за концертну програму «В рокотанні, риданні бандур».

ПОГРІБНИЙ А.Г.,
публіцист

– за публіцистичну трилогію «По зачарованому колу століть», «Раз ми є, то де?», «Поклик дужого чину».

ЧЕГУСОВА З.А.,
мистецтвознавець

– за альбом-каталог «Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен».

2007 рік

ГОБДИЧ М.М.,
художній керівник

– за мистецьку програму «Тисяча років української духовної музики».

академічного камерного
хору «Київ»

ЛАПСЬКИЙ Є.В.,
поет, громадянин
Республіки Польща

– за книги віршів «Себе: розшукую?!», «Обабіч:
істини?!».

МЕЛЬНИК М.В.,
режисер, актор

– за виставу «Гріх» Дніпропетровського Українського
театру одного актора «Крик».

ОСТАФІЙЧУК І.В.,
художник

– за цикли художніх робіт «Моя Україна», «Подорож
до Батурина», «Бойківська сага».

ПЛАКСІЙ Б.І.,
художник

– за цикли живописних робіт «Творці незалежності»,
«Агонія зла».

СТУС Д.В.,
літературознавець

– за книгу «Василь Стус: життя як творчість».

ТУРКОНЯК Р.П.,
богослов, громадянин США

– за переклад Острозької Біблії сучасною українською
мовою.

ФЕДЮК Т.О.,
поет

—за книгу віршів «Обличчя пустелі».

ЧЕБИКІН А.В.,
художник

– за цикли художніх робіт «Кримські мотиви»,
«Жіночі образи», «Зів'яле листя».

2008 рік

ГОЛОТА Л.В.,
письменниця

– за роман «Епізодична пам'ять».

ДЗЕКУН О.І.,
режисер-постановник,
громадянин Російської
Федерації,

– за виставу «Берестечко» Рівненського обласного
академічного українського музично-драматичного театру

ПЕТРІВ В.Ю.,
актор

ЛЯШЕНКО Г.І.,
композитор

– за кантати «Містерія тиші» та «Вітражі й пейзажі»
для хору а сарелла на вірші Тараса Шевченка і Богдана-Ігоря
Антонича

МАЛАХОВ В.Ю.,
режисер-постановник,
БЕНЮК Б.М.,
СУМСЬКА Н.В.,
актори

– за виставу «Про мишей та людей» театральної
компанії «Бенюк і Хостікоєв».

ПЕРЕБИЙНІС П.М.,
поет

– за збірку поезій «Пшеничний годинник».

СЕЛЯНСЬКА В.О.
(Віра Вовк), письменниця,
громадянка Федеративної

– за книги «Сьома печать», «Ромен-зілля» та
переклади творів української літератури португальською
мовою.

Республіка Бразилія

СІДАК В.В.,
майстер народної творчості

– за серію дерев'яної скульптури.

ТКАЧУК М.П.,
кінорежисер

– за документальний серіал «Загадка Норильського повстання» (про опір українських політв'язнів у таборах ГУЛАГу).

ФРАНЧУК В.О.,
художник

– за цикл живописних творів «Розгойдані дзвони пам'яті», присвячені жертвам Голодоморів в Україні.

ЯКИМЕЦЬ В.Я.,
НУДИК Я.В.,
БОГАЧ Б.М.,
КАПРАЛЬ А.М.,
ШАВАЛЬ А.М.,
ТУРЯНИН Р.Ф.
виконавці вокальної
формації
«Піккардійська терція»

– за концертні програми 2003-2006 років.

2009 рік

ГІРНИК П.М.,
поет

– за книгу віршів «Посвітається».

ГОНТАРОВ В.М.,
художник

– за серію полотен «Мій Гоголь» та цикл живописних робіт.

КАДИРОВА Л.Х.,
актриса

– за галерею жіночих образів у моновиставах та внесок у розвиток українського театрального мистецтва.

МЕЛЬНИЧЕНКО В.Ю.,
публіцист

– за документально-публіцистичні книги «Тарас Шевченко: «Моє перебування в Москві», «На славу нашої преславної України» (Тарас Шевченко і Осип Бодянський).

НАКОНЕЧНИЙ В.А.,
майстер народного
малярства

– за серію картин «Краю мій сонячний».

2010 рік

АНДРУСЯК М.М.,
публіцист

– за документально-художню трилогію «Брати грому», «Брати вогню», «Брати просторів».

БАБАК М.П.,
автор проекту та художнього
оформлення,
НАЙДЕН О.С.,
автор тексту

– за монографію «Народна ікона Середньої Наддніпрянщини XVIII-XX ст. в контексті селянського культурного простору».

ГАНЖА С.О.,
майстер народного
мистецтва

– за мистецьку серію килимів.

- ІВАНОВ Д.Й.,
поет – за книгу поезій «Село в терновому вінку».
- КОВТУН В.І.,
художник – за цикл живописних робіт «Мій край – Слобожанщина».
- КОЗАК Б.М.,
артист – за концертне виконання поетичних композицій «Євангеліє від Тараса» та «Думи» за творами Тараса Шевченка.
- КОЛОДУБ Л.М.,
композитор – за симфонію №9 «Sensilis moderno» («Новітні відчуття»), симфонію №10 «За ескізами юних літ», симфонію №11 «Нові береги».
- ЛАВРО К.Т.,
художник – за ілюстрації до творів класиків вітчизняної літератури та монументальні розписи на тему українських народних казок у Київському академічному театрі ляльок.
- МОСКАЛЕЦЬ Г.В.
(Галина Пагутяк),
письменниця – за книгу прози «Слуга з Добромиля».
- ПАХЛІОВСЬКА Оксана
Єжи-Янівна, письменниця – за книгу публіцистики «Ave, Europa!».
- 2011 рік**
- ГОРАК Р.Д.,
ГНАТІВ Микола-Ярослав
Миколайович,
літературознавці – за 10-томне видання «Іван Франко».
- ДЯДЮРА М.В.,
диригент-постановник,
СОЛОВ'ЯНЕНКО А.А.,
режисер-постановник,
МАГЕРА С.І.,
КРАМАРСЬКА О.Ю.,
виконавці вокальних партій – за оперу В. Белліні «Норма» Національного академічного театру опери та балету України імені Т.Г. Шевченка.
- ЗАБІЛЯСТА Л.Л.,
артистка – за вокальні партії в оперних виставах та концертні програми 2005-2010 років.
- 2012 рік**
- КАРА-ВАСИЛЬЄВА Т.В.,
мистецтвознавець – за книгу «Історія української вишивки».
- КРИВОЛАП А.Д.,
художник – за цикл живописних творів «Український мотив».
- МІДЯНКА П.М.,
поет – за книгу поезій «Луйтра в небо».
- РУТКОВСЬКИЙ – за історичну трилогію для дітей «Джури».

(РУТКІВСЬКИЙ) В.Г.,
письменник

СТЕПУРКО В.І.,
композитор

– за псалмодію «Монологи віків» для мішаного хору та солюючих інструментів.

2013 рік

БОГОМАЗОВ Д. М.,
режисер-постановник

– за вистави «Гамлет» У.Шекспіра Одеського академічного українського музично-драматичного театру імені В.Василька, «Гості прийдуть опівночі» А.Міллера Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра та «Щуролов» О.Гріна Київського театру «Вільна сцена».

КОВАЛЕНКО Л. Н.(Горлач),
поет

– за книгу поезій «Знак розбитого ярма».

ПЕЧЕРНИЙ П.П.,
художник

– за серію керамічних тарелей за мотивами творів Тараса Шевченка.

2014 рік

ВАСИЛЕНКО В.Я.,
КУРОЧКА М.В.,
СТРЕЛЬЦОВА Л.С.,
РЯБЕНЬКИЙ В.І.,
ПЛЕХАНОВА Т.О.

- за оперу Р.Вагнера «Летючий Голландець» Донецького національного академічного театру опери та балету імені А.Б.Солов'яненка.

ГАЮК І.Я.

- за книгу «Ілюстрована енциклопедія вірменської культури в Україні».

ДОЧИНЕЦЬ М.І.

- за романи «Криничар. Діяріюш найбагатшого чоловіка Мукачівської домінії» та «Горянин. Води Господніх русел».

МЕДВІДЬ Л.М.

- за цикл живописних творів «Ремінісценції».

МОНАСТИРСЬКА Л.В.

- за вокальні партії в оперних виставах.

2015 рік

БУРЯК Ю. Г.

- за книгу поезій «Не мертво море».

КОМПАНЕЦЬ М. І.

- за мистецький цикл «Земля моїх батьків» та ілюстрації до творів М.Гоголя.

МОСКАЛЕЦЬ К. В.

- за книгу літературної критики та есеїстики «Сполохи».

ПАНЧУК П. Ф.

- за втілення образу Тараса Шевченка на вітчизняній театральній сцені.

2016 рік

- ГУЙДА М.Є. - за цикл живописних творів «В єдиному просторі».
- ЛУК'ЯНЕНКО Л.Г. - за твори у 13-ти томах «Шлях до відродження».
- ПОКЛІТАРУ Р.В. - за балети «Лебедине озеро», «Жінки в ре мінорі», «Довгий різдвяний обід» та балет-триптих «Перехрестя».
- СЕНЦОВ О.Г. - за художні фільми «Гамер» і «Носоріг».
- ШВАЧКА А.О. - за виконання провідних партій в оперних виставах та популяризацію української музичної спадщини.

2017 рік

- КОВАЛЬ С.М. - за мультиплікаційний цикл «Моя країна - Україна», створення оригінальної пластичної кіномови і вагомий внесок в українську та європейську анімацію.
- МАЛИШКО М.О. - за проект «Лінія» (скульптура).
- МАЛКОВИЧ І.А. - за книгу поезій «Подорожник з новими віршами».
- ФРОЛЯК Б.О. - за музику на твори Тараса Шевченка: Симфонія-Реквієм «Праведная душе...», Хорова кантата «Цвіт», музичний твір «Приснитись сон мені».

2018 рік

- ПЛОХІЙ С.М. - за книгу «Брама Європи».
- АНДІЄВСЬКА Е.І. - за книги «Міста-валети», «Бездзигарний час», «Шухлядні краєвиди», «Маратонський біг» і «Щодення: перископи».
- ТИХИЙ В.В.,
ПЛУНСЬКИЙ Я.Л.,
ГРИЗУНОВ Ю.Г.,
СТЕЦЕНКО С.О. - за цикл історико-документальних фільмів, присвячених Революції Гідності.
- ПОЛЬОВА В.В. - за хорову симфонію на канонічні тексти «Світлі піснеспіви» у 15-ти частинах для солістів та мішаного хору а cappella.
- МАКОВ П.М. - за проект «Paradiso Perduto».

2019 рік

- БОНДАРЧУК Р. Л. - за повнометражний ігровий фільм «Вулкан».
- ГОРИНЬ Б. М. - за есе-колаж «Святослав Гординський на тлі доби» у двох книгах.
- ДЕРЖИПІЛЬСЬКИЙ Р. Л. - за вистави «Енеїда» І.Котляревського, «Вона – Земля» В.Стефаніка, «НАМЛЕТ» В.Шекспіра, «Оскар і Рожева Пані» Е.-Е.Шмітта Івано-Франківського національного академічного драматичного театру імені Івана Франка.

- ЗАБУЖКО О. С. — за книгу «І знов я влізаю в танк...».
- ЧЕБАНИК В. Я. — за проєкт «Графіка української мови».
- ШЕЙКО В. О. — головному диригентові Заслуженого академічного симфонічного оркестру Українського радіо – за аудіозаписи творів українських композиторів до Фонду Українського радіо, концертні програми 2013 – 2018 років.

2020 рік

- МАРІАННА К. — за книгу «Бабин Яр. Голосами».
- ПРОХАСЬКО Т. — за книгу "Так, але...".
- ПОДОБНА Є. — за книгу «Дівчата зрізають коси».
- Гурт «ДахаБраха» у складі:
 МАРКО Г.,
 ГАРЕНЕЦЬКА Н.,
 ЦИБУЛЬСЬКА О.,
 КОВАЛЕНКО І.
 — за музичний альбом «Шлях».
- В.ТРОЙЦЬКИЙ,
 Р.ГРИГОРІВ,
 І.РАЗУМЕЙКО
 — за оперу-реквієм «ЙОВ» («YOV»).
- ГЛЯДЕСЛОВ О. — за мистецький проєкт «Карусель».

2021 рік

- АНДРУСИК О. С.,
 ШИМАЛЬСЬКИЙ Є. В.,
 СУЛА К. О. — за серію концертів вокальної музики «Архітектура голосу».
- АСЄЄВ С. В. — за книгу «В ізоляції».
- ВАСЯНОВИЧ В. М.,
 ОДУДЕНКО В.В. — за повнометражний ігровий фільм «Атлантида».
- ЛУЦИШИНА О. П. — за роман «Іван і Феба».
- МАСЛОБОЙЩИКОВ С. М.,
 РУДЮК Н. М.,
 БЕГМА О. В. — за виставу «Verba» за мотивами драми-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня» Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка.
- МИХАЙЛОВ Б. А. — за мистецький проєкт «Випробування смертю».

2022 рік

- ГОРНОСТАЙ К. П. — за повнометражний ігровий фільм "СТОП-ЗЕМЛЯ".
- ГРАБОВИЧ Д. Г. — за цикл статей "Переосмислюючи Павла Тичину – переосмислюючи український модернізм".
- ДУДА Т. А. — за роман "Доця".

КАДАН М. В.

— за персональну виставку "Камінь б'є камінь".

РЯБЧУК М. Ю.

— за книгу "Лексикон націоналіста та інші есеї".

СІЛЬВАШІ Т. Й.

— за інсталяцію "Крила".

ТРУНОВА Т. В.,
ВОРОЖБИТ Н. А.,
ЛАРІОНОВ Ю. О.,
ІСАЄНКО А. М.,
ХОДОС В. І.

— за виставу "Погані дороги" Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра.

Використані Інтернет-ресурси

<http://choippo.edu.ua>

<http://www.knpu.gov.ua>

<http://msmb.org.ua>

<http://gurbyntsi-school.edukit.cn.ua>

<https://uk.wikipedia.org>

<http://www.imzo.gov.ua>